

Danzig Nazi Şefi nutkunu söyledi

İtalya Danzig meselesinin sulh
yolile halledilmesini istiyorCiano bugün Salzburgda Ribentropla
Danzig meselesini görüşecekDanzig için çıkacak bir harbe İtalyanın
Almanyanın yanbaşında yer alması şüpheliDanzig Nazi Şefi
nutkunda Polonyaya
şiddetle hücum ettiDün Danzigde
nümayişler
yapıldı

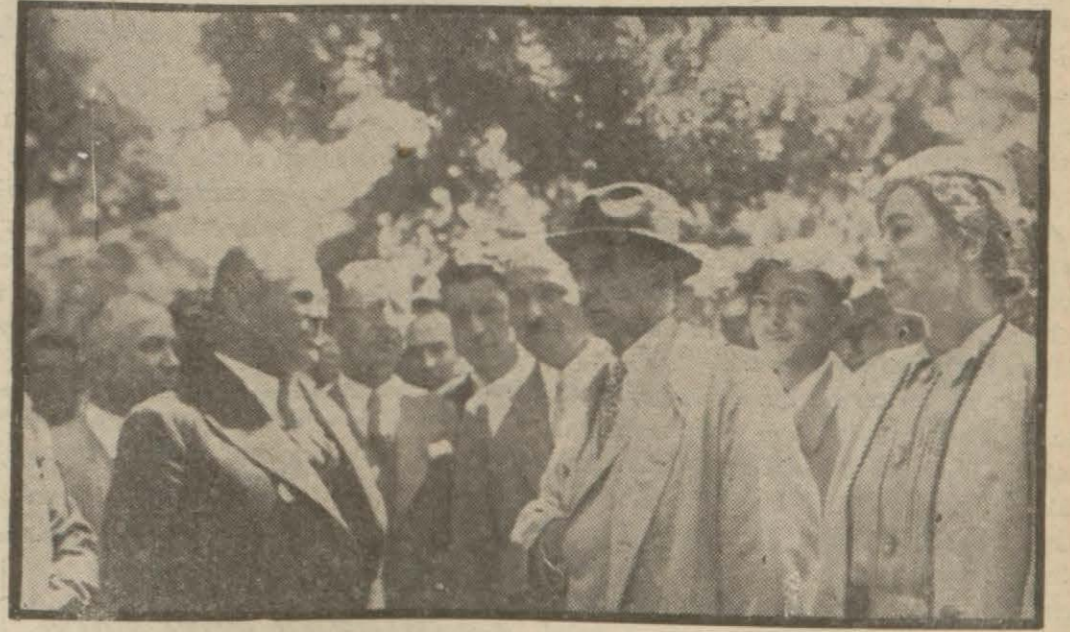
Forster diyor ki

Önümüzdeki sefer burada bu-
günkü gibi protesto için değil
Almanya döngümüzü kutlu-
lamak için toplanacağız ve o
gün yakında doğacaktır

Forster

Roma, 10 (Hususi) — Associated Press
muhabiri bildiriyor: Buradaki siyasal
mahfellerde hüküm süren kanaate göre,
Danzig meselesinin bir harbe müncer ol-
ması muhtemel değildir.
Yarın Salzburgda Ciano ile Riben-
(Devamı 11 inci sayfada)İstanbulda 15 senede
60 milyon sarfedilecekDahiliye Vekili dün belediyede imar işleri hakkında
tetkikat yaptı, şehrin imarına aid plân beşer
[seneden üç devreye ayrıldı

Faik Öztrakın "Son Posta,, ya beyanati

Dahiliye Vekili, Vali ile birlikte şehrin müstakbel plânlarını tetkik ediyor.
Dahiliye Vekili Faik Öztrak dün sa-
bah beraberinde Vekâletin Mahallî İda-
reler Umum Müdürü Rüknettin olduğu
halde Belediyeye gelmiş, fen heyeti mü-
dürlüğündeki toplantıya riyaset etmiş-
(Devamı 3 üncü sayfada)Ne harb,
ne de sulh!Dünkü nutuktan
çıkan manaHitlerin işi nihayet mü-
zakere yoluna döküleceği
tahmin edilebilirYAZAN
Emekli General H. ErkielBirkaç aydır Avrupanın üstüne bir
kâbus ağırlığı çöken Danzig mese-
lesinin artık en hâd devresine girdi-
ği muhakkaktır. Bu yüzden Alman-
ya ile Lehistanın arası pek vahim de-
necek kadar gergindir. Dolayısıyla de,
mihverçilerle demokratların ve her
iki tarafa mensub müttetik veya
mahmûdlerin aralarındaki siyasal,
ticarî ve malî münasebetler var deni-
meyecek kadar bozulmuştur.
(Devamı 11 inci sayfada)İzmirde mahkûm edilen
casus BulgarlarTemyiz mahkemesi ceza-
yı az bularak kararı nakzetti,
muhakeme yeniden
görülecekİzmir 10 (Hususi) — Casusluktan
beşer seneye mahkûm edilen Edirne
Bulgar kilisesi papazı Martiri le met-
ropolitane kâtibi Kiri, arkadaşı Lam-
bo ve İtalyan Sinkoviç haklarındaki
(Devamı 3 üncü sayfada)Bulgar - Rumen
münasebatı
iyileşiyorBükreş, 10 (Hususi) — Bulgaristan
ile Romanya arasındaki münasebat, son
günlerde göze çarpacak derecede salâh
bulmuştur.
İki memleketin matbuatı, birbirleri
aleyhinde yapmakta o' kları neşriyata
nihayet vermişlerdir.
(Devamı 3 üncü sayfada)Lise ve orta okullara alınacak
parasız yatılı talebeMaarif Vekâletinin tebliğini ve ya-
pılacak imtihana aid talimatını 10
uncu sayfada bulacaksınız.Millî Şef
şehrimizdeİnönü Ankaradan ayrılırken
kalabalık bir halk kütlesi
tarafından heyecanla alkışlandıMillî Şef son Bolu seyahatinden avdet ederlerken Gerede Belçdiye Reisinden
izahat alıyorlarAnkara 10 (Hususi) — Reiscümhur 21,40 ta kalkan hususi trenlerle İs-
İsmet İnönü ve Bayan İnönü refakat- tanbula hareket etmişlerdir.
lerinde Hariciye Vekili Şükrü Sara- Millî Şef istasyonda Başvekil Dr.
çoğlu olduğu halde bu akşam saat (Devamı 2 nci sayfada)Türkiyeyi birçok
sarî hastalıklar
kasıp kavuruyormuş!Memleketimize gelen bir
Alman firmasının mü-
messili Bulgaristanda
geri döndürölmek istendiTürkiye ile ihracat ve ithalât yapan
maruf bir Alman firmasının mümessili
Balkan memleketlerinde tetkikat yapmış
(Devamı 11 inci sayfada)Çek Yahudilerile
dolu vapur
İzmirden ayrılamıyor!Yahudiler, geminin istim
borularını patlattılar,
"Öldürün, fakat bizi
atmayın!,, diyorlarİzmir, 10 (Hususi) — Panama bandı-
ralı Parita vapuru dün gece vapurun is-
tim borularının içindeki Çek Yahudileri
(Devamı 2 nci sayfada)Manevra hazırlıkları
ikmal edildiTertib olunan mesele
Garb ve şimal müttetik ordularına
karşı cenub ordusu harekâtıManevra Kumandanı Orgeneral Fahreddin Altay:
"Bu manevra ile mutad işi yapıyoruz,, diyorDün Orduevinde toplanan Orgeneral Fahreddin Altay, Genel Kurmay ikinci
başkanı General Asım Gündüz ve birinci ordu Erkânıharbiye Reisi General Zeki
bir arada15 Ağustosta başlayacak olan, birinci tecemmü mahallerinde toplanmış, lazı-
ordunun büyük Trakya manevralarının gelen tertibat tamamen alınmıştır. B
bütün hazırlıkları ikmal edilmiş, kıtaat (Devamı 11 inci sayfada)

Hergün

Danzig yüzünden
Harb çıkar mı?

Yazan: Muhittin Birgen

— Budapeşte, 7 —

Harb ve sulh meselelerine karşı kendilerinde sıkı bir alâka duyanların son zamanlarda zihinlerini işgal eden mühim endişelerden biri de Danzig davasıdır: Almanya Danzigi almak istiyor. Bunu almak için istinad ettiği sebebe, onun hakikaten Alman olmasıdır. Buna mukabil, Lehistan da bu limanı vermek istemiyor; «yaşamam için bana bu liman lazımdır» diyor. Almanya, bu meselede inad, Lehistan da, arkasında İngiltere ve arkadaşlarının himayesini hissederse netice ne olur? İşte, bu sual, müz'ic bir endişe halinde herkesin zihnini işgal ediyor. Gazeteler için de, Danzig, bundan dolayı mühim bir mevzudur. Bütün dünya matbuatı ona aid hâdiselerle meşgul oluyor; bazan tarihler tesbit ediliyor: 15 Temmuz, 27 Temmuz, 2 Ağustos, 10 Ağustos veyahud, tarih zikrolunmaksızın mahsul «derambar» edildikten sonra, Almanyanın Danzigin işgaline teşebbüs edecek ve işte o zaman da büyük dünya harbi patlamış olacak!

Halbuki, bu tarzda bir endişeye, hattâ bu tarzda bir mütaleaya hiç te mahal yoktur. Harb çıkacaksa Danzig için çıkacak değildir; çünkü, bu iş bizatihi bir harb sebebi olabilecek bir mahiyeti haiz olmaktan çok uzaktır. Harbin çıkması için olsa olsa bir vesile teşkil edebilir. Yoksa, bugün mesele, halli için uzun uzadıya münakaşası lazım gelen bir Danzig meselesi değildir denilebilecek derecede basit bir hale gelmiştir.

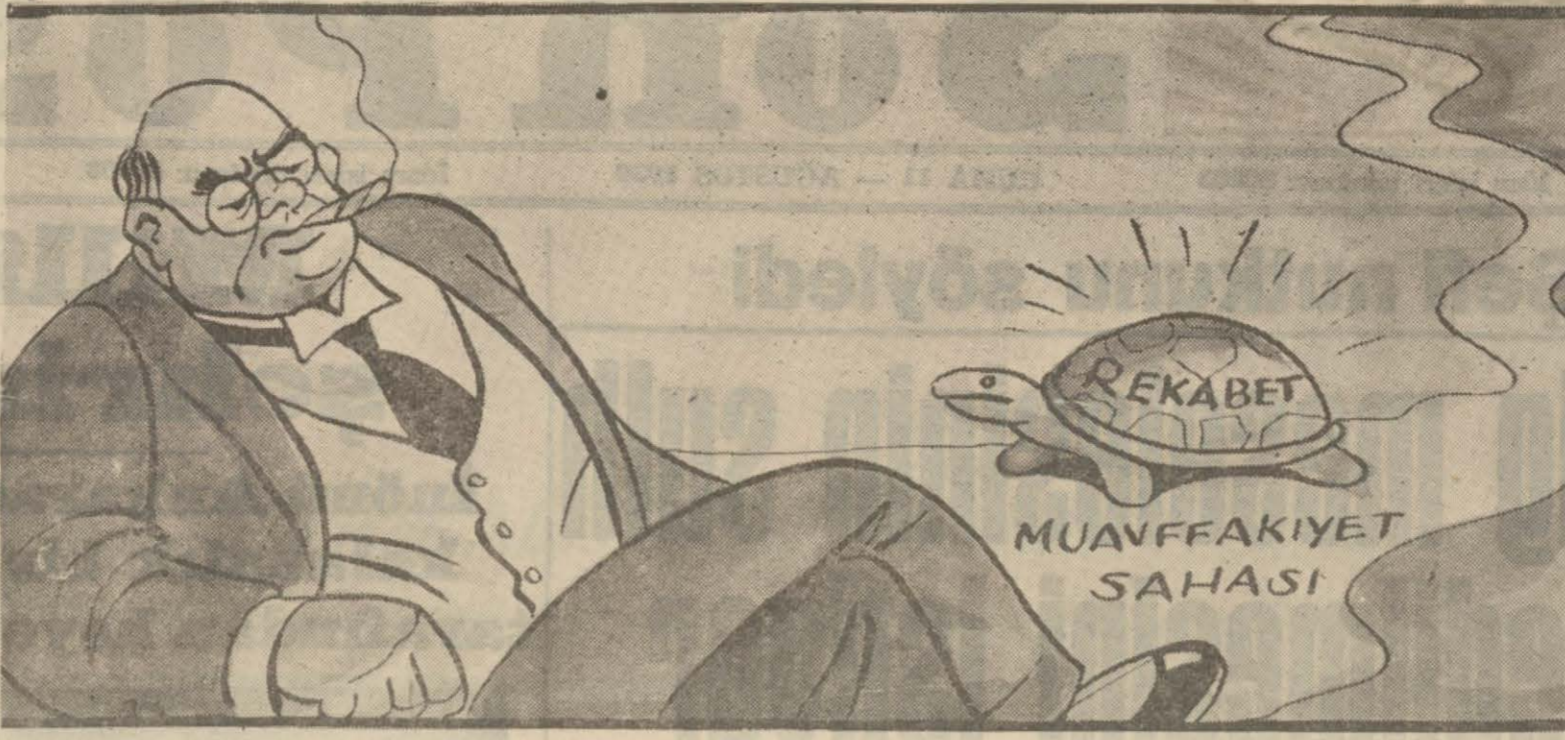
Danzig meselesi, sırf bir mesele olarak, bir hayli zamandanberi zaten tedricî hal yoluna girmiş bulunuyor ve kendi kendisine halledilerek gidiyor.

936 senesine kadar, kendisine Milletler Cemiyeti tarafından tayin edilmiş olan nizam içinde yaşayan Danzig, o tarihten itibaren bu nizamı fiilen hükümden düşürecek ve kendisini Almanyanın diğer taraflarına benzeyen bir hayata sokacak olan siyasi bir faaliyete sahne olmaya başladı. İlk defa olarak, Milletler Cemiyetinin bir konsey içtimasının karşısına çıkıp, Danzigin Almanlığı davasını ortaya atan Greiser oradaki Milletler Cemiyeti nizamına karşı resmen protesto etti. Halbuki ondan daha evvel, Danzig, Almanyanın değil, fakat Nazilığın eline düşmeğe başlamıştı. Berlinden aldığı kuvvetle kendisini orada tedricen yaymaya muvaffak olan Nazi teşkilâtı, takibi ettiği yüksek derecede manevî politika ile çok kısa bir zamanda şehrin senatosunda evvelâ ekseriyete, sonra da bütün camiaya hâkim oldu. Danzigde kendisine son bir müdafaa kaleisi tesis etmiş olan Alman sosyal demokrasisini kısmen propaganda, kısmen de tecavüz ve hattâ takib ve terhib politikasıyla mağlûb eden Nazilik, şehrin ve havalisinin hakimiyetini ele aldıktan sonra, yavaş yavaş bu şehrin idaresini Almanyanın diğer şehirlerinin idaresine benzetti. Bugün Almanyanın nasıl bir rejim varsa orada da aynı rejim vardır. Bu rejim ötede hangi teşkilâtla ve nasıl idare ediliyorsa orada da öyle idare ediliyor. Belki, henüz hukukî kelimeler arasında bir fark vardır, fakat, bu hukukî kelimelerin haricinde, her şey orada da, ötede de birbirinin aynidir: Siyasi ve idarî zabita teşkilâtına ve hattâ ordu teşkilâtına varınca kadar! Hukukan, kâğıd üstünde hâlâ yaşamakta görünen Danzig nizamı fiilen hayatta değildir. Ne Milletler Cemiyeti mümesilinin otoritesi kalmıştır, ne de Lehistanın bu şehir üzerindeki mürakabe hakkının tatbikatı görülüyor. Şehrin senatosuna hâkim olan Naziler, orada istedikleri kararları alıp bunları icra ediyorlar. Milletler Cemiyeti, fiilen mevcud olmadığı gibi, Lehistan için de bu şehrin nizamını tekrar iade etmek üzere, kuvvetle müdahaleye imkân tasavvur edilemez. Bugün Danzig Almanya tarafından değil, Nazilik tarafından fiilen kendisine ilhak edilmiş demektir. «Almanya» ve «Nazilik» denilen şeyler de bir kelime farkından ibarettir; hakikatte bunların biri diğerinin aynidir.

Halen Danzig meselesinin halli demek, tek ve basit bir hukuk meselesinin ifası demektir: Danzigde hukukan mer'î farzedilen Milletler Cemiyeti nizamının ilgasile şehrin ve havalisi-

Resimli Makale:

İş hayatında gurur yoktur

Fransanın büyük içtimaiyatçılarında Monteskiyö bir gün herhangi bir devletin dış işleri sahasında en büyük vazifesinin ne olabileceğini tetkik ederken şöyle demişti:

— Size rakib, size komşu bir devlet diğer bir komşusunu ezerek, yahud da sadece kendi hududları içinde yükselerek kuvvetleniyor mu? Biliniz ki kendi devletiniz tehlikededir. Vaz feniz de o komşunun yükselmesine mâni olmak değilse bile kendi sahanızda mutlaka onun kuvveti üstüne çıkmaktır.

Monteskiyönün devlet için gördüğü tehlike serbest ticaret, serbest iktisadiyat sahasında ferd için de aynı derecede vardır. Endüstri, ticaret veya ilim sahalasının herhangi birinde son derece kuvvetli olabilirsiniz, kendinizi yenilmez, geçilmez telâkki edebilirsiniz, fakat bu kuvvetinizden gurur duyarak rakibinizi ihmal etmeye mi başladınız? O dakikadan itibaren mahv'omaya mahkûm olduğunuz muhakkaktır. Çabuk yorulup dinlenen taziya hiç durmadan yürüyen kaplumbağa üstündür.

SÖZ ARASINDA

Bir kar fırtınasına
Yakalanan karı koca

Almanya'da Berchtesgaden civarında dağa çıkan yeni evlenmiş bir karı koca, 1000 metre irtifada iken bir kar fırtınasına tutulmuşlar, ve dört gün dört gece mahsur bir halde orada kalmışlardır. Ni hayet Hitlerin dağ topçuları müfrezesi tarafından kurtarılmışlardır. Resmimizde bu kurtarma ameliyesini ve bir nefesin, kadının donmuş iplerini çözmeğe uğraştığını görüyorsunuz.

nin şarkî Prusya'ya ilhakını ilân eyliyen beyanname... Böyle bir beyannamenin neşredilip edilmemesinden dolayı bir harb çıkacağını farzetmek abestir. Eğer bu beyanname ile harb çıkacaksa Almanya onu isterse neşretmez; bilmukabele, böyle bir beyanname neşredildiği gün de, Lehistan isterse nihayet, Almanya veya Danzig senatosuna bir protesto verir ve susar. Bunun emsalini pek çok gördük. Çünkü, öyle de olsa, böyle de olsa, Danzigdeki vaziyet, ancak hükmen, kelime itibarile değişmiş bulunmaktır.

Danzig'in fiiliyat bakımından yegâne halledilmemiş olan yegâne meselesi gümürük vaziyetidir. Şehrin siyasi hududu ve (Devamı 15 inci sayfada)

Hergün bir fıkra

Çirkin kadının
kocasının cevabı

Adamın biri çok çirkin bir kadınla evlenmişti. Güzel karısı olan bir arkadaşası:

— Yahu, dedi, bu karile evlenilir mi?

Çirkin kadınla evlenmiş arkadaşasının yüzüne istihfâfîa baktı:

— Senin karın gibi kadınla herkes evlenir, iş benim karım gibi kadınla evlenebilmektedir.

İzdivaç acentesi açan
Kıza izdivaç
Talepleri geliyor

Bundan üç hafta evvel Londrada Mayfaide bir izdivaç acentesi kuran bu 24 yaşında, sarışın genç kız, şimdiye kadar 200 den fazla izdivaç talebi karşısında kalmıştır, Mis Silviyaya talib olanlardan biri de milyoner bir Hind tüccarıdır. Mektubunda:

— Benimle evlenirseniz, size elmas ve mücevherlerden müteşekkil bir cihaz vereceğim. Bu cihazın içinde bulunan bir purlanta gerdanlığın, vaktile bir kraliçeye aid olduğuna söyleyebilirim demektedir.

Şuşnig'in sıhhati yerinde

Eski Avusturya başvekilli doktor Şuşnig kendi teşkilâtından tereshuh eden haberlere göre, eski başvekil daha hâlâ Viyanada, Gestapo teşkilâtının işgal ettiği karargâhın en üst odalarından birinde bulunmaktadır. Vücut ve kafaca sıhhati yerindedir.

Hediye edilen
Maymun

Londrada evlenen bir genç kıza, aziz ve şakacı dostlarından biri resimde gördüğünüz gibi, bir maymun hediye etmiştir. Gelin maymundan pek hoşlanmış, fakat bu saadeti çok sürmemiş, zira hain ve muzır mahlûk kaşıa göz arasında gelinin boynuna taktığı inci gerdanlığı çektiği gibi koparmış, incilerden birkaçını yutmuştur.

İngiliz politikacılarının
kazancı

İngiliz siyasetinde büyük roller oynamış olan adamlar neler kazanmıştır?.. Bu nu merak eden bir İngiliz muharriri, uzun tetkikler neticesinde, Loyd Corcun elli sene süren hükümet memurluğunda 94,200 İngiliz lirası para aldığını, Lord Baldwinin 70 bin İngiliz lirası eline geçmesine rağmen daima bankalarına borçlu bir vaziyette kaldığını, dahiliye nazırı Samuel Hoare'in bugüne kadar 79,300 İngiliz lirası Vinston Çörçilin uzun siyasi hayatında 92,300 İngiliz lirası aldıklarını tesbit etmiştir.

Bugün Avam Kamarasının en ateşli hatibleri Loid Corçla Çörçildir.

Sözün kısası

İnsan ve armud

Gerçi alyanaklı Mustafa bey hiç te çirkin bir şey değildir. Gerçi ağzında eriyen Akçabey nefistir. Gerçi görünüşü tadından güzel düşes asaletinin icabı diğer armudlardan yüksek bir yere kurulduğu zaman pek göz alıcı olur.

Bütün bunlara rağmen gene armud armuddur. Gene insan armud olmak istemez.. kendine armud denilmesine tahammül edemez..

Fakat ben, dün misafir gittiğim bir evde biran için armud olmak istedim.

Dışarıda sıcak kaç derece idi, bilmiyorum amma, bulunduğum odadaki termometre otuz beşi gösteriyordu. Ev sahibleri ve ben ter içinde idik. Ellerimizdeki sırsıklam olmuş mendillerimizle güya, terimizi kurutuyorduk. Fakat bu neye yarardı?.. Derilerimizin ter kaynakları azami faaliyette idiler.. ve biz ne kadar kurunsak gene terliyor, gene kurunmak mecburiyetinde kalıyorduk.

Ev sahibi buz dolabının kapağını açtı. Dolabın dahilî tertibatında birikmiş ince kar tabakası gözlerimizi serinletmişti. İçerde bir alüminyum tabağa konulmuş beş on armud vardı. Bu beş on armud, dışardaki otuz beş derece harareten bilhaber, sıfır derecede yaşıyorlar, serinliyorlardı.

— Keşki ben de bir armud olsaydım! Dedim.

Armudlar, bazan insanlardan daha rahat yaşamak imkânını buluyorlardı. Şu halde, fen, teknik ilerlemiş, kaç para ederdi!

Millî Şef şehrimizde

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Refik Saydam, Mareşal Fevzi Çakmak, Vekiller, meb'uslar, hükümet ve Parti erkânı, Ankara Vali vekili, Merkez Kumandanı ve Emniyet Müdürü tarafından uğurlanmışlardır.

Reisicumhur istasyonda kalabalık bir halk kütlesi tarafından heyecanlı alkışlanmışlardır.

Çek Yahudilerle dolu vapur
İzmirden ayrılamıyor!

(Baştarafı 1 inci sayfada)

tarafından tahrib edilmesi yüzünden hareket etmemiştir. Gemi kaptanı hâdiseyi polise haber vermiş ve bu vaziyette hareket edemeyeceğini bildirmiştir. Zabita vapura giderek kaptanı tehdit edenleri araştırmış, yolcuları yurdsuz Yahudiler polislerin ayaklarına kapanarak: «Biz öldürün, buradan göndermeyin» diye yalvarmışlardır.

Geminin Rodostan hareketi şöyle olmuştur: İtalyan idaresi gemiye limanı terketmesini bildirmiş, orada da Yahudiler vapurun istim borularını tahrib ederek hareket ettirmemişler. Bunun üzerine gemi iki romorköre takılarak hareket ettirilmek istenmişse de Yahudiler halatları kesmek suretile buna da mâni olmuştur. Bunun üzerine iki İtalyan torpitosu gemiye bordalyarak aralarına almışlar ve bu suretle hareket ettirmişlerdir.

Bu usulün burada bu akşam romorkörlerle tatbikinin düşünüldüğü söylenmektedir.

Parita vapuru bugün 200 ton kömür almıştır. Vapur yarın limanımızdan Köstenceye hareket edecektir.

TAKVİM

AĞUSTOS											
Rumi sene			11			Arabi sene					
1366			Resmî sene			1353					
Temmuz			1939			Hızir					
29			1939			68					
CUMA											
GÜNEŞ		S. D.		S. D.		S. D.		S. D.		İMSAK	
5 06		9 52		3 11		7 56		3 11		7 56	
Oğlo		İkindi		Akşam		Yatsı		S. D.		S. D.	
18 19		16 11		17 14		20 09		18 19		16 11	
5 05		8 56		11		—		1 44		—	

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Bir costumuz orta sınıfa mahsus küçük bir apartıman yapıtıyordu. Dairesini kaç kiralamak niyetinde olduğuna sorduk:

— 35 liraya, ced. Bütün hesaplarım bu miktarı temin etmek esası üzerne müsteniddir. Maamafih 35 liralık kiracıyı bulamaz da birkaç lira eksigiğe verecek olursam, gene sermayeme makul bir faiz almış olacağım.

Bina bitti, iyi bir mimara düşmüştü, hem tahmin edilen fiata çıktı, hem de ilk zamanda sanıldığından güzel oldu, şimdiki kapısının önünde (Kiralık daire) levhasını görüyorsunuz, fakat sakın kirasını sormayınız, kapıcı:

— 48 lira, der, ayda 3 lira kapıcı ayığı da hariç olarak. Bu sabah costumuzda rasgelmiştik, fiatı artırımının sebebi, öğrenmek istedik:

— Baktım, o muhitte benzer dairelerin fiatı hep elliler lira da ondan, cevabın verdi.

Bazan hayat pahalılığından şikâyet ederiz, hayat pahalılığında büyük âmillerden birinin ev kiralaları olduğunu söyleriz, sebebini araştırırız, fakat işte sebep meydandadır, daha doğrusu bu bir tek cümlemin içinde gizlidir, bunun böyle olduğuna biz inanıyoruz, fakat ey okuyucu sen:

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

TELGRAF HABERLERİ

Gönüllü İngiliz ordusuna girmek isteyenlerin sayısı 2 milyonu buldu

Londra, 10 (Hususi) — Kânumusaniden itibaren Ağustosun ilk haftasına kadar, gönüllü olarak İngiliz ordusuna girmek için iki milyon kişi müracaat etmiştir.

Yalnız son bir hafta zarfında müracaat edenlerin sayısı 34 bindir.

Binlerce İngiliz tayyaresi havada
Londra, 10 (A.A.) — Bugün, cenubi İngilterede birkaç bin tayyarenin iştiraki yapılacak olan «hava harbi» nin ikinci günü, «düşman» tayyareleri, yüzlerce muharebe tayyaresini, balon barajlarını ve müşahede gruplarını harekete getiren müdafaa hatını geçmeğe teşebbüs etmişler ve bazı tayyareler, fena rüyet şeraiti sebe-

bile Manş sahillerine yakın bazı noktalarda müdafaa şebekesini geçmeğe muvaffak olmuşlardır. Fakat bunlar da İngiliz arazisi üzerinde müdafaa tayyare grupları tarafından karşılanarak geriye dönmeğe mecbur edilmiştir. Bu tayyarelerin bir kısmı da bu esnada «düşürülmüş» tür.

«Muhasebat» yarın akşam saat 19 a kadar devam edecektir.

Şimdiye kadar yalnız iki vahim kazaya vukua geldiği teyid olunmaktadır. Bir bombardman tayyaresi York civarında sukut etmiş ve mürettebatı olan 4 kişi ölmüştür. Başka bir «düşman» tayyaresi de 5 kişilik mürettebatı ile kayıbdır.

Temmuz sonuna kadar tahsilât miktarı 64,106,588 lira

Ankara, 10 (Hususi) — 1930 mali senesi Temmuz gayesi itibarile tahsilât miktarı 64.106.588 lira olarak tesbit edilmiştir. Geçen senenin aynı ayındaki tahsilât miktarı 58.472.884 lira olduğuna nazaran 5.633.704 lira bir fazlalık vardır.

Bir İtalyan vapuru İzmirde rıhtıma çarptı

İzmir, 10 (Hususi) — İtalyan bandıralı Cibuti vapuru bu akşam limanımızdan hareket ederken bir kaza geçirmiştir. Vapur hareketi esnasında rıhtıma vurmuş, baş tarafında bir buçuk metre genişliğinde bir yara almıştır. Rahne, süvari tarafından muvakkaten çimento ile kapatılmıştır. Vapur yarın muayene edilecek ve bir mâni görülmezse hareket edecektir.

Almanyanın Londra elçisi mezunen Berline döndü

Londra, 10 — Dün Lord Halifax tarafından kabul edilmiş olan Alman سفiri Von Dirksen yaz tatilini geçirmek üzere memleketine hareket etmiştir.

Bulgar - Rumen münasebatı iyileşiyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bulgar - Rumen ihtilâflı meselelerin, dostane müzakerelerle halledileceği tahmin olunmaktadır.

Bulgar başvekilî Köseivanofun refikası ve çocukları, yaz tatilini geçirmek üzere Köstenceye gelmişlerdir. Bu ziyarette, iki memleket arasında bir dostluk havasının esmeğe başladığına delil sayılmaktadır.

İzmirde mahkûm edilen Bulgar casuslar

(Baştarafı 1 inci sayfada)

karar temyizce nakzedildi. Temyiz duruşma suretile tetkikat irca etmiş ve mahkûmların müdafaa vekili müdafasını yapmış, müvekkillerinin hareketinde suç olmadığını bildirmiş, temyiz bu iddiayı reddederek fiil ve hareketleri casusluk olduğuna göre kendilerine casusluk suçundan ceza verilmesini muvafık görmüştür. Muhakemelerine tekrar başlanacaktır. Casusluğun mahkûmiyet müddeti 15 sene dir.

Yurdda zelzele devam ediyor

İstanbul, Ankara, İzmit ve İnegölde zelzeleler oldu

Perşembe gecesi saat 1 i 45 dakika 55 saniye geçte kuvvetli bir zelzele kaydedilmiştir.

Rasadhaneden alınan malûmata göre, zelzelelerin, merkez üstü Rasadhaneden 125 kilometre mesafede, Bilecik ve İnegöl mntakası civarında olur.

Bir haftadanberi devam eden zelzeleler hep bu mntakaya tesadüf etmektedir.

Ankara 10 (A.A.) — Bugün şehrimizde 1,30 da hafif bir zelzele hissedilmiştir.

Saat 1.40 ta İnönünde ve İzmitte hafif birer zelzele olmuştur. Hasar yoktur.

İnegölde

İnegöl 10 (A.A.) — Bugün burada bir kırk geçte şiddetli bir zelzele olmuştur. Hasar yoktur.

İstanbulda 15 senede 60 milyon sarfedilecek

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Toplantıda İstanbul Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar da hazır bulunmuştur.

Vali maketler ve plânlar üzerinde Dahiliye Vekiline izahat vermiş. Eminönü ile Unkapanı arasındaki sahanın müstakbel vaziyetini anlatmıştır. Bilâhare Ve kile İmar İşleri Müdürü on beş senede yapılacak işler hakkında izahat vermiştir.

Vekilin beyanatu

Belediyedeki tetkiklerini ikmal eden Vekil, bir muharririmize şunları söylemiştir:

«İstanbulun on beş senelik imar plânı üzerinde verilen izahatı dinledim. Hükümet, İstanbul Belediyesine bu hususta elinden gelen bütün yardımları yapmağa çalışacaktır.

Belediyelere bulunan yeni varidat meseleleri üzerinde çalışıyoruz. Meclis tebizden bunu esirgemeyecektir. Biz, teknişyenlerin bize yapmak lüzumunu gösterdikleri şeyleri muhakkak yapmak azmindeyiz. Yalnız, bu nevi büyük imar hareketlerinde yarın tenkide uğrıyacağımızı düşünerek, bu hususta çok titiz davranıyoruz.»

Belediye on beş senede ikmal edilecek işleri beşer seneden ibaret olmak üzere üç devreye ayırmıştır.

Birinci beş senede şu işler yapılacaktır: Eminönü, hal, Unkapanı yoluna üç milyon lira, Azapkapı - Tepebaşına bir milyon lira, Unkapanı - Şehzadebaşına iki milyon lira, Karaköy meydanına bir milyon lira, Karaköyle Taksim arasına iki buçuk milyon lira, Yolcu salonu - Karaköy yoluna iki yüz bin lira, Azapkapı - Karaköy arasına bir buçuk milyon lira, Koska - Beyazid dört yüz bin lira, Barbaros meydanına dört yüz bin lira, Maçka - Dolmabahçe yoluna iki yüz bin lira, Yenikapıdaki teneke mahallelerine dört yüz bin lira, Taksim meydanına ve tesisatına iki buçuk milyon lira, Eminönü - Beyazid arasına 750 bin lira, Sultanahmed meydanının tanzimine yedi yüz elli bin lira, Tophane, Karaköy yoluna üç yüz bin lira, Galatasaray meydanına üç yüz bin lira, Beşiktaş - Bebek yoluna yedi yüz elli bin lira, Şişhane - Kasımpaşa - Sütlüce yoluna dokuz yüz bin lira, Tozkomparandaki yeşil sahaya iki yüz elli bin lira, Çukurbostan - Edirnekapı yoluna yüz bin lira, Üsküdar ve Kadıköyün imarına sekiz yüz bin lira harcanacaktır.

İkinci beş senede yapılacak işler

Beyazid meydanının tanzimine bir milyon lira, Şehzadebaşı - Yenikapı yoluna iki milyon lira, Aksaray ve Topkapı meydanlarına bir buçuk milyon lira, Eminönü ve Sultanahmed meydanlarına iki milyon iki yüz elli bin lira, Eminönü ve Beyazid meydanlarına yeniden yedi yüz elli bin lira, arkeolojik parkın tesisine beş yüz bin lira, Eminönü - Yenikapı turistik yola bir milyon lira, Taksim - Karaköy yoluna beş yüz bin lira, Aksaray - Yedikule yoluna bir milyon yedi yüz elli bin lira, Taksim meydanı ile Harbiye arasına bir buçuk milyon lira, Taksim - Kurtuluş yoluna beş yüz bin lira, Yenibahçedeki stada dört milyon lira, Aksarayla Yenibahçe arasına yedi yüz elli bin lira, Unkapanına bir milyon

Siyaset ALEMİNDE

Lehistan diyor ki

Yazan: Selim Raçın Emeç

Bir müddet evvel Polonya hariciye nazırı Miralay Bek'in

memleketini alâkadar eden meseleler ve bilhassa Leh - Alman münasebatı hakkında söylemiş olduğu nutku Leh ordusu başkumandanı Mareşal Smigly-Ridz'in Krakovide irad etmiş olduğu nutuk takib ve teyid etti. Modern Leh devletinin bânisi Mareşal Pilsudski'nin dul zevcesinin huzurunda müveffâ Mareşalin Leh başkumandanlığı için tavsiye ettiği zat tarafından söylenen sözler, her türlü nümayişkâr edadan âridir. Buna mukabil Lehistanın Danzig meselesinde her türlü toprak feragatine muhalif olduğu noktası üzerinde de musırdır. Mareşal Smigly-Ridz'in vaziyeti canlandırmak için kullandığı birkaç cümle vardır ki bilhassa kuvvetlidir. Meselâ: Sulh demek değildir. Sonra: Bizim vatan sevgimizin diğerlerinin vatan sevgilerinden bize daha az vazife ve külfetler tahmil ettiği sanlıyorsa aldanılıyor.

Bu cümleler, cihanın bir müddetten beri sakat bir şantajla nasıl bir buhranın içine düşürülmüş olduğunu pek vazih bir surette göstermektedir. Leh başkumandanının kanaati şudur:

Ferdlarin hayatı vatanın hayatına bağlıdır. Birine yapılan tecavüz basit bir adalet istidadile reddedilemez, kuvveti reddedebilecek gene kuvvettir. Lehistan hiç bir kimse aleyhine tecavüz fikri beslemiyor. Fakat onun haklarını, menfaatlerini ve hakimiyet sahibi devlet haysiyetine doğrudan doğruya veya bilvasıta yapılacak tecavüz teşebbüsüne mukavemet edecektir.

Yukarıki cümleler gösteriyor ki Almanyanın Danzig meselesinde kendi teklâkisi bakımından, Lehistanla anlaşmasına imkân yoktur. Çünkü bu şehri ve limanını kendisinin iktisadı bir teneffüs cihazı sayan Lehistan, burada herhangi bir yabancı hâkimiyetin teassüsüne muhalefet edecektir. Binaenaleyh Almanya için ya bugünkü vaziyeti belki biraz daha ıslah edebilecek olan yeni müzakerelerle statükoya rıza göstermek, yahud da herçibadâbâd bedahate göz yumup bir cebri harekete teşebbüs eylemek lâzım gelmektedir. Birinci şık dünyayı bir bâdireden kurtarır. İkincisinde ise umumi bir Avrupa harbinin derhal infilâk etmesi bir zarurettir. Çünkü sulh cephesi, hiç bir suretle bundan böyle cebir ve tahakküme yer verememek azminde. Ve bu azmini ilk fırsatta delil ile isbat eyleyecektir.

Selim Raçın Emeç

lira, Tophane ile Dolmabahçe arasına yüz bin lira harcanacaktır.

Üçüncü beş senede

Üçüncü beş senede yapılacak işler: Yenikapı - Yedikule arasındaki yola iki milyon lira, İngiliz sefarethanesele Taksim arasındaki sahaya bir milyon altı yüz bin lira, Mısırçarşısı - Unkapanı yoluna bir milyon üç yüz bin lira, Unkapanı ile Üniversite arasına bir milyon lira, Unkapanı ile Fatih yollarına altı yüz bin lira, hal meydanına bir milyon lira, Cihangir - Siraservilere iki yüz elli bin lira, Fenerle Fatih arasına bir milyon lira, Karaköy - Azapkapı yoluna bir milyon lira, Eminönü - Unkapanı rıhtım yoluna bir milyon lira, Taksimle Maçkaya iki yüz elli bin lira, Dolmabahçe - Taksim yoluna iki yüz elli bin lira, İhlamurla Nişantaşı arasına yedi yüz elli bin lira, Akaretler ve Maçkaya 750 bin lira, Kadıköy ve Boğazın imarına altı milyon yüz elli bin lira harcanacaktır.

Her beş senede yirmi milyon lira harcamak suretile on beş senede altmış milyon liralık iş yapılmaktadır. Bu paranın otuz milyonunu Nafıa, otuz milyonunu Belediye verecektir.

Pasif koruma komisyonu toplandı

Dahiliye Vekili Faik Öztrak öğleden sonra vilâyete gitmiş, pasif koruma komisyonunun toplantısında bulunmuştur. Toplantıda hava tehlikesinden koruma komutanı General Hüseyin Hüsnü, Dahiliye Vekâleti Seferberlik Müdürü Hüsamettin de bulunmuştur. Vekil, bugün mezbahada meşgul olacaktır.

Türk - Fransız ticaret anlaşması

Paris 10 (A.A.) — Havas bildiriyor:

Türk - Fransız ticaret müzakereleri, nihayetlemek üzeredir. Fransız ve Türk heyetlerinin üzerinde anlaşmaları metin tasvib için Ankara'ya bildirilmiştir. Pariste imza için bu cevap beklenmektedir.

Rumen ordusunun manevraları

Londra, 10 (Hususi) — Royter muhabiri Bükreşten bildiriyor: Yakında yapılacak olan Rumen ordusunun manevralarına 500 bin kişi iştirak edecektir.

Manevra hazırlıkları tamamlanmak üzere dir.

İngiliz - Fransız askerî heyeti Moskovada

Leningrad 10 (A.A.) — İngiliz ve Fransız askerî heyetlerini hâmil bulunan «City of Exeter» vapuru, dün gece buraya gelmiştir.

Heyet azası, Astoria otelinde misafir edilmiştir. Bu gece saat yarımada trenle Moskovaya hareket olunacaktır.

Kültürpark 3 senede ikmal edildi

İzmir, 10 (A.A.) — 20 Ağustosta açılacak olan İzmir enternasyonal fuarı hazırlıkları ikmal edilmek üzeredir. Tesiye ve inşaat mütcellik büyük işler bitmiştir. Şimdi tezyinat ve dekor işleriyle uğraşmaktadır.

Belediye ve fuar komitesi reisi Dr. Behçet Uz dün akşam 430 bin metre murabba tutan Kültürpark ve fuar sahasında umumî bir teftiş yapmıştır. 20 Ağustosta fuar açıldığı zaman her şey hazır ve tamamlanmış bulunacak ve böylelikle dokuz senede tamamlanmak üzere tanzim edilmiş olan Kültürpark plânı, üç sene gibi kısa bir müddet içinde ikmal edilmiş bulunacaktır.

297 Yahudi üzerlerinde birer mayo ile Filistin sahillerine çıktılar

Kudüs, 10 (A.A.) — Polis, bu sabah geceleyin gizlice Hayfa körfezine çıkmaya teşebbüs eden 297 Yahudi mülteciyi tevkif etmiştir. Bu Yahudiler, meçhul bir vapurdan indirilen beş tahlisiye kağıdı ile Filistin sahillerine yavaşmışlardır. Mülteci Yahudilerin üzerinde yalnız birer mayo vardır. Polis, bu kalabalık yüzücü kafilesinden şüphelenerek mültecileri karaya ayak basar basmaz yakalamıştır. Mülteciler, Hayfada tevkif edilmiş bulunmaktadır.

Avrupada harb provaları

1 — Şimali İtalyada Po vadisinde Alp-leri aşarak gelen 100.000 kişilik mefruz düşmana karşı 200.000 kişilik bir İtalyan ordusu harekât yapıyor.

2 ve 3 — Alman hava kuvvetleri Şimali Almandan Şimal denizi, Baltık denizi ve bu civardaki şehirlere hücum ma-

nevraları yapıyorlar.

4 — Romanya, Macar hududunda 900.000 askerle manevra yapmaktadır.

5 — Türk ordusu Trakyada manevra hazırlıkları ile meşguldür.

6 — Danzigde 12.000 Nazi askeri tahşüş etmiştir.

7 — Fransada 1.000.000 dan fazla asker silâh altındadır. Bunlar Majino hattı ile İtalyan hududunda bulunmaktadır.

8 — İngiliz ve İtalyan filoları Akdenizde dolamaktadır.

MEMLEKET HABERLERİ

Sivasta Gündük minarede tarihî mezarlar bulundu

Mezarların Selçuk hükümdar ailelerine aid olduğu sanılıyor, kazılara devam edilecek

Sivas (Husu - sı) — Şehrimizde Selçukilerin yer, yer bıraktıkları eski eserlerden birisi de Gündük minaresidir. Tarihin seyrine göre Osmanlı oğullarından evvelki de virlerde Sivas ve çevresinde icrayı hükümet eden Erdana hanedanından Alâeddin Erdana'nın en büyük oğlu Şeyh Hasanın kabri burada bulunmakta. Minare tuğlalardan sıralanarak yükselen ve daha fazla yükselmemesinden ve esas minareler kadar boy almadığından dolayı halk buraya küçük manasını ifade etmek üzere Gündük demektedir. Minare dört köşe bir zemin üzerine yapılmıştır, bo-

Sivasın Gündük minaresi

yu hemen, hemen 15 metredir. Kubbesi evvelce aşşab iken 310 Hicri yılında Şemseddin evlâdi tarafından kârîr olarak yaptırılmıştır. Söylendiğine ve Sivasa aid yazılan tarihî eserlere göre: Şeyh Hasan namı diğeri Bedreddin bulunduğu zamanın en yakışıklı ve güzel delikanlıları arasında mümeyiz bir vasıf taşıyordu.

Bedreddinin evlenme zamanı geliyor. Erdana oğluna yakışır bir kız almak için Mardin hükümdarı Melik Salih Şemseddinin güzel kızını oğluna tutuyor.

Bunun üzerine iki tarafın düşün hazırlıkları başlıyor. Ve Melik Salih kızını Sivasa göndermek üzere yola çıkarıyor. Kız Sivasa yaklaşıp evvel Hasan müthiş ve tehlikeli bir hastalığa yakalanıyor. Hasan nişanlısına kavuşmadan ölüyor. Erdana çok sevdiği oğlunu, kaybetmesinden çok fazla üzülüyor. Ve Sivas aylarca matem içerisinde kalıyor. Ve gelen kızı geri göndermemek üzere diğer oğluna nişanlıyor. Oğlunun ölümünden çok müteessir olan Erdana minare inşaatını bu şekilde yarım bırakıyor ve minare de Gündük ismini alıyor.

Maarif Vekâletinin son verdiği bir kararla Sivastaki eski eserlerin tamirine ve bunların etraflarının açılmasına başlanmıştır.

Bu arada Gündük minare önünde bir kazı yapılmış ve 195 santim derinliğinde bir yer açılmış, bir kap zuhur etmiştir. 748 hicret yılındanberi iki metrelik bir toprak altında kalmış olan bu bina içerisinde Selçuk mimarî sanatının kendisine hâs vasıflarından ve taş madalyonlardan ikisi burada yer almaktadır. Rivayete göre bu tarihî mezarlardan birisinin Şeyh Hasana aid olduğu söyleniyorsa da geriye kalan dört sandukanın kimlere aid olduğu etraflıca aydınlanmamaktadır. Ve bu hususta tarihî bir vesikaya da rastlanmıyor.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Bey doktorların son keşiflerine göre..

... meyvalarla birçok hastalıkların tedavileri imkânları bulunmuş.

... Bundan böyle pahalı pahalı ilaçları almaktan kurtulacağız demek.

Hasan Bey — Şaşarım aklına, sanki meyva ilâctan daha mı ucuz?

iki damad bir olup kayınpederlerinin kızını kaçırdılar

Nazilli (Husu) — Daha geçenlerde (Güzel köy)deki Zehranın gece vakti evinden kaçırılması hâdisesinin dedikodusu unutulmadan geçen gün (Kuyucak) pamuk tarlaları arasında da bir kız kaçırma vak'ası olmuş, iki damad kayınpederlerinin kızını kaçırmışlardır.

Hâdisenin tafsilâtı şudur: Kasabaya üç saat mesafede bulunan Kuyucakta mukim çiftçi Hüseyinin iki ay kadar evvel karısı ölüncü bir çocuğu yalnız kalmıştır. Hüseyin çocuğuna en iyi bakabilecek birini ararken baldızı bayan Pembe aklına gelmiş ve çocuğuna iyi bakacak anayı bulduğuna kani olarak baldızını nikâhlayarak kararlaştırmıştır. Fakat kızın babası Sinekler köyünden Molla İbrahim Hocanın buna muvafakat etmeyeceğini bildiğinden Hamzalı köyünde bulunan bacanağı Hacı Halil ile konuşarak Pembeyi kaçırmağı düşünmüşlerdir. Bir gün Pembe diğer işçi kadınlarla Menderes kıyılarında pamuk tarlalarına çapaya gitmiştir. İki bacanak Hüseyinle Halil de bunu takip etmişler, kadınların arasından Pembeyi alıp Menderesten öteye geçirmişlerdir. Halil öbür tarafta Hüseyinle Pembeyi beygirin arkasına bindirip salıvereceği sırada korkan kızın çığlıkları ve kadınların bağrıışmaları üzerine o civarda pamuk sulamakta olan Pilibey köyünden Hüseyin vak'a mahalline koşarak mütecasirleri durdurmuş, kızını da bindirerek babasının evine göndermiş ve Halil ile Hüseyini alarak onlara pamuk sulatmıştır.

Pembe gene akrabalarından Sineklerli bir gençle nişanlıdır. Hâdiseyi duyan babası Molla İbrahim Hocanın zabıtaya şikâyeti üzerine adliye iş el koymuş ve yakalanan damadları Halil ile Hüseyin tevkif edilmiştir.

İzmir ticaret odası reisi Avrupadan döndü

İzmir (Husu) — İzmir Ticaret ve Sanayi Odası Reisi Hakkı Balcıoğlu, bir müddettenberi Avrupada idi. Muameleyle dün Ege vapur ile İstanbul yolile şehrimize dönmüştür. Ege bölgesinin incir ve üzüm rekoltesini tahmin edecek heyet, muameleyle avdetile tamamlanmış olduğundan, yakında faaliyete geçecektir.

Bu yılın rekoltesi 70 - 75 bin ton tahmin edilmektedir.

Muradlıda bir göçmen bir köylüyü yaraladı

Muradlı (Husu) — Muradlıda oturan Bulgaristan göçmenlerinden Hasan oğlu Özbek aralarında çıkan bir kavga neticesinde Arzullu köyünden Şerif oğlu 17 yaşında Kemal Camı kasığından ağır surette yaralanmıştır. Carrih derhal yakalanmış, yaralı da Tekirdağ hastanesine gönderilmiştir.

Samsunda iki kişiye yıldırım çarptı

Samsun (Husu) — Hafta içinde yağın şiddetli yağmurlar esnasında Bafra köylerinde iki köylüye yıldırım çarpmıştı. Malûm olduğu üzere seylâb olduğu gün de gene bir köy çiftliğinde on bir hayvan yıldırım çarpması yüzünden telef olmuştu.

Trakya arıcılık kongresi

Edirne (Husu) — Trakya arıcılık kongresi bugün saat 16 da Halkevinde açıldı.

Edirne Meb'uslarından Faik Kalkıranın başkanlığında açılan bu kongreye Edirne, Tekirdağ, Kırklareli, Çanakkale vilâyetlerinden 30 aza iş-tirak etmiştir.

Umumi Müfettişlik Başmüsaviri Sabri Öney, Edirne Valisi Ferid Nomer, Antalya - İsparta - Burdur mntakası C. H. Partisi Müfettişi Osman Şahinbaş, Belediye Reisi Şerif Bilgen, Edirne Ziraat Müdürü Ziya Ortaç, Kırklareli Ziraat Müdürü Hüseyin, Umumi Müfettişlik arıcılık işleri memuru Salih Zeki Çamlıca, Arıcılık mütehasısı Dr. Fuad de kongrede bulunarak müzakeratı alâka ile takip etmişlerdir.

Okunan rapor tasvib edildikten sonra murahasların dileklerine geçilmiş-

tir. Bu dilekler arasında bazı sebeplerden ötürü zorluk çeken arıcılara resim sız şeker verilmesi, arıcılık tahsil için bir gencin İsviçreye gönderilmesi isteniliyordu.

Bu dilekler kabul edilmiş ve Doktor Fuadın arıcılığın beynelmil ve ziyeti ile bizdeki vaziyeti etrafında çok güzel izahatı dinlendikten sonra kongre mesaisine nihayet vermiştir.

İttifakla verilen karar üzerine Millî Şef İsmet İnönü, Büyük Millet Meclisi Riyasetine, Başvekâlete, Ziraat Vekâletine, ve diğer büyüklerimize kongrenin tazimleri telgrafla bildirilmiştir.

15 gün devam etmek üzere arıcılık kursu bugün açılmış ve bu kursa başta Edirne olmak üzere Tekirdağ, Çanakkale, Kırklareli vilâyetlerinden 50 talebe iştirak etmiş bulunuyor.

İzmirde iki çocuk kuyuya düşerek boğuldular

İzmir (Husu) — Seydiköy nahiyesinde on yaşlarında Salih adında bir çocuk babası tarlada çalıştığı ve anası evde çamaşır yıkadığı bir sırada kuyuya düşmüş ve boğularak ölmüştür.

Neden sonra çocuğun meydanda bulunmadığını farkına varan ana ve baba dellâl çağırarak çocuklarını aramışlar, nihayet etraftaki kuyulara çengel sarkıtılarak araştırma yapılmış başlanmış ve çocuğun cesedi bulunmuştur.

Kuyu sahibleriyle çocuğun annesi ölüme sebebiyet suçile adliyeye verilmişlerdir.

Tirenin Boğaziçi nahiyesinde de Manastırlı 12 yaşlarında Refika adında bir kız çocuğu kuyudan kova ile su çekerken ayağı kayarak kuyuya düşmüş ve boğulmuştur.

Bir batında 4 çocuk doğuran ana

Hüseyin Kuzucu, karısı, ilk çocukları ve yeni dört yavruları

Hekimhan (Husu) — Kazamızda emsaline nadir tesadüf edilen bir doğum vak'ası olmuştur.

Taşbaşı mahallesinden Ömer oğlu Hüseyin Kuzucu üç erkek çocuk babasıdır ve bu çocuklar ayrı ayrı tarihlerde doğmuştur.

Hâmile olan karısı Raziye, bundan 2 gün evvel, yani 5 Ağustosta bir batında 4 erkek çocuğu doğurmuştur.

Çocuklar berhayat ve sıhhatleri normaldir.

Fakir bir aile reisi olan Hüseyin Kuzucu bir çırpıda 4 erkek evlâd daha kazandıktan memnun görünmekte ise de, zavallı karısı şaşırmış bir halindedir.

Hüseyin Kuzucu bir istida ile kaymakamlığa müracaat ederek emsali gibi kendisinin de mükâfatla taltif edilmesini istemiştir.

Hâdiseler Karşısında

Merak - Kaçamak

Meraklıyı dün gece geç vakit Galatasaraydaki Yerli Mallar

Sergisinden çıkarken gördüm:
— Sergiyi nasıl buldun?
Dedi.

— Gezdim, gördüm.
Diye cevap verdim. Bu cevabım onun merakını tatmin etmemiştir:

— Gezdim gördüm, demenin manası yoktur. Doğrudan doğruya sualime cevap ver.

— Yani ne söylememi istiyorsun?
— İyi mi, fena mi?
— Sergi fena şey olur mu, yerli malları halka tanıtmak maksadile kuruluyor.

— Bu sergiyi soruyorum.
— Ben de Nevvyorktaki sergiden bahsetmiyorum ki.. ne gittim, ne de gördüm. Bizim Vasfi Rıza gitmiş, gelirse ondan dinlerim.

— Birader ya sen anlamıyorsun, ya ben anlatmayı bilmiyorum.

— Bu da merak oldu sana ha! Ben mi anlamıyorum, sen mi anlatamıyorsun, bu nasıl halledilir?

— Lâf karıştırma!
— Lâf çorba değil ki, kaşığı sokup karıştırayım.

— Canım sana sergiyi beğenip beğenmediğini sordum.

— Ben de sana cevap verdim, bir suale bir cevap kâfi değil mi?

— Bugünkü gazetelerde bir haber gördüm.

— Herhalde ben de görmüşümdür. Ne bir haberi ikinci defa okumaktan hoşlanırım, ne de bir başkasından dinlemekten.

— Zorla da olsa dinleteceğim. Sergi komitesi, bu son serginin maksada ne kadar yaklaştığını, hakikaten faydalı olup olmadığını diğer sergilere nazaran ne farklar gösterdiği hakkında bir rapor hazırlamakta imiş.

— Fena mı serginin hesabını veriyorlar.

— Bu rapor serginin tam bir kritiki olacaktır.

— İyi ya!
— Nasıl olur canım.. bir müellif kendi eserini kritik eder mi, etse bile bunun hükmü doğru olur mu?

— Müellif kim, hangi eserden bahsediyorsun?.. Demek edebiyat, sanat bahsine geçtik, şimdi bol bol konuşabiliriz. Eser tiyatro eseri mi, roman mı, şiir mecmuası mı?

— Artık fazla oluyorsun?
— Öyleyse gideyim. Allaha ısmarladık.

— A benim canım biraderim. Ben misal getirdim. Sergiyi yapan komite, tenkidini de gene kendi mi yapar?

«Kadı ola davacı ve muhbir dahi şahit»
«Ol mahkemenin hükmüne derler mi adalet.»

— Güzel mısralar.. senin edebiyata da merakın varmı.

Vazgeçtim edebiyattan da, mısradan da, sen bana cevap ver.. komite yaptığı sergiden bahsederken fena der mi ki!

— İyi ise iyi, der. Fena ise, fena!

— Dinle bak haberin arkası da vardı, bu seneki sergide birçok yenilikler yapılmış, tecrübe mahiyetinde Karabük fabrikasında yapılan mamulât teşhir edilmiş. Sobalar bu sergide ortaya çıkarılmış.

— Bütün bunlar yalan mı?

— Yalan değil amma, birçok yerli mallar da sergide görülmüyor. Onları da söylemek, birer birer saymak lâzım.

— Yani sergide olmyanları demek istiyorsun.

— Nihayet anladın!

— Sen tuhafın dostum, olmyan şey nasıl görülür?

— Yahu bu sergide birçok eksikler var.. yerli malların bir çoğu sergiye konulmadı. Sergi râşbet görmedi.

— Ne malûm, bunu ne ile isbat edersin?

— Benim bu suallerime sen ne diyorsun?

— Ne diyeceğim merak.

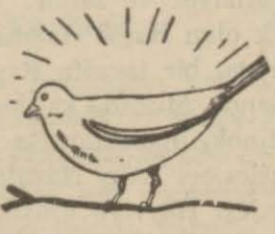
— Senin cevabların da kaçamak!

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

Beyaz serçe

Amerikada Utah şehrinde bir Amerikalı avcı bembeyaz bir serçe vurmuştur. Bu serçe, şimdiye kadar yer yüzünde eşine raslanmayan bir hususiyet taşımaktadır.

Vücudünde kıl bulunmayan at

Vaşingtonda bir çiftçiye aid olan bu atın vücudunda kıl yoktur. Derisi kadife kadar yumuşaktır ve abanoz gibi simsiyahtır.

GÖNÜLİŞLERİ

Senelerdenberi Esir muamelesi Gören bir kadın

Otuz altı yaşında karısı ölmüş bir erkeğin dört çocuğu vardır. Aylık kazancı karı kocadan mürekkebi iki kılıklı bir alleyi böyle böyle geçindirecek bir raddededir. Bu adam evlenmeye niyet ediyor ve evleniyor. Aldığı kadın on üç yaşındadır. Yani henüz çocuk. Ve kocasının daha evvel evlenmiş olduğunu, ilk karısından dört çocuğu olduğunu bilmiyor. Evlendikten az zaman sonra dört çocuk eve geliyorlar. Genç kadın belli ki çok iyi ve çok uysal. Bu çocukları iyi karşılıyor ve asıl anneleriymiş gibi büyütüyor. Seneler geçiyor. Kadın âdeti evin bir esiri. Yemiyor, yediriyor, giymiyor giydireyor. Kimseyle konuşmaz. Çünkü insan içine çıkacak kıyafeti yok. Kendine bir basma entari alacak para artmıyor! Ayağına çorabı diye giydiği şeyler, çocukların birbirlerine eklediği eski çorablarıdır. Daha fecii o da bir kadındır: Anne olmak, kendi çocuğunu büyütme ister.. Fakat ne vakit hâmile kalsa kocası, zorla bir ilaç içirir ve çocuğu düşürür.

Artık evleneli yirmi seneyi geçmiştir. Bu yirmi sene içinde üvey çocukları büyümüşler, iş tutmuşlardır.

Kendilerini büyüten üvey anneye karşı müşfik davranacaklarına birer düşmandırlar. Kadın yiyeceklerinden bir ufak ev parası artırmıştır. Bu paranın arttırılmasını da ona söyleyen kocasıdır. Ev senin olur. Ben ölürsem ağıta kalmazsın, diyerek kadını teşvik etmiştir. Fakat ev aldığı zaman erkeğin evi kendi üzerine tescil ettirmişti. Kadın, vâdini hatırlatmıştır amma, erkek, çocukların var, onların beduasını alamam diye, kadına söz söyletmemiştir. Dala birçok teferruat.. Esir yaşayan bu kadın her gün hırpalanmakta, kovulmaktadır. Bana uzun bir mektuba vaziyetini anlatıyor. ne yapabilir?

On üç yaşında bir genç kızın 36 yaşında bir erkekle evlenmesinden başlıyan hata senelerdenberi sürüp gitmiştir. Senelerdenberi bu kadın esirdir. Bir gün gülmemiştir. Talâk denilen aile bozgunluğunun düşmanı olduğum halde bazı ender ahvalde bunun elzem olduğuna kaniim. Senelerdenberi esir muamelesi gören bu kadının kocasından ayrılmak talebinde bulunursa haklıdır. Ayrıldıktan sonra tekrar kısmeti çıkıncıya kadar, kendine bir iş bulur, çalışır ve hayatını kazanır...

TEYZE

Kadın Köşesi

Pratik çocuk elbisesi

Tobralkodan ketene varıncıya kadar her yıkanır kumaştan yapılabilir. Şık ve pratiktir. Göğüs düğmeli olduğu için çocuk gayet rahat giyiniş çıkarabilir. Fis-tolarını, zehlerini, minimini rever ve düğmelerini kumaşın çiçeklerinin renginde yapmalıdır.

Her kadın bilmelidir:

Yemeği kısa zamanda pişirebilmek için nelere dikkat etmeli?

Bir kere kaynamaya başlayan yemeğin ateşini derhal kısalmalıdır. Taşa taşa kaynayan yemek çabuk pişmez. Bütâkis sık sık suyu eksileceği için ya yeniden su koymaya, yahud başlangıçta lüzumundan fazla su koymaya lüzum hâsı olur. Her iki vaziyette de yemeğin pişme zamanı gecikir.

Fazla olarak delice kaynayan yemek - kapağı açıksa - mutfağı buharla doldurur. Raflardaki kapların üstünde toz birikmesini kolaylaştırır. Ve yemek pişirenin gözlerini rahatsız eder. Boş yere havagazi veya kömür sarfına da sebep olur.

★

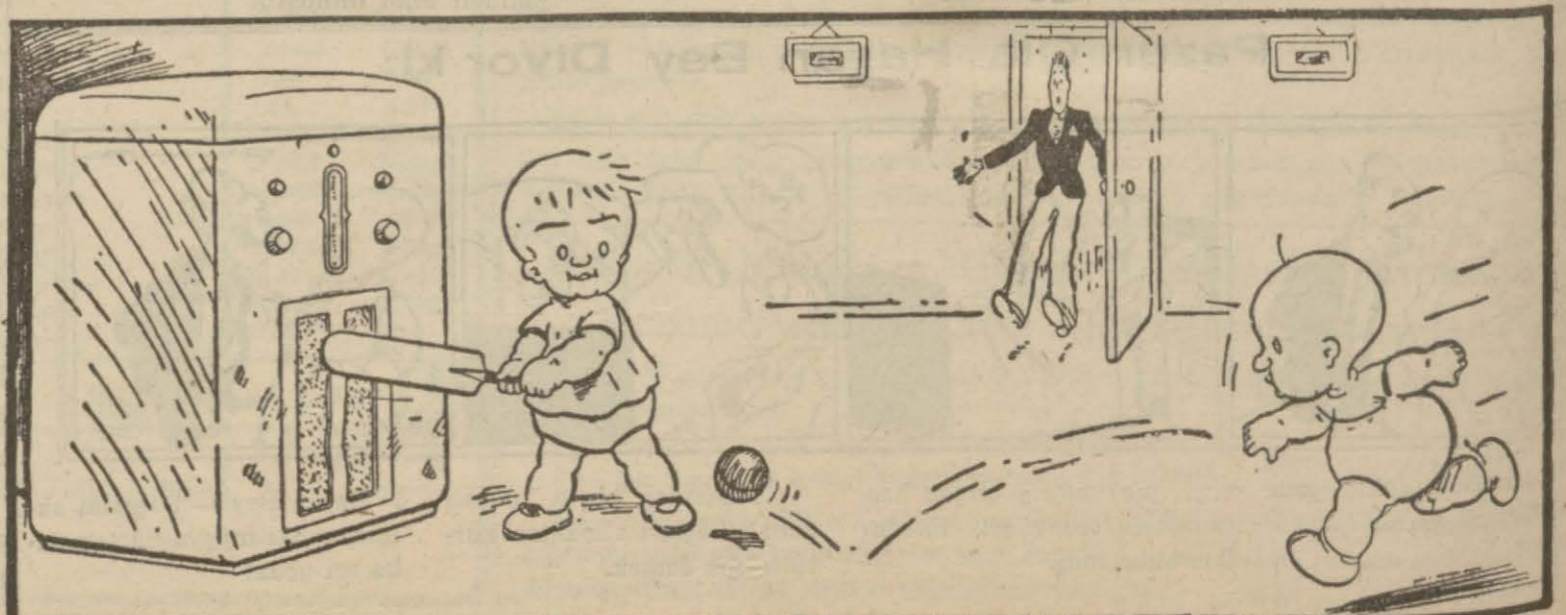
Yemeği tam piştiği dakikaya kadar kaynatmalı, pişer pişmez ateşten alınmalıdır. Bu basit bir hakikat gibi görünüyor. Fakat birçok acemiler çiy kalacak korkusile yemeği ateşe fazla tutarlar. Halbuki yiyecek kaynadıkça vitamininden kaybeder.

★

Hiç bir yemek için kat'i bir pişme zamanı kestirilemez. Sebzenin veya etin tazeliliği, karlılığı, azlığı, çokluğu pişme müddetini kısaltıp azaltabilir. Fakat umumiyetle koyun eti için kilo başına 40 dakika yetisiz.

Patates, havuç, soğan gibi kök sebzelerin çabuk pişmesi için hep aynı büyüklükte olanları seçmeli, yahud hepsini aynı büyüklükte kesmelidir.

Bacaksızın maskaralıkları:

Top oyunu

Mahkemelerde

Elinde bıçakla sokakta hasmını kovalıyan bir adam yakalandı

Suçlunun polis memurunu da tehdit ettiği anlaşıl原因 olarak 3 ay 2 gün hapsine karar verildi

Vangel adında bir şahıs, elinde 17 santim uzunluğunda bir bıçakla kovalıyan ve bu esnada tevkifine teşebbüs eden polis memuru Hasana da aynı bıçakla «yaklaşma yakarım» demek suretili vazife halinde tehditte bulunan Mehmed adında birisi, dün meşhud suçlara bakan asliye 4 üncü ceza mahkemesine verilmiştir. Davacı Vangel hüviyetinin tesbitini müteakib hâdiseyi şu şekilde anlatmıştır:

«Evveldi gün Papasköprüsünde kahvede oturuyordum. Mehmed de orada idi. Beni masasına çağırıyor ve kahveci Saim namında birisinin neredede olduğuna benden sordu. Bilmiyorum, kahvecinin annesinden sor, dedim.

«Sen Saimin nerede oturduğunu biliyorsun, fakat söylemiyorsun» diye rek beni tokatlamaya başladı.

Bu suretle beni dövmeğe devam edeceğine anlayınca, kahveden dışarı fırladım ve kaçmağa başladım.

Mehmed de arkamdan takibe başladı ve elinde de koskoca bir bıçak vardı. Bu vaziyette beni 40-50 metre kovaladı. İleride kapısı açık duran Fişinin evine girdim ve kapıyı örtterek kendimi kurtardım. Evin penceresinden dışarıya baktığımda zaman bir polis memurunun elinde tabanca olduğu halde Mehmede: «Teslim ol. Bıçağı elinden at» diye bağırduğunu ve suçlunun da «yaklaşma yakarım seni» sözleriyle mukabele ettiğini gördüm.

Bir aralık suçlu kaçmak teşebbüsünde bulundu, fakat polis memuru buna meydan vermedi ve diğer arkadaşlarının yardımlarıyla ve zorla elinden bıçağı aldılar.»

Demistir. Reis Atif davacıya:

«Peki bu adamın sana ne husus meti var ki böyle hareket ediyor. Aranızda bir geçmiş var mı?» diye sordu.

«Suçlu Mehmed 3 ay evvel beni bir gün bir kadın meselesinden dövmüş, ben de onu karakola şikâyet etmişim. Davacının ifadesi hilâfına suçlu Mehmed Vangelin kendisine bıçak çektiğini iddia etmiştir. Müteakib dinlenen şahid polis Hasan Aykol:

«İzinli olarak evime geliyordum. Papasköprüsü meydanına geldiğim zaman suçlu Mehmedin elinde bıçak olduğu halde davacı Vangel kovaladığını gördüm. Derhal o tarafa koştum. Mütecevize «dur!» emrini verdim, fakat o bu müdahaleme kulak asmadı ve hareketine devam etti.

Korkutmak kasdile tabancamı çıkardım ve kendisini önlüyerek:

«Kanun namına dur!» diye tekerrar bağırardım. Bu sırada şikâyetçi Vangel bir eve iltica etmiş bulunuyordu. Mehmed bu sefer kaçmak istedi, mâni oldum.

Üzerime yürüyerek:

«Yaklaşma yakarım» diye tehditler savuruyordu.

Bekçi ve diğer bir polis arkadaşım

yardımlarıyla ve zorla elinden bıçağı aldim.»

Demistir. Diğer şahidler de vak'ayı bu tarzda anlatmışlardır. Müddeiumumî suçu sabit görerek, Mehmedin cezalandırılmasını ve tevkifini istemiştir.

Neticede Mehmed; 3 ay 2 gün hapse mahkûm edilerek, tevkif edilmiştir.

Bir neşriyat davasına bakıldı

Doktor Horhoroni tarafından Tepis adında bir kadın aleyhine açılan emniyeti suiistimal davasının ruyeti sırasında, cereyan eden muhakeme safahatı hilâfına olarak neşriyat yapıldığı iddiasile Tan gazetesi neşriyat müdürü aleyhine Horhoroni tarafından açılan davaya dün asliye 2 nci ceza mahkemesinde devam edilmiştir. Neşriyat müdürü Halil Lütfi müdafaasını yapmış ve ezclimle:

«Mevzuubahs yazı için gazetede tetkikat yaptım. Bizim yazdığımız yazı muhakemede cereyan eden sözlerin belki de dunindedir. Muhakeme başlarken, bu sözler orada söylenmiştir. Ancak esasa girilmediği için zapta geçirilmemiş olabilir.

Nitekim, bu sözlerin söylendiğini mahkeme müddeiumumisi, davacı avukatı ve samii sıfatile orada bulunan gazete muharrirleri duymuşlardır; dinlenmelerini rica ederim.» demmiştir.

Müddeiumumî; hak müdafaası bakımından bu şahidlerin dinlenmesini istemiş ve mahkeme de bu suretle karar vererek duruşmayı başka bir güne talik etmiştir.

Askerlik işleri:

Piyade asteğmenleri çağırılıyor

Beyoğlu Askerlik Şubesinden:

1 — Şubemizde kayıtlı piyade sınıfına mensub yalnız asteğmen (yarsübay) rütbeli olup asıl maaşları 25 lira ve daha yukarı olan devlet memuru yedek sübaylar 5 Eylül 939 günü 45 gün talime gönderilecektir.

2 — Bunlardan son terhis edildikleri tarihten bu güne kadar iki seneyi tamamlamış olanlar dâhil değildir.

3 — Bu şartları taşıyanların Ağustos 11 ve 12 nci Cuma ve Cumartesi günleri behemehal şubeye gelecek vaziyetlerini tesbit etmeleri lâzım olunur.

Şubeye davet

Fatih Kaymakamlığından:

1 — 8 inci sınıf muamele memuru Hasan Tahsin oğlu Şükrü 313-7

2 — 6 nci sınıf muamele memuru Sezay 317-29

3 — Yukarıda adları yazılı yedek sübayların askerlik şubesine müraacaatleri lâzım olunur.

Tütün ikramiyeleri veriliyor

Şubemizde kayıtlı malûl sübay ve erler için şehid yetimlerinin 939 yılı tütün ikramiyelerini almak üzere Sarıyer Malmüdürlüğüne müraacaatleri.

Harb olacak mı?

Üç türlü muhakeme tarzı, bunlardan çıkan neticelerle hakikî vaziyet

Yazan: Emekli General H. Emîr Erkilet

İşte herkesin sorduğu ve söylenecek birçok şey bulunduğu halde cevabı kesin surette verilemeyen bir soru; yalnız bir soru değil, hemen herkes ve her millet için hayatî bir mesele.

Onun için herkes kendi kendine olduğu kadar başkasına da bu suali aled devam soruyor ve ekseriya muhatapı hükmünü beklemeden cevabı gene kendisi veriyor:

— Almanya Danzig işinde geri dönmeyecek kadar ileri gitmiştir. Nihayet şu veya bu şekilde burasını ilhaka kal-kışacak; Lehistan mümanaat edecek, Almanya müdahale edecek, bu suretle aralarında harb çıkınca, İngiltere ve Fransa Lehistanın yardımına koşacaklar. Almanyanın müttefiki İtalya da harekete geçecek, elhasıl harb böylece muhakkaktır; meğer ki Danzigi Almanlara versinler; işte harbin önüne geçilecek tek çare bunu buluyorum. Bir diğeri:

— Almanlara Danzigle müstemlekelelerini verilerse harbin önüne geçilir diyormuş ama dünyanın en aşağı yarısını isteyen İtalyanlara acaba ne yapmalı ve ne vermeli ki onlar da harbdan vazgeçsinler?! Bundan başka Almanların bir de hayatî saha dedikleri bir istekleri daha var ki bunlar Ukranyanın münbit ovalarından, Romanyanın petrol kuyularından ve Tunanın mavi sularından tutunuz da galiba Bakü ve Irak petrollarına ve Diclenin çamurî sularına, belki de Hindistana kadar uzanır. Ya bunları ne yapmalı? Almanlara bir şey verilince bir diğeri istiyorlar. Onun için vermeyin sonu gelmez, hem de herkesin mal, mülk ve toprağını Almanlarla İtalyanlara vermiye kimin ne hakkı vardır?! Bunlar harbsiz alınır mı? Hem de bakalım harble alabilecekler mi? Tabii çok şüpheli demektir. Onun için onlar, isteklerini harbsiz elde edemedikleri zaman harbi göze alacaklardır. İl... İl...

Danzigden bir manzara

heli! Bütün dünyaya karşı harb açmak kolay mı?! İşte bunun için harb çıkı-yacak gibidir; çünkü yüzde yüz muvafakiyet ihtimali olmadan ne Hitlerin ve ne de Mussolininin milletlerini ve memleketlerini tehlikeli bir harb macerasına atacaklarını ummuyorum.

Bir üçüncüsü:

— Evet ama İngilizlerin harb senesi 1941 ise Almanlarınki 1939 dur. İngilizler ve Fransa her gün biraz daha fazla kuvvetlendikleri için Almanya ile İtalya teffevuklarını kaybetmektedirler. Bu sene de geçti mi artık bir daha harbedemezler. Bahusus Hitler olsun, Mussolini olsun kendilerini ve rejimlerini daima muvaffakiyetlerle yaşatmak mecburiyetindedirler. Bunların memleketlerinde muvaffakiyetler ve muvaffakiyet ümidleri kesildi mi, artık onların zevali gel-

miş demektir. Onun için onlar, isteklerini harbsiz elde edemedikleri zaman harbi göze alacaklardır. İl... İl...

Bu muhakemelerin hepsi doğru veya hud hepsi yanlıştır ve maalesef harb olacak mı, olmayacak mı sualinin haline doğrudan doğruya bir yardımı yoktur. Bugün malûm olan tek bir şey vardır ki o da Avrupayı geniş ve ağır bir emniyetsizlik buhranının kaplamış bulunduğudur.

Güya, ve hattâ biraz fazlasıyla, geçen senenin Ağustosunu veyahud 1914 yılının arbe takaddüm eden Haziran ve Temmuz aylarını yaşıyoruz. Bu yakın ve uzak tarihlerde de insanlar birbirlerine harb olacak mı sualini sık sık sormuşlar ve 1914 Ağustos ayının ilk günlerinden birinde kendilerini büyük bir harbin müthiş çehresi karşısında bulmuşlardı. Öyle bir harb ki, Avrupayı dört sene kapıp kavurduktan başka tahribkâr tesirlerini insaniyet hâlâ duyup görmektedir. İşte 25 sene evvel büyük bir harb böylece patlamıştı. Aynı suretle ve gelecek bir günde ondan daha büyüğünün ve daha felâketlisinin çıkacağı muhtemel, belki de muhakkaktır. Harb, geçen sene olmadı; ve bu sene olacağını da bilemiyoruz. İngiliz dış işleri bakanının dediği gibi ne fazla bedbin ve ne de çokça nikbin olmalıdır. Öyle bir vaziyetteyiz ki bugün barışı muhafaza eden bağlar kırılarak incelemişlerdir. Bunlar, her an kopabilirler.

Geçen harbi çıkaran sebeplerden biri olarak gizli diplomasiyi zikrederler; maalesef gene bu nevi diplomasi, devletler arasında, rağbet kazandı; bir devri yaşıyoruz. Onun için eğer bir harb olursa insanlar gene körükörüne ateşe sürükleneceklerdir.

(Devamı 10 uncu sayfada)

Değirmi mendil genişliğindeki ülkede neler gördüm: ?

Lihtenştayn ve komşusu Almanyanın emelleri

"Mihver devletlerinin her ikisi de dünyayı tutuşturacak kıvılcımın mukabil taraftan gelmesini bekliyor ve buna çalışıyorlar!,"

Yazan: Ercümend Ekrem Talu

Lihtenştayn deyip de geçmiyelim. Bir karış arazisine ve bir avuç ahalisine rağmen bu memlekette de siyasi dedikodular, dünya ahvaline dair münakaşalar ve mütaalealar eksik değil. (*) Dün, bizim otel minyatürünün alt kattaki yemek salonunda Almanyanın Danzig üzerindeki emellerine dair belki de ilk defa, doğru ve olgun bir mütaalea dinledim.

Muhatabım bir İngilizdi. Dört beş yıl evveline gelinceye kadar haşmetlü İngiltere kralının hizmetinde bulunmuş olan bu zat, tekaüdüğe istihkak kesbet-tikten sonra, ömrünün son devresini tam bir sükün içinde geçirmek maksadıyla gelmiş buraya yerleşmiş.

Huy canın altındadır demez miyiz? Bizim İngiliz de bütün azmine rağmen hâlâ politikayla alakasını kesemiyor, hâlâ fırsat buldukça siyasi dedikodulara çanak tutuyor. Kendi yurdundan buraya ancak üç günde gelebilen gazeteler yığınla koltuğunun altında olduğu halde kahveden içeriye girdiği zaman gözleri bir köşede büzülmüş oturan naçiz şahsiyetimde derhal bir yabancı sezdi.

Ve bu yabancıyı bir İngiliz olmak ihtimaline binaen yanına sokulmak istedi. Cesaret edemedi. Bitişik masaya oturup beni âdetâ göz hapsine aldı.

Biraz sonra ay yıldızlı bir sigara paketi aramızda ahbablık teessüsüne vesile olmuştu. Önce, oturduğu yerden bana hitab etti:

— Yabancısınız, değil mi?
— Evet.
— Hangi memleketten geliyorsunuz?
— Türkiyeden.
— Türk müsünüz?
— Evet.
— Ticaret için mi geldiniz buralara? Bu yerde iş olmaz, pek.
— Hayır. Ticaretle alakam yok; gazeteciyim.

Gülümsedi. Kalktı, yanına geldi. — Müsaadenizle kendimi takdim edeyim.. dedi, ve karşıma oturdu. Yaşı belli değildi. Kırmızı yüzünü fena halde çil basmıştı. Uzun, sapsarı dişlerinin arasında kışık sönük piposunu emme eme:
— Anlıyorum.. dedi. Burası hudud. Herr Hitlerin memleketinde ne olup ne bittiğini buradan müşahede etmek istersiniz.
— Öyle bir niyetim yok.

— Ben Almanları çok iyi tanırım. Büyük Harbde ellerine esir düştüm. Birkaç ay sonra kaçım İsviçreye geçtim. Buks ta oturdum. Daha doğrusu İsviçreli ben orada oturmağa mecbur ettiler. Buks buraya yirmi dakika mesafededir. Oradaki ikametim esasında buralara sık sık gelip gidiyordum. Memleketi sevdim. Mütarekede İngiltereye işimin başına döndüğüm halde hep bu mes'ud diyarın hasretini çekiyordum. Nihayet, işte gelip yerleştim. Vaduzda çok rahatım. Demek, siz Türksünüz, öyle mi? Türkler çok centilmen insanlardır. Senalarımı çok işittim. Mustafa Kemal Paşa da çok büyük adam. Öldü; dünya için yazık oldu. Şimdi Türkler bizim müttefiklerimiz. Ben buna çok sevindim.

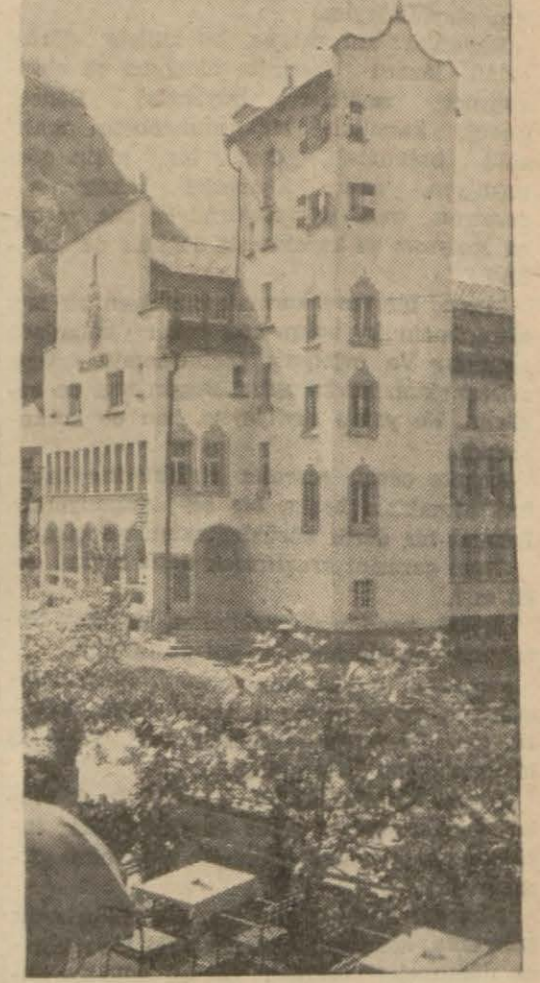
— Teşekkür ederim.
— Yok. Ciddî söylüyorum. Size cemile maksadla değil. Türkiye ile ittifak bizi Akdenizde iyice kuvvetlendirdi. Maa-mafih harb tehlikesi dünyanın üzerinde hâlâ mevcuttur.
— Der misiniz?

Yumruğunu masanın üstüne kuvvetle dayadı.

— Evet! Danzig meselesi bu şekilde kaldıkça harb tehlikesi zail olmuş, hattâ hafiflemiş denemez.

Bu garib adamın bu husustaki düşüncelerini merak ediyordum. Sordum:

(*) Hattâ bu avuç içi kadar memlekette bir hükümetçi, öbürü muhalif olmak üzere iki gazete çıkıyor.

Vaduzda belediye dairesi

— Danzig davası bana tavsadı gibi geliyor. Sizce öyle değil mi?

— Hayır, efendim. Kat'iyen tavsamadı. Dava aynen, eskisi gibi mevcuttur. Vaziyeti tahlil edelim, bir. Evvelâ: Hitler Danzigi Almanya ile ilhak etmek niyetinde musırdır. Sanien: Hitler bu işi gü-rültüsüz patırtısız başarmak arzusunda-dır. Salisen: Şayed bu yüzden bir harb patlak verecek olursa, gene Hitler bu harbin mes'uliyetini karşı tarafa yük-letmek ister.

Bu üç noktayı daima gözönünde tutmak lâzımdır. Hitlerin Danzigi zorla iş-galden çekinmesi bu hareketin avakibinden korktuğu içindir. Polonyanın, Fransa ve İngiltere ile olan rabatları kavileşmiştir. İngiltere Akdenizdeki mevkiini Türkiye ile yaptığı ittifak sayesinde sağlamlaştırmış artık garbda harbden korkmaz olmuştur. Fransa da aynı suretle hazzır. Demokrasilerin böylece arzulemekte oldukları kuvvetli ve azimkâr cephe, Almanyanın sistemini değiştirmeye icbar etmiştir. O şimdi işi tatlılıkla halletmek istiyor. Serbest şehri Polonyaya bağ-lıyan siyasi, hukuki ve ekonomik rabat-lardan yavaş yavaş sıyrarak, onu kendiliğinden Almanya ile yaklaştırmak ve bağlamak niyetindedir. Biz uzaktan işle-rin içyüzünü iyice göremiyor ve bilemiyoruz. Lâkin gazetelerin muntazaman verdikleri havadise bakılacak olursa, tat-bik olunan bu metod gün geçtikçe, beklenen neticeye doğru gidiyor. Danzig sivil kıyafetinde, azar azar topraklarına giren Alman askerlerinin istilâsı altında-dır. Limanı dolduran Alman vapurları tüccar eşyası namı altında boyuna silâh ve cephaneye boşaltıyorlar. Serbest şehirdeki Polonyalı memurlara Allahın günü taarruz ediliyor. Bütün bunlar, muayyen bir sistemin tabii icablarıdır. Führer lok-mayı birden yutamıyacağı anlayınca bu şekilde kemirmeyi daha muvafik bul-maktadır. Böyle böyle, cihan efkârı u-mumiyesini ahd yazıyeten kendiliğinden hükümsüz kaldığına inandracak ve alış-tırarak. Sivil kıyafette şehre sokulan bir kaç askerinin yüzünden umumi bir harb çıkıyacağı da biliyor. Polonyanın protestoları da kendisini pek fazla ürkütme-mektedir.

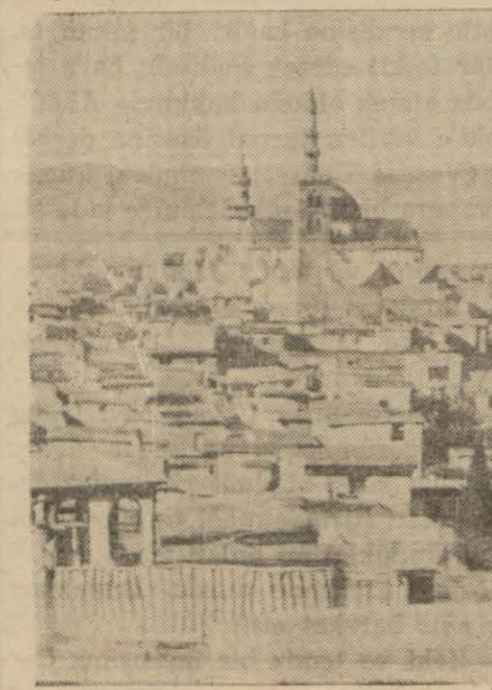
Lâkin bunun sonu nereye varacak? Dediğim gibi, günün birinde Danzig senatosu bir iltihak kararı verecek olursa Polonya müdahaleye kalkışmayacak mı? Her halde Varşova zımmatdarlarının sa-bır ve tahammülü şu aralık çok çetin bir imtihan geçiriyor. Avrupanın yakın is-

(Devamı 10 uncu sayfada)

Suriyede neler oluyor?

Fransızlar bir suikast teşkilâtı meydana çıkardıklarını bildirerek geniş mikyasta tevkifata başladılar, Nasyonalistler ise bunun kendilerini hapse tıkmak üzere uydurulmuş bir bahane olduğunu söylüyorlar

Şam 6 (Hususi muhabirimiz yazıyor) — Son sıcak haftanın günleri, burada yeni bir siyasi hâdisenin dedikodusu ile doldu. Hâdises şudur: Geçen ayın son günlerinde, gece yarısı Şamda bir takım insanlar tevkif edildi. İlk tevkif edilenlerin sayısı yedi idi; bu yediden beşi ehemmiyetsiz insanlar: Hamalî beş kişi. İkiye gelince, bunlardan biri El Kabes gazetesi sahiblerinden Necib Rays, diğeri de sabık siyasi zabıta memurlarından Fara idi. Ertesi gün gazetelerde çıkan tafsilât, bu tevkiflerin sebeplerini bir dereceye kadar izah etti: Meğerse, bir suikast keşfolunmuş. Suikastın vukuundan evvelce haberdar olan zabıta, bu suikaste hedef olacak zatın da kim olduğunu ve suikastın yapılacağı yeri de öğrenmeğe muvaffak olduğu için, lâzım gelen tertibatı almış ve Suriyedeki yeni rejimin başı olan dahiliye müdürü ve müdürler meclisi reisi Behiç El Hatibin ikametgâhı etrafına bir takım pusulalar kurmuş. Gece tam on bir sularında suikast yapacak olanlar, o sırada dışarıda bulunan El Hatib Beyin eve girmek için geçeceği yolları tuttukları sırada zabıta bunları kuşatmış ve içlerinden beşini, silâhları ve cephaneleri ile birlikte yakalamış. Bunlardan ikisi de kaçmaya muvaffak olmuşlar. Bizzat, Fransızların idare ettikleri sual ve cevabdan sonra, yarım saat zarfında, suikastçılar tara-fından verilen ifade ile, bu işin El Kabes gazetesi sahiblerinden Necib Rays tarafından tertib edildiği anlaşılması üzerinde, derhal onun da tevkifine teşebbüs e-dilmiş ve kendisi gece yarısından sonra bazı ahbabları ile birlikte evine dönerken yolda tevkif edilerek götürülmüştü. Hâdiseden iki gün sonra gazetelerde haber-

Şamdan bir manzara

ler, ağızlarda rivayetler çoğaldı. Şam çalkantısına başladı: Keşfedilen suikast gayet geniş bir şebekeye istinad ediyormuş ve suikaste uğrıyacak olanlar da ne bir, ne de iki imiş. Hattâ arada doktor Abdürrahman Şehbender de varmış. Zabitanın eline geçen malûmattan ve vesikalarından anlaşılacağına göre daha bir takım insanların tevkifi muhakkak imiş. Hattâ o kadar ki bu tevkif edilenler, tevkif edileceklerin yamabasında hiç kalı-yormuş!

Gazeteleri ve efkârı umumiyeyi şiddetle alâkadar eden ve heyecana getiren bu haberlerin yanabasında başkaları da vardı: Fransızlara ve Suriyede bugün tesis edilen «müdrler» rejimine muhalif olan nasyonalist muhitte söylenildiğine göre bütün bu suikast gürlütüsü, bir ta-

kim Suriye siyasetçileri, nasyonalist ve vatanperverleri yakalayıp hapse tıkmak, mahkûm etmek nefyeylemek gibi maksadlarla bizzat zabıta tarafından tertib edilmiş bir oyundan başka bir şey değil-dir.

Bu iki iddia, bu tarzda devam edip giderken zabıta yeniden bazı insanlar tevkif etti. Bunlardan birinin evinde tüfek, cephaneye ve bomba gibisi şeyler de bulundu. Bunlardan biri İrfan El Cellâd ismini taşıyan eski bir Suriye ihtilâlisidir. Onun evinde tüfek ve cephaneye bulunması vâkıasını kolayca izah eden muhalif taraf, kendi nokta nazarında musırdır: Bütün bu gürlütü, Suriyenin bütün nasyonalist vatanperver unsurunu ortadan kaldırmak için tertib edilmiş bir oyundan başka bir şey değildir. Fransız taraftarı ve yeni rejim yardakçıları ise ortada tas-tamam bir suikast teşkilâtı bulunduğunu söylüyorlar ve ona göre hükümetin de lâzım gelen şeyleri yapmakta haklı olduğunu iddia ediyorlar. Üç dört gündenberi yeniden bir takım insanlar tevkif e-dildi. Bunların arasında, henüz sansasyon yapacak şahsiyetler yoktur. Ancak, sıranın onlara da geleceği hakkındaki rivayetler devam ediyor.

Hangi tarafa inanmalı? Resmî ifadeye bakılırsa hakikaten bir suikast teşkilâtı bulunduğuna inanmak tabiidir. Fakat, öte tarafın iddiası da boş görünmüyor. Çünkü gerek Suriyede, gerek Lübnanda bu nevi oyunlar tertib edilmemiş değil-dir. Bilhassa suikastçı olarak ilk ham-lede silâh ve cephaneye ile birlikte yakalanan insanların para veya vâd ile her şeyi yapacak insanlardan olmaları şüpheleri arttırabilir. Bunun için hiç bir tarafa inanılmayarak hâdisenin inkıfâfını beklemek daha muvafıktır.

Bekârlar niçin evlenmiyorsunuz?

Erkekler diyorlar ki

“Kabâhat erkeklerdedir. Zeki bir adam kendisini sokturmadan bir arının iğnesini sökebilir!”

● Receb Boztek (Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü):

Ankete erkekler bekâr kalmalarının sebeplerini izah ederken, bayanlar bu sebebin kendileri olmadığını iddia ediyorlar.

Evet, ben de erkeklerin bekâr kalmalarının aleyhindedim. Bayanlar: Bu vatana, bu millete dürüst evlâd lâzım! Üzerinize aldığınız ve alacağınız vazifeler büyüktür. Bence: Çocuk karışıklı bir muhabbetin mahsulü bulunmalı. Ona bir alaka göstermiyen, onun kıymetini takdir edemiyen, onu iyi yetiştirmiyen ana ve baba seciyesiz ve karakteriz değildir de; nedir?

Mes'ud bir yuva kurmak istemiyen bir fert zannetmem ki bulunsun.. bekâr kalanlara bakınız: Ya evlenmiş geçinememiştir veya evlenmekten korkmuştur. Bugün ben de bekârim. Ne yalan söyleyeyim, ben de korkuyorum.

Ankete cevap verenler birbirlerine kabâhat atmaktan başka bir şey yapmıyorlar. İhtimal bir derdi körüklemekten ne çıkar? Onun çaresini araştırmak daha makul değil mi?..

Evvelâ, kendimizi düzeltelim, hakikati görelim; sonra birbirimize yol gösterelim.

Her kime sorulsa alle geçimsizliğine, vefasızlığına yüzlerce misal verir. Aklın, hayalini almadığı binlerce rezalet var. Yeter ki biz bunlardan ibret alalım.

Bu bir içtimâhi ahlâk meselesidir. Tarihe bakalım: Ahlâkan sukut etmiş milletler inhitâta yüz tutmuş ve nihayet mahvolup gitmişlerdir.

Türküm, diyen kadın ve erkek asırlardır seciyesizle, karakterle, doğrulukla milyonlarca nümüneler vermiştir. Biz bu milletin ahfadı değil miyiz? Neden bozulduk? Bence bozulduğumuzu zannetmiyoruz. Hep beraber olalım, bizden olmanı temsilayalım.

● Nuri Taşkın (Hopa):

Ankete bekâr erkek sıfatıyla alaka ile takib ediyorum. Sözü bu kadar uzatmaya ne lüzum var?.. Köylü kız babaları, baba hakkı, ana hakkı, cihaz, beşbiryerde istiyen ağzlarını kapayıp, pazarda deve satır gibi kız vermekten vazgeçtikleri, şehir kadınlarının da sinema, tiyatro, balo iptilâsından kendilerini kurtarıp evine, kocasına, çocuğuna sadık kaldıkları, fazla şüs ve fanteziden kaçındıkları günden itibaren evlenmeye başlayacaklar. Fakat bir şart daha var: Vardan, yoktan anlamak..

Şimdi, müsaadenizle başımdan geçen bir hikâyeyi anlatacağım:

Komsunun bir kızı vardı. Benden büyüktü. her zaman çenemli okşar, hangi kızı seviyorsun sen, diye sorardı. O zaman için sevdiğim kimse yoktu. Ona bunu tekrarladım. Fakat nedense daima bu mevzuu dönerdi. Bu kız nişanlandı. Nişanlı ile gezerken bile bana gülüyor, göz kırpyordu. Açığa anıyordum ki, bana karşı olan alakası fazlaydı. Hareketlerini nişanlına sezdirmiyor, ben utanıyor, daima önüme bakı-

yordum. Bir gün evde kimse yokken bize geldi. Bana dedi ki:

«— İnsan hiç kafesine yaklaşan güvercini kaçırmı mı?»

Ben de cevap verdim:

— Ben onu kaçırmadım, o kendisi kaçtı. Bu sözlerim üzerine boynuma sarıldı. Nişanlısından ayrılıp, benim olacağını, günlük beni sevdiğini söyledi. Reddedtim. Üç gün sonra nişanlısından ayrıldığını öğrendim. Bana ekdolaş olmya, beni al, kaçır demiyeye başlad.

Bittabi bu mümkün değildi. Şimdi bu vaziyeti gördükten sonra kadınlara nasıl itimad ederim? Elbette bütün kadınlarımız böyle değildir. Fakat iyileri de ateş bahasına... Alleleri çok yüksekte atıyor. Ben kendi hesabıma, sinema, tiyatro, balo, eğlence düşkünü olmyan bir kızla evlenmek istemiyim. Olmazsa ömrümün sonuna kadar bekârim ..

● Kemal Aysu (İzmit):

Gazetenizde mütalealarımy beyan eden bekârlar, eminim ki, kadın ve genç kız psikolojisini tetkik etmeden sadece sübjektif konuşuyorlar. Onların hükümlerini vukufsuz ve eden tezlerini haklı bulmadığımdan dolayı, biraz aleyhimizdedir.

Bir kadının lükse düşkün veya evine alâkasız bulunması, sırf erkeklerin onu anlamamış olmasının neticesidir. Bir kadın psikolojisinin mahiyeti bilinmek ve ona hürmet edilmiye erkeğin bütün ideallerine uygun -eğer erkekler böyle istiyorlarsa- bir hale getirilebilir. Hususla Türk kadını, bütün ırklara mensub kadınlardan en hassası ve en zekisidir. Ondaki istidatları inkişaf ettirmesini bilmek lâzımdır. «Zeki bir adam, kendini sokturmadan bir arının iğnesini sökebilir.» Binaenaleyh biz evvelâ kadınları anlamıya çalışalım, realiteyi tetkik edelim. Eminim ki, netice memnuniyetbahş olacaktır.

Bence herkes kendi kültür seviyesine uygun bir eş aramalıdır. Ben, niçin mi evlenmiyorum? Buna cevabım, şahsî vaziyetimi izahattan ziyade, benim seraitimde bulunan gençlerin vaziyetine şamil bir hüküm olacaktır: Muhit bulamıyorum.

Bu, cümle samimî izdivâç arzusu taşıyan gençlerin tahassürünün ifadesidir.

Bir ömre hâkim olacak karar verirken bu kararda âmîl bulunacak kıymet üzerinde seçim yapmak müteakbil bir hakktır.

Bu seçim şekle aid vasıfların aranmasıdır. Yoksa her kadında bazı şartlarla plâstik bir ruh bulmak kabildir.

Taşrada, bir yabancı için, evlenmek o kadar müşküldür ki bir defa arz ve talep arasındaki münasebeti tanzim edecek bir muhit mevcut değildir. Ben Marmara havzasının birçok şehir, kasaba ve köylerinde yaptığım sosyal tetkiklerle bu neticeye varmış bulunuyorum.

Faraza 20 bin nüfuslu bir belde de altı ayda ancak bir tek kızı sokakta rastlıyorsunuz.

Bittabi bu dünya güzelli olsa, hakkında birdenbire hüküm veremezsiniz. Ortada mü-

(Devamı 15 inci sayfada)

Kadınlar diyorlar ki

“Bir genç kızım ve bugünün erkeğine güvenemediğim için üniversite tahsili yapıyorum ,”

● İstanbul S. W.:

Son Postanın daimi okuyucusu olduğum için anketi takib ediyorum. Fakat bir bakımdan gayet mühim olan bu mesele, artık ciddiyetini kaybettir, bir kavgaya döndü.

Bu kadar hiddete ne lüzum var? Neticede kadın veya erkek cinsinden bir tanesi ortadan kaldırılsak pekâlâ! Yoksa birbirlerine ebediyen bağlı olarak kalacak bu iki cinsin birbirlerine bu kadar hakaret etmesi pek mânâsız oluyor.

«Cevablar bitiyor!» diyen ikinci ikazınızı yapmasaydınız; ben kendi hesabıma bu işlerle meşgul olmayacaktım. Fakat size şunu söylemek için ankete cevap verdim. Eğer bayanlar susuyorlarsa hiç telâşlanmayın; varınlar susunlar.. söz gümüşse, sükküt altındır.

Dikkat ettim ankete cevaplar hep küçük memur ve işçilerden geliyor. Halbuki asıl evlenmiyen insanlar onlardan çok yüksek tahsilli, yüksek mevki sahibi erkeklerdir. Asıl evlenmiyen paralarını eğlencelerde sarf etmek emelle alle ocağı kurmaktan kaçınan bu tabakadır. Kadınlardan şikâyet eden işçiler ve küçük memurlar arasında ev kurmayan veya kurmaya teşebbüs etmiyen parmakla gösterilecek kadar azdır.

Halbuki zengin baylar evlenmiyorlar. Vakitlerini bin bir sefahat içinde hastalık mem-balarından yahud da poker masalarının başında geçiriyorlar.

Allemin içinde yüksek mevki sahibi bekâr erkeklerin hepsinin nasıl yaşadığını biliyorum. İçlerinden bir tanesi geçenlerde barda, bir bar kızının sigarasını bir yüz lirahlıkla koklamaya tövbe mi edelim?

Genç erkeklerimiz çok küçük yaşta içki, kumar ve kadın peşine düşüyorlar. Evet leylî liselelerde, yorgan altında, elektrik lâmbalarını yakıp poker partisi çevirerek alle-lerin yolundaki kırk, elli lirayı bir partide kaçırdıkları gençler tanıyorum.

Tabii bu gençlerin ilerde de ne evine, ne barkına ne memleketine hayır gelir. Karısını bırakıp hizmetçiyile evlenen, nişanlısını bırakıp bar kızıyla eğlenen erkeklere itimad olmaz.

Ben üniversiteli bir genç kızım. Çocukluk-tanberi idealim iyi bir yuva kurmak, iyi bir ana olmaktır. Şimdi de ilerde çalışmak fikriyle okuyorum. Liseyi yuvam için bitirdim. Üniversiteyi ise hayata ve erkeğe güvenemediğim için bitirmek istiyorum. Fakat bunu bitirmeği ben bir hayat şartı olarak kabul etmiyorum. İcab ederse bugün evlenirim.

(Devamı 15 inci sayfada)

Atatürkün babası

Tarih Kurumu Asbaşkanı tarafından yapılan kıymetli bir tetkik

— 5 —

Atatürkün babası Selânik kereste tüccarından merhum Ali Efendinin, Hasib beyin Cebecide oturan gelini Bayan Şehnaz'ın evinde bulunduğu 1293 tarihinde alınmış bir resmi üzerinde İstanbulda yaptığım tahkiklerden elde ettiğim bilgiler:

Hasib, Reisülküttab Hacı Mahmud Efendinin oğludur. 83 sene evel Fatihde dünyaya gelmiş 20 yaşında iken Selânikteki (Kalyan) çiftliğinin sahibi olmak münasebetile Selâniğe giderek orada oturmayı ihtiyar etmiştir.

Hasib Beyin kızı Bayan Hatice'nin sözleri:

Babam Hasib Bey merhum 1293 mu harebesi sıralarında Selânikde islahane caddesinde Zindan Tekkesi sokakında Hurmalı Mekteb karşısında büyük bir evde oturuyormuş. Ali Efendi merhum babamın komşusu ve ahbabı imiş. Babam akşamları ekseriya Ali Efendi ve diğer bir iki arkadaşı ile toplu bulunarak vakit geçirirlermiş. Babam hayatta iken gördüğüm asker kıftindeki resmin aynını bana göstermiş idi. Şimdi resmi görünce çok iyi hatırladım O zaman gördüğüm resim aynen budur.

Selânikde Soğuksu mahallesinde oturan Selânik Mektûbî Kalemî kâtiblerinden 80 yaşlarında Hamamcı Mehmed Beyin sözleri:

Kereste tüccarından Ali Efendi merhum ile Abdi Hafızın mektebinde beraber okuduk. O tarihten sonra ayrıldık. Ali Efendi bir aralık Katerinde bulundu. 1293 de ben Asâkiri Milliyeye taburunda onbaşı idim. Orhaniye zirhlisi ile İstanbulla gittik. O zaman askerlik etmiş olanları ve yüksek vazifelerde bulunanları zabıt yapmışlardı. Mektupçu Mustafa Rüknettın Bey taburumuzda kolağası idi. Ali Efendinin bu taburda ne rütbede bulunduğunu hatırlayamıyorum. Yalnız kendisi İslahhanede Emir bostanda ve Numanpaşa Camii avlusunda Asâkiri Milliyeye askerî talimler yaptırmakta idi. Mîtat Paşa Sadrazam, Eşref Paşa da Selânik valisi idi. Taburumuz Babıâli önünde durdu. Mîtat Paşa merdivene çıktı. Biz Padişahımız çok yaşa diye bağır-dık. İçimizden bazıları Mîtat Paşa bin yaşa dediler. Selânik Milliyeye taburu ilk gönüllü teşekkülü idi. Her memleketinde böyle taburlar teşkil olunacaktı. Fakat Mîtat Paşanın maksadı bu suretle kendisine bağlı bir takım taburlar teşkil ederek Padişahı hal'fa teşebbüs etmek olduğu hakkında Abdülhamid'e verilen jurnal üzerine derhal bizi (Vasıtai Ticaret) ismindeki küçük bir vapura bindirerek Selâniğe iade et-

tiler. Taburumuz muzikası da vardı. Marşımız da şu idi:

Duyunuz mu sınıra gelmiş aduv
Vatanı zaptetmek eyler arzu
Sağ iken biz ne demek olmaz bu,
Arkadaşlar geliniz hep gidelim
Şu mukaddes Vatanı hıfzedelim.

Eldeki resmi gözlerim seçmediği için kendisi olup olmadığını tayin edemiyecğim.

1290 tarihinde Selânikde doğan ve İslahhane mahallesinde oturan Mahmud Efendinin sözleri:

Kereste tüccarından Ali Efendi merhumu İslahhane mahallesindeki evini yaptırırken çok gördüm. O vakit biraz sakalı vardı. Gençliğini hatırlamıyorum. Fakat gördüğüm bu resim ağzından itibaren alına kadar kendisidir.

1280 tevellüdü Akçemesçid mahallesinden marangoz Osman Efendinin sözleri:

Kereste tüccarından Ali Efendi merhumu çok iyi bilirim. Gördüğüm resim kendisidir.

78 yaşlarında keresteci Hacı Abdülşün sözleri:

Gördüğüm bu resim merhum Ali Efendinin kendisidir. Bizim dükkân komşusu idi. Evine giderdim. Hattâ evini yaptırırken yapıya çıkıp zokzokları (arab oyunları) seyrederdik. O Odur. Ne iyi ve akıllı bir adam idi.

İpeçki İsmailin sözleri:

Gördüğüm bu resim sahibini tanıdım. Fakat ismini hatırlayamıyorum. Milliyeye taburunda zabıt idi. Orhaniyemisinde beraber yanımda bulunurdu. Aynen gözüm önündedir. Bize talim ettiren bu adam idi.

Horhor Su mahallesinden Subaşı İbrahim Efendinin oğlu 67 yaşında Kabadayı Abdullahın sözleri:

Resmi gösterdikte, tanıdım. Kereste tüccarı Ali Efendi merhumdur. Babam ile çok görüşürdü. Kahvehanede birleşirdiler. Daima görürdüm. Bazan hayvanla Lâpra Çiftliğine giderdi. İnce ve güzel bir adamdı. Bu resim onun kendisidir.

SON

Amasya vilâyeti öğretmensiz mi kalacak ?

Amasyadan yazılıyor: Öğrendiğime göre Amasya vilâyeti öğretmenleri yıla-lardanberi mesken bedellerini alamadıklarından bahisle mesken bedeli veren vilâyetlerden her hangi birine nakledilmeleri için Maarif Vekâletine peyderpey müracaat etmektedirler. Bu haber doğru ise; Amasya öğretmensiz, değil ise öğretmenler gene mesken bedeli almaktan mahrum kalacaklar demektir.

ya çıkmak oldu. Bugün Filiboz çiftliğini satın aldım.

İşlerimi tasfiye ediyorum. Bütün basılmamış eserlerimi elden çıkardım. Apartmandaki eşyayın yalnız çiftliğe gidebileceklerini, bir de kitapları, mü muhafaza ettim. Katanları sattım. Etrafımdakilere telâşlı görünmemekle beraber heyecanlıyım. Hayatımda hiç bir hâdise beni bu kadar tereddüde düşürmedi. Kararımı verinceye kadar çok buhran geçirdim. Fakat artık sükkün için vermedim mi?

Resmî muamele uzun sürmedi. Çiftliğin senet ve harita üzerindeki meselesi Osman beyin söylediğinden fazla şamlar gölünden istifade hakkı da var. Gölde balık avlamak için ayrı ruhsat almak lâzım. Bunu her yıl o civarda bir adam alıyormuş. Fakat Filiboz çiftliği bu haktan da istifade ediyor. Kendi kendime kitaplarımı sandıklara yerleştirmek, epey zahmetli oldu. Annemin yetiştirdiği emekdarlardan İkbâl kalfayı yanıma aldım. Benimle çiftliğe gitmiye can attı. İhtiyar Çerkes belki almış yaşında. Fakat kayış gibi sert, tavşan gibi tiz. Böyle açık göz ve ev işinden anlayan bir kadına ihtiyacım var. İkbâl kalfa tam bir çiftlik kâhya kadını olabilecek. Şimdiki halde işler yolunda gidiyor.

(Arkası var)

Edebi tefrikamur 42

KÖYDEKİ DOST

Buhan Cahid

Bunlar mesele değil, beni asıl düşündürdüren şehirdeki bekâr hayatından ayrıldıktan sonra birdenbire ev kurmak, birçok insanların günlük hayatlarıyla meşgul olmak ve bu arada asıl aradığım sükkün ve inzivayı bulamamak.

Şimdiye kadar bekârlık hayatım lokanta, matbaa, apartıman ve nihayet dost ziyaretleri, eğlence âlemleri ile geçti. Şimdi üzerime bir mes'uliyet göreceğim ki kendimle beraber bütün bir çiftlik halkını düşüneceğim.

Bu fikirlerimi genç kadına anlattım. Biraz düşündü. Sonra dedi ki:

— Bana kalırsa bunlar mesele değil Cevad bey. Siz babama bakmayın. O vakit geçirmek için her şeyle ayrı ayrı meşgul olur. Bulacağımız bir çiftlik kâhyası sizi hiç düşündürmez.

Ve ince parmaklarıyla masa üstündeki çiçekleri severek ilâve etti:

— Hem biz de uzakta değiliz canım. Size hizmet ederiz.

Güldüm ve başımı eğdim

— Teşekkür ederim. Sizin babanızla kalacağımızı bilsem.

Bu sefer gözlerini yere indirerek mırıldandı:

— Kendim için verilmiş hiç bir kararım yok Cevad beyefendi. Öyle ağır buhran içindeyim ki, en yakınlarımla hatta babamla bile derdleşemiyorum.

Sükküt ettim ve o aynı hazin sesle ilâve etti:

— Ve derdleşemem de.. bununla beraber kendim için vereceğim karar da pek uzak değildir.

Genç kadının mühim buhran geçirdiğini babası gibi ben de hissediyorum. Kocasile yaptıkları muhaberele kimse vakıf değil. Fakat bu esrar elbette çözülecek. Şimdiki halde (Vildan) in avunmak, oyalanmak istediği anlaşılıyor. Otomobil hevesini de buna veriyorum.

Saat dörde geliyordu.

— İster misiniz, sizin işle biraz daha meşgul olalım. Belki muamele bitmiştir.

Sinirli bir hareketle toplandı!

— Hay hay efendim.

Bu kadının altın kafasında benim çiftlik meselesinden mühim bir dava var.

★

Ancak saat altıda bütün muamele bitti. Vildanı Topkapı dışarısına kadar geçirmek istiyordum. Bunun için kendi arabamı garajda bırakacaktım. dedi ki:

— Yazınızı matbaaya bıraktınız. Başka işiniz var mı?

— Hayır.

— O halde çiftliğe niçin beraber dön müyorsunuz?

— İster misiniz?

— Bir meşguliyetiniz yoksa babam da pek memnun olur.

— Yarım mutlak şehirde bulunmam lâzım. Çiftlik meselesi.

— İnersiniz Cevad bey. Emniyet ederseniz sizi şehre yarın ben getireyim. Bir dakika düşündüm. Ve karar verdim:

Peki efendim. Geliyorum.

— Epey düşündünüz Cevad bey!

— İtiraf ederim hanmefendi.

— Ne düşündünüz?

Düşündüğümü söyleyemezdim. Çünkü bu dostluğun zevkini almak için ısraf etmek istiyordum. Düşünmek saadetini kaçırmamak istiyordum. Gü-

zel, samimî ve temiz saatler yaşıyorduk. Bunların uzaması fasılalara ayrılarak geçen zamanların düşünülmesi de zevkli oluyordu.

— Susuyorsunuz Cevad bey! Olduğu gibi görünmenizi ne kadar isterdim. Ona karşı şüpheli görünmekten se hakikati itiraf etmeği tercih ettim. Ve düşündüklerimi anlattım.

Gözleri üzerinde durdu. Dudakları ağır ağır hareket etti:

— Zeki ve temiz bir insansınız Cevad bey, dedi.

— Bense beni ayıplıyacaksınız diye korkmuşum. Kazanılmış zevklerin hatırasından bile istifadeye kalkmak.. buna belki egoistlik diyecekler de bulunur.

— İnsanlar görüşleriyle anlaşılmalılar Cevad bey. Karakterin rengini tanımak güçtür.

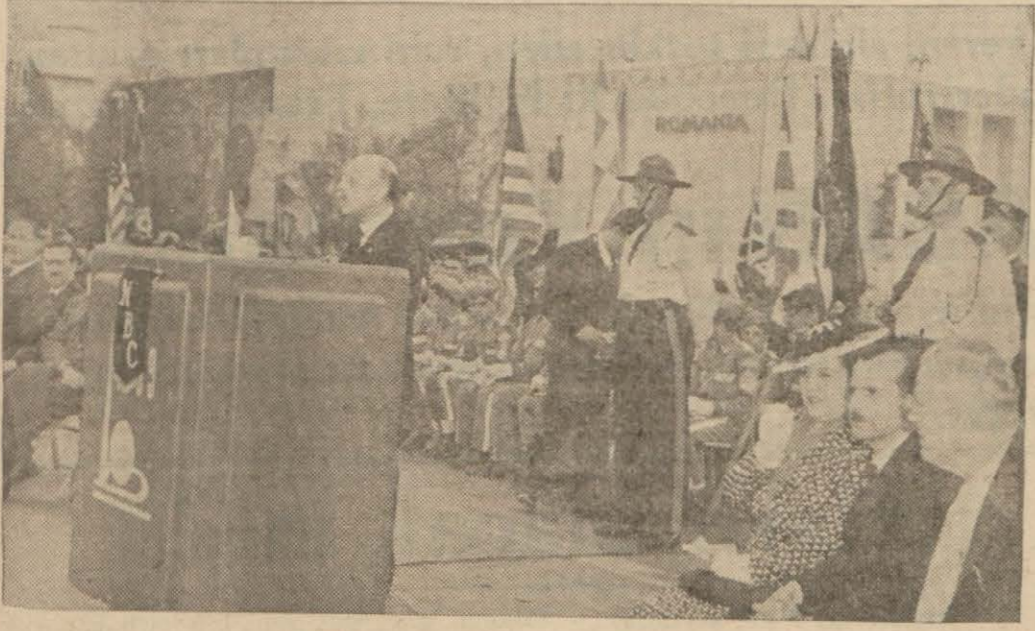
Genç kadının bunu anlamak için bir ömrün baharından neler verdiğini bilmiyor değildim. Yarasını deşmemek için gülermek mevzuu değiştirdim:

— Haydi bakalım, Osman beye arabanızı gösterelim.

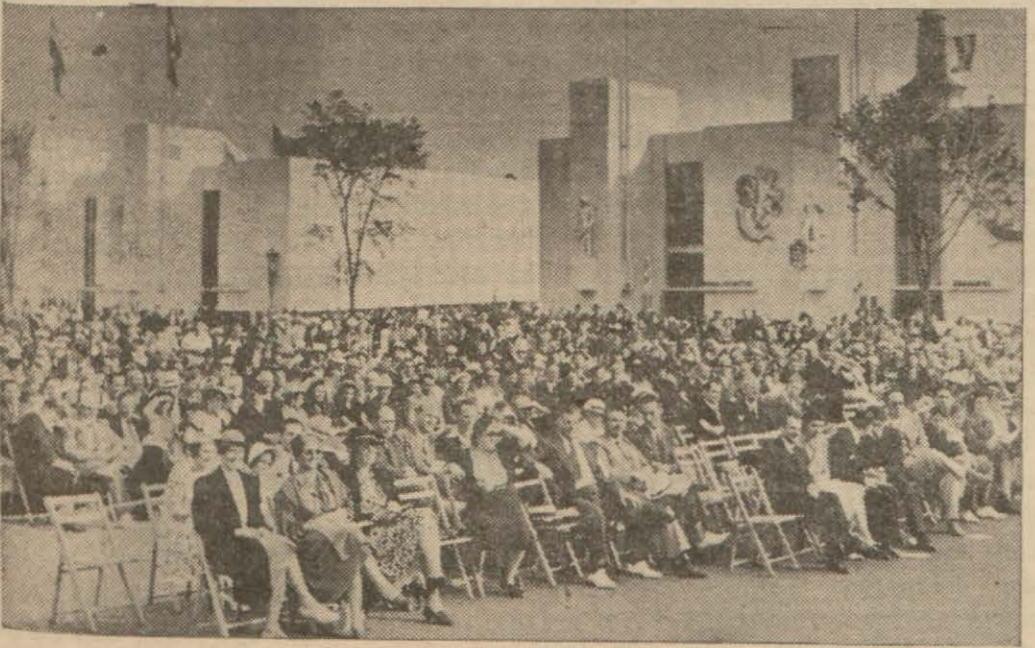
★

Bu ne kudretli tesadüf ki hayatımın mîhrakını değiştirdi. Bir yolu kaybetmek ömrümün yolunu değiştirdi. Bir çiftlik keşfetmek yeni bir dünya-

Nevyork sergisinde Türk günü

Vaşington büyük elçimiz nutkunu söylerken

Nutku dinleyenler

Büyük elçimiz Türk pavyonu önünde Amerikan bahriye askerlerini teftiş ederken

Oynanan milli oyunlar

Verilen ziyafetten bir intiba

EDEBİYAT

Millî edebiyatımızı batırmak doğru mu?

YAZAN: HALİD FAHRİ OZANSOY

Hokkabazın zaferi

Bir Fransız gazetesinde okudum: Bir macera romanı mükâfatını kazanan müellifin şerefine büyük bir lokantada bir ziyafet verilmiş. Sofranın en neşeli zamanında, davetliler arasında bulunan hokkabazın biri bir takım hünerlerini göstermeğe başlamış. O dakikadan itibaren de herkes romancıdan yüz çevirmiş, hokkabazı dinlemeğe ve onun ustalıklarını alkışlamağa koyulmuşlar. Böylelikle ziyafet daha bir müddet devam etmiş de, bay hokkabaz hünerlerinin sonunu getirmediklerinden dağılma zamanında da zavallı müellifi hiç düşününce olmamış. Artık ayrılırken «Çöller Krallığı» müellifinin elini sıkmağa da unutmuşlar mı, bilemem. Yalnız okuduğumdan şunu anladım ki, bu edebî ziyafetin asıl krah mahud hokkabaz olmuş! Ne gülmek, fakat ne hazin surette düşündürücü bir vak'a!

Burada, bir macera romanı müellifine, hokkabaza inad kendim alkış tutacak değilim. Maamafih, bu sözünden, macera romanlarını hakir gördüğümü de sanmayın. Bilâkis garb edebiyatında bunların pek fevkalâdeleri vardır. Yazın tarih ayyarlarında ve bilhassa uzun kış gecelerinde insana çok heyecanlı saatler yaşatırlar. Bu sebepten dünya edebiyatı piyasasında okuyucuları en çok olan müellifler de bunlardır. Öyle iken, bakın, bir hokkabazın parmaklarını ve çenesini oynatması derhal tahtından düşüyor ve öteki onun yerine alkışları kendisi topluyor. Artık düşünün: okuyucusu ve anlayıcısı daha az olan yüksek edebiyatçıları böyle bir rakib karşısında nasıl bozguna uğrarlar! Demek ki asrın hokkabaza edebiyatından daha fazla kıymet vermesi, sadece artistik değil, sosyal bir hâdise de telâkki edilmelidir. Esasen dünya sulhünü sihirbaz tehdit değneklerle bozmağa çalışan bir takım mihverci politika hokkabazları da ihtimal böyle psikolojik bir hâletle karşılaştıklarından alâkayı uyandırıyorlar!

“Anadolu,, ve “Anadolu yol notları,,

İşte biri manzum, diğeri mensur iki kitab: ikisi de anayurddan sevgi ve coşkunlukla bahsediyor. Yalnız şu farkla: nâsir, tam manasile realist. Hattâ, en basit, en lüzumsuz teferrüatı bile yolculuk hatıraları arasında sıralayıp gidiyor. Şair ise, romantik bir heyecanla, ulus kütlelerine hitab ediyor. Bir kısmı aruz, bir kısmı hece ile yazılmış olan bu manzumelerin acı günlerden levhalar çizen parçaları da var. Fakat asıl zevkle oku-

nan kısımları, millî zafer ve inkılâb havası içinde yazılmış olanlardır. Şair Mehmed Faruk Gürtunca, muhakkak ki nazmı sühuletle kullanan, mısraları istediği gibi eğip bükmesini bilen olgun bir san'atkar.. yalnız bir tek kusuru - o da vaktile yazdığı manzumelerde göze çarpıyor - sürekli ve uzun lirizmi daha kısa ve topluya tercih edipdir. Burada ona her şiirin destanlaşması doğru olmadığını derin sevgimle hatırlatırım. Sonra şunu işaret etmek isterim ki, kendisinin uzun manzume nev'inde en fazla ve ihtimal tek başına muvaffak olduğu şekil, «manzum hikâye» nev'idir. Son devir edebiyatımızda bu nev'i onun kadar muvaffakiyetle kullananı da hatırlamıyorum. Manzum «Anadolu» kitabının mühim bir hususiyeti de, san'atkar ressam Münifi'nin yaptığı tablolarla süslü olmasıdır. Her biri, canlandırdığı yazılar kadar kıymetli birer san'at eseri olan bu resimler,, öyle diyebilirim ki, bizde edebî bir eseri ilk defa süsleyen bedialardır. Ah alıcısı çoğalsa, bizde de böyle san'atkarane basılmış edebî eserler kim bilir ne kadar çok intişar edebilecek! Türkün bu sahada da yüksek zevkine bir tek misal bile insana ne ümidler veriyor! Maamafih hiç şüphesiz, yazı san'atkarı gibi resim san'atkarının da bundan daha geniş bir çalışma birliği ile elele verecekleri günler çok uzakta değildir.

Kıymetli münekkid ve hikâyeci, Nahid Sırrı'nın «Anadolu yolu notları», Ankara ve civarı ile Kayseri ve havalisinde otomobile yaptığı bir gezintinin intibalarıdır. Yurdu yakından tanımak ve tanımak noktasından çok kıymetli müşahedeler... Yalnız yukarıda da söylediğimiz gibi, otomobilin gecikmesi, filân fabrikada bir bakkal dükkânını bir bayanın işletmesi gibi okuyana faydalı ve lüzumlu bilgiler vermeyen teferrüatı bu nevi yazılardan uzaklaştırmak daha doğru olur kanaatindeyim. Tenkid ve hikâyelerinde daha ölçülü yazan genç ve kıymetli meslektaşımın, bundan sonra seyahat yazılarında da bizi üzümün çekirdeğini ayırmaktan kurtarmasını samimiyetle dilerim. Bu küçük tenkidime ilâveten, eserini yazılışındaki lisanı sadeliği içinde çok tatlı bulduğumu da söylemekliğim hakkı itiraf olur. Ufak, fakat değerli kitabında bizi de kendisile beraber gezip dolaşmış gibi bir tevehühme sürüklenebiliyor ki, hence, seyahat yazıları için bilhassa aranacak hususiyetlerden birisi de budur.

Kâzım Nami Duru üstadımızın bir fiskesi

Son çıkan Varlık mecmuasında pedala

goji âlimimiz Bay Kâzım Nami Duru'nun «Edebî bir konuşma» serlevhali bir makalesi var. Pedagoji kadar edebiyat bilginlerinde de mütehasıs olan üstadın, uzun uzadıya Rus edebiyatından bahsetmeden ve bu edebiyatı yücelten makalesi, en sonunda bugünkü Türk edebiyatını küçültmekle sona eriyor. Bilhassa şöyle buyuruyorlar:

«Bizde edebiyat, bir oda veya şehrin kapılarında dışarı çıkmıyor. Şairleri kendi ruhları içine dalarak ilhamlarını oradan ayırıyorlar. On altı yıl içinde tahakkuk ettirdiğimiz hayat ilerlemesinden henüz hiç biri yerinde ve zamanında tatbik edilerek edebî bir renge boyanmamıştır. En ileri görünenlerimiz, nihayet Fransız kültüründen takındığımız gözlüklerle Türk kâinatına bakıyoruz. Halbuki o gözlükler bize, kendimizi kendimiz olarak iyice görmeğe yaramaz id. Bir Türk millî edebiyatının doğuşunu tebşir eden eserleri göremediğime acınıyorum.»

Doğrusu üstad darılmasın amma, bu satırları okuduktan sonra ben de onun mübalâğalı ve hakikatleri tersine çeviren görüşüne acındım. Zihninde bugünkü Türk edebiyatçılarından birçoğunun eserleri canlandı: Faruk Nafiz, Orhan Seyfinin, Behçet Kemal ve daha pek çok orta yaşlı veya genç şairlerin vatan ve milliyet duygularıyla dolu şiirlerini hatırladım. Sonra Akagündüzün, Halide Edibin, Reşad Nurinin, Yakub Kadrinin, Mahmud Yesarinin, Sabahattin Âlinin Sadri Ertemin memleket levhaları çizen, Anadoluyu mevzu olarak alan roman ve hikâyelerini hatırladım. Ve daha uzun hatırlamağa lüzum görmedim. Çünkü millî mevzuda, bilhassa büyük Türk inkılâbına dair yazılmış pek güzel manzum ve mensur piyeslerimiz de oldukça kabarelik bir yekündür.

Hâsılı Kâzım Nami üstadımız müsterih olsunlar. Bugünkü Türk edebiyatı, memleket için gösteren eserlerden bir kısmını vermiştir. Fazlasını zaten hepimiz özlüyoruz. Fakat bütün millî bir edebiyata topyekün «yoktur» hükmünü yapıştırmak her halde pek haksız bir yafa olur. Hele Rus edebiyatının kıymetini anlatmak için Türk edebiyatını yere batırmağa gönlümüz hiç razı olamazdır. Çünkü bu iddiada çok eskimiş bir tekerlemenin sadece kulağa hoş gelmeyen bir çınlayışı kalmıştır.

Bu satırlarımı ben de üstadın makalesindeki son telehüf nidasile kapıyorum. — Ne yazık

Halid Fahri Ozansoy

SİNEMA

Senede 200.000 lira kazanan, fakat hayatı bir facia olan meşhur komik

Sinema san'atçıları içinde halkı en fazla güldürenlerden biri hiç şüphesiz Stan Laurel'dir. Onun arkadaşı Hardy ile çevirmiş olduğu filmler herkes tarafından çok beğenilmiştir. Daima güler yüzlü görünen ve halkı güldürmeğe uğraşan Stan Laurel'in hayatı şimdiye kadar pek hazin bir surette geçmiştir. Müteaddid defalar evlenmiştir. Onun evlenme ve boşanma maceraları sinema mecmualarını haftalarca, hattâ aylarca meşgul etmiştir. Bu maceraları okuyan halk muhakkak ki katıla katıla gülmüştür. Bunu da san'atkarın icad eylemiş olduğu komiklik sanmıştır. Halbuki biçare Stan Laurel'in hususî hayatı bir faciayı andırmaktadır. Öyle bir fac'a ki belki de son perdesi bir emrazı asabiye hastanesinde nefceleneyecektir.

Stan Laurel'in muhtelif zevceleri ile geçirmiş olduğu hayat o kadar garibdir ki bunun hakikaten Hollywooddan gayri mahalde cereyan eylemesine imkân yoktur denilebilir.

Komik bir san'atkarın güldürücü ol-

Lorek (Solda), arkadaşı Hardy ile birlikte ması icab eder. Bu aynı zamanda kendisi için bir vazifedir. Komik san'atçıların hususî hayatları «neşeli» olmadığı sabit olmuştur. Onlar yaratılıştan asık suratlıydılar. Pek azı istisna edilmek şartile bedbahtlardı. Hattâ bu hususta bir de tarihten yahud tıbbî bir tetkik mevzuu da çıkabilir. Bu mevzu şudur: Timarhanelerde hayatlarını bitirmiş olan; içkiye

kendilerini kaptırmış bulunan, intihar eden ve münzevi bir hayata saplanmış olan komik san'atçıların listesini yapmak. Muhakkak ki yekün pek kabarelik olacaktır. Hollywooddaki komikler de bu kaideye tâbi bulunmaktadırlar.

Charlie Chaplin bir melânkoliktir. Daima inzivaya çekilmekten hoşlanır.

Buster Keaton birkaç defa timarhanelere girip çıktı.

Koca Fatty hayatına kıydı. M. C. Fields meyhane kütüğü oldu.

Stan Laurele gelince... O, evlenmek, gene evlenmek, daima evlenmek ile vakt geçirmektedir... Sebebini bilen yoktur. Belki kendisi dahi sebebini bilmez...

İk izdivacı nisbeten uzun sürmüştür. Bir kıza olmuştu. Bu kızmı o kadar severdi ki müteaddid defalar karısı ile ayrılmış olmasına rağmen kızmın hatırı için evine avdet etmiştir. Fakat nihayet karısı ile tamamen ayrılmak mecburiyetinde kalmıştır.

(Devamı 14 üncü sayfada)

350 yi mütevaciz Altın madalya ve Zafer nişanlarile büyük mükâfat, birincilikle diplomalar kazanan

LİMON ÇİÇEKLERİ HASAN KOLONYASININ

Benzerine Avrupa medeniyetinde bile tesadüf edilemez. Hastalara hayat ve şifa veren, sınırları teskin eden, ruhi ızdırapları azaltan bu meşhur kolonyaya ecnebiler bile tapıyor. Ve memleketlerine hediye olarak gönderiyorlar. Denebilir ki İngiltere, Fransa ve bütün yüksek milletlerin Kolonyalarına faiktir.

NESRİN Kolonya ve Losyonları HASAN'ın Yavrusudur

Limon çiçekleri, Nesrin Kolonyası aynen Hasanın hafif derecesidir. Piyasada Nesrin ayarında Kolonya ve Losyon bulmak mümkün değildir. Hasan ve Nesrin losyonlarının bilhassa: Şipr, Fujer, Leylâk, Beş bahar Çiçeği kokuları herkesi hayran bırakmaktadır.

Her bir damla bir çiçek bahçesidir.

Lise ve ortaokullara parasız yatılı talebe alınıyor

Alınacak fakir talebeler bir seçme sınavına tâbi tutulacak, Maarif Vekâletinin tebliğini ve sınava aid talimatını aynen neşrediyoruz

Maarif Vekillîği lise ve orta okullara almak parasız yatılı talebe hakkında bir talimatname tanzim etmiştir. Bunu aynen neşrediyoruz:

1 — 915 No. lu kanun mucibince lise ve orta okullara parasız yatılı olarak girmek isteyenlerin kayıd muamelesine bugünden itibaren başlanacaktır.

2 — Talib olanlar 26 Ağustos 1939 Cumartesi günü saat 13 e kadar vilâyet merkezlerindeki liselere ve lise olmayan yerlerde orta mekteplere, orta mekteb bulunmayan vilâyette Kültür Direktörlüğüne birer istida ile müracaat edecekler ve istidalarına:

a) Nüfus tezkeresi,
b) Fakirlik mazbatası, (örneği okullarda vardır)

c) Çalışkanlık ve ahlâk belgesi, (örneği okullarda vardır)

d) Sağlık raporu, (örneği okullarda vardır) ekliyeceklerdir.

3 — Seçme sınavları 1 Eylül 1939 Cuma günü yukarıda gösterilen okullarda yapılacaktır.

4 — Seçme sınavlarına gireceklerin şu şartları taşımaları lâzımdır:

a) Türk olmak.

b) Lise ve orta okullar talimatnamesinin her sınıf için tesbit ettiği yaşta bulunmak.

c) Bedence ve ruhça hasta, illetli, sakat ve kusurlu olmamak.

d) Okutamiyacak kadar baba - anası fakir olmak.

e) Zekâsı, çalışkanlığı, ahlâkı, talebesi bulunduğu okuldan alacağı fotoğrafı bir belge ile tesbit edilmek.

f) Sınıfında kalmış olmamak.

5 — Dördüncü maddenin (a) ve (b) fıkraları nüfus hüviyet cüzdanı ile, (c) fıkrası okullara verilmiş olan rapor örneklerine göre sınavın yapıldığı okulun bulunduğu yerin hastane sağlık kurulunca doldurulacaktır (rontgen olan yerlerde radyografi de aldırılacaktır) sağlık kurulu olmayan yerlerde hükümet doktoru tarafından yapılacak muayene sonunda doldurulacak okullarda mevcut küçük kıtadaki raporları, (d) fıkrası bellediyelerden, köylü ise köy ihtiyar heyetlerinden alınacak vesikalarla, (e) fıkrası okuldan alacağı Öğretmenler Kurulu mazbatasile tesbit olunacaktır.

6 — Seçme sınavları (Türkçe - Edebiyat) ve (Matematik) derslerinden yazılı olarak yapılacaktır.

7 — Seçme soruları her sınıf için ayrı ayrı olmak üzere Vekillikten gönderilecektir.

8 — Sınav komisyonları:

Okullarda okul direktörünün, kültür dairelerinde Kültür Direktörünün başkanlığı altında üç öğretdenden teşekkül edecektir. Lise ve orta okul bulunmayan vilâyette ilkokul öğretmenleri veya İlk Komisyon başkanı gerekli görürse komisyon azalarını çoğaltabilir.

9 — Sınavları yapacak olan komisyon başkanı usulüne uygun olan dilekçeleri kabul ile şartları taşıyanların adlarını ve künyelerini tesbit ederek kendilerine fotoğrafı bir belge ve herhangi bir yanlışlığa meydan verilmemek üzere bir de sıra numarası verecektir. Bu sıra numarası sınav giren talebenin her türlü işlerinde kullanılacaktır. Ancak bu fotoğrafı belgeyi gösterenler sınavlara kabul edileceklerdir.

10 — Vekillikten gönderilecek olan soruların sınav komisyonlarınınca talebe içinde tam saat 9 da açılarak talebeye verilecektir.

11 — Soruların cevapları bu sınavlar için gönderilmiş olan kâğıdlara yazılacaktır.

12 — Sınav kâğıdını mühürlenmiyeceği gibi hiçbir suretle de işaretlenmiyecektir.

13 — Seçme sınavları şöyle yapılacaktır:

a) Soru zarfları açılmadan önce komisyon her talebeye Matematik sınavı için bir kâğıd, Türkçe sınavı için bir kâğıd dağıtacaktır. Müsveddelik kâğıd kullanılmayacaktır. Yalnız Matematik sınavı için müsveddelik verilebilir. Bu iki dersin cevapları aynı kâğıda yazılmayacaktır. İsimler her iki kâğıda da yazılacaktır.

b) Her talebe kendi kâğıdını sağ köşesindeki yere adını, sıra numarasını, sınav girdiği okulun adını, sınıfın: mürekkeble yazdıktan sonra komisyonun bakımı altında kapayıp yapıştıracaktır.

c) Kâğıdların köşelerinin her talebe tarafından tamamen yapılandırıldığı belli olduktan sonra tesbit edilmiş olan saatte zarf, Başkan tarafından açılacak ve sorular komisyon azasından biri tarafından tahtaya ayzılacaktır.

d) Talebeye dikte ettirilecek soru çıkarsa tahtaya yazılmayıp doğrudan doğruya talebeye yazdırılacaktır.

e) Kâğıdların her iki tarafı cevaplarla tamamen dolar ve yeni bir kâğıd lazım olursa ikinci bir kâğıd verilecektir. Birden fazla kâğıdların birbirine iğnelenmesi gerektir.

f) Sınav için ayrılan saat biter bitmez kâğıdlar toplanacak ve kontrol edildikten sonra zarfa konarak kapatılacaktır.

g) Sınavı kaç talebenin girdiği, soru zarflarının zamanında açılıp açılmadığı, sınavın nasıl cereyan ettiği bir mazbatada tesbit olunacaktır. (Mazbata örneği okullara gönderilmiştir).

14 — Vekillik, numara ölçülerini birleştirmek gayesiyle sınav kâğıdlarını bir komisyonca tetkik ettirecektir. Bunun için sınavın sonunda cevap kâğıdları: talibi bulunmadığı için açılmayan soru zarflarıyla beraber bir zarf içine konarak mühürlenecek ve resmî taahhüdü olarak o gün Orta Öğretim Genel Direktörlüğüne gönderilecek ve zarfın üzerine parasız yatılı talebeye aid olduğu yazılacaktır. (Diğer evrak okulda kalacaktır.)

15 — Komisyon Başkanı sınav kâğıdlarıyla birlikte, talebenin adları ve baba adlarıyla geçim durumlarını, erkek veya kız olduklarını gösterir ve not yazılmağa mahsus listeyi hazırlayarak göndercektir. Listede başkan her talebenin geçim durumu hakkındaki kanaatini de yazacaktır. (Liste örnekleri okullara gönderilmiştir.)

16 — Yukarıdaki şartlar içinde parasız yatılı sınavlarında kazananların adları gazetelerle ilân edilecektir.

17 — Kazandı, okullara tebliğ edilen talebeden buldukları yerlerde sağlık kurulu olmadığı için küçük raporlarla sınavlara girmiş olanlar diğer mufasal raporları sühnet kuruluna dolduracak, radyografi de aldırılacak ve sağlam olduğu anlaşılırsa kabul edildiği okula gidecektir.

18 — Kazanan talebe nümunesi okullarda mevcut taahhüd senedini tanzim ettirerek verildikleri okullara beraberlerinde götürüleceklerdir.

19 — Sağlam olmadığı için veya herhangi bir sebeple verildiği okula gidemeyecek olan talebenin adı derhal Vekillîğe bildirilecektir.

20 — Sınavların yapılacağı yerler aşağıda gösterilmiştir.

21 — Bu genelge uygun görülecek yerlere asılmak suretiyle ilân edilecektir.

Bu genelgeye göre iş görülmelerini, a- lınlığının Vekillîğe bildirilmesini, sınavların en sıkı bir dikkat ve ehemmiyetle yapılmasını dilerim.

H. A.

Maarif Vekili
Hasan Ali Yücel

Sınavların yapılacağı yerler

Vilâyetler	Okullar
Afyonkarahisar	Afyon Lisesi
Ağrı	Karaköse Ortaokulu
Amasya	Amasya »
»	Merzifon »
Ankara	Ankara Erkek Lisesi
Antalya	Antalya Lisesi
Aydın	Aydın Ortaokulu
»	Nazilli »

(B)

Balıkesir	Balıkesir Lisesi
»	Bandırma Ortaokulu
»	Edremit »
»	Ayvalık »
Bilecik	Bilecik »
Bingöl	Bingöl Kültür Direk.
Bitlis	Bitlis Ortaokulu
Bolu	Bolu »
»	Düzce »
Burdur	Burdur »
Bursa	Bursa Lisesi
»	İnegöl Ortaokulu
»	Gemlik »

(C)

Çanakkale	Çanakkale Ortaokulu
»	Biga »
»	Gelibolu »
»	Çankırı »
Çankırı	Artvin »
Çoruh	Hopa »
»	Çorum »
Çorum	İskilip »

(D)

Denizli	Denizli Lisesi
Diyarbakır	Diyarbakır Lisesi

(E)

Edirne	Edirne Lisesi
Elâzığ	Elâzığ Ortaokulu
Erzincan	Erzincan »
Erzurum	Erzurum Lisesi
Eskişehir	Eskişehir Lisesi

(G)

Gaziantep	Gaziantep Lisesi
Gaziantep	Kilis Ortaokulu
Giresun	Giresun »
Gümüşhane	Gümüşhane Ortaoku.
»	Şebinkarahisar »
»	Bayburt »

(H)

Hatay	Antakya Lisesi
Hakâri	Hakâri Kültür D.

(İ)

İçel	Silifke Ortaokulu
»	Mersin »
»	Tarsus »
İsparta	İsparta »
»	Yalvaç »
İstanbul	Kız'ar için İ. Kız Ls.
»	Erkekler için İ. Er. »
»	Çatalca Ortaokulu
»	İzmir Erkek Lisesi
İzmir	Bergama Ortaokulu
»	Ödemiş »
»	Tire »

(K)

Kars	Kars Lisesi
»	İğdır Ortaokulu
»	Sarıkamış »
Kastamonu	Kastamonu Lisesi
»	İnebolu Ortaokulu

Harb olacak mı?

(Baştarafı 7 nci sayfada)

Açık görüşmeler devletler arasında değişmez bir usul olsa idi ve bütün milletler bunu lüzumlu bir nizam olarak muhafazada musır bulunsalardı bununla barışın behemehal muhafaza edilebileceği iddia olunmasa da hiç olmazsa insanlar nereye doğru sürüklediklerini görürler ve belki de bu hususta haklı iradelerini gösterecek bir fırsat bulabilirlerdi.

Bugün barış namına ne biliyoruz? Hükümet başkanlarıyla dış işleri bakanlarının, yahud portparollerin konuşmalarından ne çıkarabiliyoruz? Ajanslar ve gazetelerin ortaya hergün attıkları bin bir çeşid hattâ birbirine zıt haberlerin tefsirleri insanı nereye doğru sürükliyor? Vuzuha mı? Şüphesiz hayır!.. İşte bir türlü neticelenememelerinin sebepleri bilinmeyen İngiliz-Rus-Fransız müzakereleri! İşte en muzlim karanlıklar içinde dönmekte olan Japonya'nın dış siyaseti! Batı Avrupada İspanyanın durumu, Balkanlarda Yugoslavyanın vaziyeti nedir, iyice bilebiliyor muyuz? Hülâsa bir sürü istifhamlar ki, harb mi sulh mü olacağı hiç olmazsa bunların bilinmelerine mütevalfaktır. Üstelik harb arifesini andıran bir sürü askeri hazırlıklar ve manevra adı altında bir takım askeri tahşidler ve hareketler oluyor ki bunlar ciddi mi, blöf mü teftik edilemez; onun için mes'ul diplomatlar ve mütehasıs müşahidler bugünkü vaziyete tehlikeli dir, vahimdir, muzlimdir demekten başka bir şey yapamıyorlar.

Sırf Danzig yüzünden yeni bir dünya harbine meydan verileceğini zannetmek istemem. Çünkü nihayet bu meselenin bir hal tarzına bağlanması kabildir. Nitekim Danzig gümrükleri için bir konferansa havalesi hakkında sözler dönmiye başladı. Ve bu yeni sayıya sulh namına çok ümid vericidir. Almanların Danzig işini hal yolunda sen teşebbüslerini yapmak arifesinde bulduklarına şüphe edilemez. Bununla beraber biz bu karıştırtıcı nümayişlerin işi nihayet müzakere masasına intikal ettirmek için yapıldıklarına kaniiz ve intikal etmelidir de. 1914 de Büyük Harbi Bosna Saray vak'ası tutuşturmuştu; fakat geçen Büyük Harbin sebebi bu vak'a değildir. Onun sebepleri ta 1871 de Frankfurt muahedelerindenberi toplanıp birikmişlerdi.

Bunun gibi eğer yeni bir harb patlarsa belki de bunu tutuşturan Danzig olacaktır, amma Danzig yeni büyük harbe asla sebep olmayacaktır. Onun da sebeplerini ta 1918 de ve köklerini bütün Avrupa, Asya ve Pasifik kara ve sularında devlet ve milletlerin menfaatlerinin birbirleriyle şiddetle çatışmasında aramalıdır. Her ne ise çekeceğimiz merak ve endişe sıkıntılarını nihayet 5-6 haftaya mühasırdır. Sulh veya harb ne olaksa bu haftalar içinde belli olacaktır.

H. E. Erkiçlet

Değirmi mendil genişliğindeki ülkede neler gördüm

(Baştarafı 7 nci sayfada)

tikbali bu imtihannın neticesine sıkı sıkıya bağlıdır.

İşte, bugünkü vaziyetin hülâsası. Ben, harbin başka her hangi bir noktadan patlamasına ihtimal vermiyorum. İtalyanın yaygaraları ehemmiyetsizdir. Almanya da hiç bir vakit resen taarruza geçmiyecektir. Mihver devletlerinin her ikisi de dünyayı tutuşturacak kıvılcımın mukabil taraftan gelmesini bekliyor ve buna çalışıyorlar. Zira her ikisi de biliyorlar ki kendi milletlerini başka suretle kandırıp harbe sürüklemeyecekler.

Muhabatının nazarları birdenbire, bileğindeki saate iliştir.

— Affedersiniz, dedi, birisine randevu verdim; bekliyordur. Burada iseniz, daha görüşürüz. Kalktı; elini uzattı:

— Sizi tanıdığuma pek memnun oldum. Türkiyeye muhabbetlerimi götürünüz!

Ercüment Ekrem Talu

Hava Kurumu menfaatine balo

Türk Hava Kurumu Alemdar şubesi tarafından 12 Ağustos akşamı Suadiye plajında bir kır balosu tertib edilmektedir. Hem hayır, hem eğlenceye iştirak ediniz.

Eğlenceli bir gece

12 Ağustos 939 akşamı Taksimde C. H. P. Taksim semt ocağınca alaturka, alafrağa kısımlardan mürekkebe olmak üzere bir müsamer tertib edilmiştir.

Kayseri	Kayseri Lisesi	(O)	Ordu Ortaokulu
»	Develi Ortaokulu	»	»
Kırklareli	Kırklareli »	(R)	Rize Ortaokulu
Kırşehir	Kırşehir »	»	Pazar »
Kocaeli	İzmit »	(S)	Samsun Lisesi
»	Adapazar »	Samsun	Bafra Ortaokulu
Konya	Konya Lisesi	»	Adana Erkek Lisesi
»	Akşehir Ortaokulu	Seyhan	Osmaniye Ortaokulu
»	Karaman »	»	»
Kütahya	Kütahya Lisesi	Sırt	Sırt »
»	Simav Ortaokulu	Sinob	Sinob »
»	Uşak »	Sivas	Sivas Lisesi
(M)	Malatya Lisesi	»	Divrik Ortaokulu
Malatya	Arapkir Ortaokulu	(T)	Tekirdağ Ortaokulu
»	Manisa »	»	Çorlu »
Manisa	»	»	Tokat »
»	Akhisar »	»	Zile »
»	Turgutlu »	»	»
Maraş	Maraş »	Trabzon	Trabzon Lisesi
»	Elbistan »	Tunceli	Elâzığ Ortaokulu
Mardin	Mardin »	(U)	Urfa Ortaokulu
Muğla	Muğla »	(V)	Van Ortaokulu
»	Milâs »	(Y)	Yozgat Lisesi
Muş	Muş »	(Z)	Zonguldak (Zon. Çelikel Lisesi)
(N)	Niğde Ortaokulu	»	»
Niğde	Nevşehir »	»	»
»	Aksaray »	»	»

Danzig Nazi Şefi nutkunu söyledi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

trop arasında yapılacak olan görüşme esnasında İtalyan hariciye nazırı, Mussolini'den aldığı talimat mucibince, Danzig meselesinin muslihane bir şekilde halledilmesini Ribentrop'a tavsiye edecektir. Danzig için çıkacak bir harbe İtalyanın, Almanyanın yanbaşında yer alması şüpheli görünmektedir.

Mülâkatta görüşülecek meseleler

Berlin, 10 (Hususî) — Alman hariciye nazırı Fon Ribentrop ile İtalyan hariciye nazırı Kont Ciano, yarın Salzburgda buluşacaklardır.

Fon Ribentrop esasen birkaç gündemberi Salzburgda istirahat eylemektedir. Kont Ciano ise, beraberinde Alman sefiri olduğu halde bu akşam Romadan hareket etmiştir.

İki hariciye nazırı, Almanya ve İtalyanın müşterek siyasetle alakadar meseleleri birlikte tetkik edeceklerdir.

Kont Ciano Salzburgda, bir veya en çok iki gün kalacaktır. İtalyanın Berlin sefiri Atoliko da müzakerelerde hazır bulunacaktır.

İki nazır arasında görüşülecek olan başlıca meseleler şunlardır: Danzig, Macaristan, İspanya, Cenubi Tiroldaki Almanların muhacereci ve Japonya ile muhaver devletleri arasında daha sıkı bir teşriki mesai meselesi.

Japon elçisine mülâkat

Londra, 10 (A.A.) — İtalyan hariciye nazırı Kont Ciano Japon büyük elçisi Shiratori'yi kabul ederek uzun bir mülâkatta bulunmuşlardır.

Pariste görüşmeler

Paris, 10 (A.A.) — Hariciye nazırı Bone, Polonya maslahatgüzarını kabul etmiştir. Mülâkatın Danzig meselesi etrafında cereyan ettiği zannolunuyor.

Londrada

Londra, 10 (A.A.) — Hariciye nazırı Lord Halifax bugün Polonya büyük elçisini kabul etmiştir. Bu mülâkatta enternasyonal vaziyet ve Polonyanın niyetleri görüşülmüştür.

Almanya ile Fransa arasında

Paris, 10 (A.A.) — Havas tebliğ ediyor: Enebi kaynaktan çıkan bir haberde, Alman hariciye nazırı Von Ribentrop Fransız hariciye nazırı Bone'ye bir mektub göndererek Danzig meselesinde Almanyanın vaziyetini tasrih eylediği mün hasıran Almanya'yı alakadar eden Şarkî Avrupa işlerine Fransanın karışmamasını istediğini bildirmektedir.

Salâhiyyetler Fransız mehafili, mezkûr haberin yanlış aksettirilmiş olduğunu beyan eylemektedir: Bir Temmuzda Bone Alman büyük elçisine şifahi bir tebliğde bulunarak Danzig meselesinde Fransanın hattı hareketini izah etmiştir. Biraz sonra Alman büyük elçisi de Von Ribentrop tarafından Danzig hakkındaki Alman noktai nazarını izah eden şifahi bir notayı Bone'ye tevdi etmiştir. Binaenaleyh Ribentrop yeni ve şahsî bir teşebbüsü mevzuubahs olmayıp keyfiyet bir ay evveline aid nota teatisinden ibarettir.

Forsterin nu'ku

Berlin 10 (Hususî) — Hitlerle görüşükten sonra henüz Danzige dönmüş olan Nazi teşkilâtı şefi Forster, dün gece Danzigde tertib edilen bir protesto mitinginde, Danziglilerin emellerine mâkes olarak bir nutuk irad etmiştir.

Forster, söylediği nutukta, bir kaç haftadanberi Polonya ve onu teşvik eden dostları tarafından Danzig aleyhinde yapılan harb tehdidlerini bütün dünya önünde protesto için burada toplanmış olduğunu kaydeyleyince, dankten sonra, Danzig halkının Polonyanın tecavüzlerine uzun müddet müsamaha ettiği söylemiş, sözlerine şöyle devam etmiştir:

İcab eden herşeyi yaptık

Polonya, akıllanaoğa benzemiyor. Bilâkis, Alman olan her şeye karşı kin ve gayz körükleniyor. Binaenaleyh her şeyden evvel şunu kaydedeyim ki, eğer ne düşündüklerimi burada açıkça söylesem karışıklık çıkarmakla itihâm edilemez. Bütün ferretüatle vaziyet almaklığımıza imkân yoktur. Söyleneceklerimi birkaç kelime ile hülâsa edebilirim. Polonya aşağıdaki hususata anlamalıdır:

1 — Bütün harb tehditleri, bütün tahrikât her ne olursa olsun bizi ür-kütmez,

2 — Bu gerginlik anında Danzig milleti asabiyete kapılmıyacaktır. Çünkü, mazinin tecrübelerine istinaden nasyonal sosyalist şeflerle itimadı vardır ve bu halk, şeflerinin vakti geldiği zaman doğru olanı yapacaklarını pekâlâ bilir.

3 — Danzige karşı her türlü taarruz her türlü baskını taretmek ve derhal mukabelede bulunmak için icab eden her şeyi son haftalar içinde yaptık.

4 — Polonya bilmelidir ki, Danzig terkolunmuş değildir. Almanya, ana vatanımız büyük Almanya ve şefimiz Hitler, bir Polonya tecavüzü karşısında imdadımıza koşmaya karar vermiş bulunmaktadır.

Forster, Danzig vaziyetinin filhakkı, tahammül edilir gibi olmadığını teyid eden birçok ecnebi, İngiliz ve Fransız ricalinin beyanatını okumuştur.

Müteakiben Förster sözlerine şöyle devam eylemiştir:

Bütün milletler ve bilhassa Fransızlar ve İngilizler ve bittabi Polonyalılar Danzig ile meşgul olmaktadır. Fakat bu meselede söz söylemeğe cidden haklı birisi varsa o da bizzat Danzig halkıdır: Bizim hayatımız ve istikbalimiz mevzuubahs oluyor.

Almanya'ya dönmek istiyoruz

Polonyanın 20 senedenberi ittihaz ettiği tedbirlerle Danzig Almanları'nın uğradığı hakareter sayısızdır.

5 — Hayatın bütün sahasında yapılan entrikalara Danzigin, halkile iştişarede bulunulmaksızın Almanya'dan koparılması bize yirmi senelik parolamızda hak verir: Almanya'ya dönmek istiyoruz.

6 — Danzig halkı kurtuluş saatinin kalacağını, yani Almanya'ya dönmek için kat'iyen biliyor.

7 — Aralarında çözülmez bir surette bağlanmış olan Danzigliler gözlerini aşk ve tazimle Hitler'e çevirmiş bulunuyorlar. Hitler, hiç şüphe yok ki, onların Almanya'ya dönmek arzularını yerine getirecek ve bu suretle milletlerin kendi mukadderatına sahip olmaları prensipini, onlardan 1919 da esirgenen bu prensipi muzaffer kılacaktır.

Yakında doğacak gün

Förster sözlerini şöyle bitirmiştir: Bu vahim anda yemin ederiz ki, her ne olursa olsun mütehid kalacağız, millî mirasın bu mukaddes parçasına karşı yapılacak her türlü taarruz bütün kuvvetimizle tardededeceğiz ve şefimizin her emrini ifa eyleyeceğiz. Önümüzdeki sefer burada bugünkü gibi protesto için değil, Almanya'ya dönüşümüzü kutlamak için toplanacağız ve o gün yakında doğacaktır.

Danzigdeki niymayişler

Danzig 10 (A.A.) — Bu akşamki niymayişler Hitler hakkında bir iman ve bağlılık tezahüratı mahiyetini almıştır.

Förster nutku esnasında halk Polonya aleyhine hasmane niymayişlerde bulunmuş ve bütün şehir, «yaşa Hitler» avazleriyle çınlamıştır.

Förster'in nutuktan evvelki beyanâtı

Paris 10 (A.A.) — Excelsior gazetesini, Förster'in dün sabah Danzig tayyare meydanında birkaç gazeteciye ve bu arada kendi muhabiri Andre Guerber'e verdiği beyanatı neşretmektedir.

Förster, demiştir ki:

«Führetimle yaptığım görüşmelerin neticesini size bildirecek değilim. Sürprizi, yarın akşama, Lanconmarck'ta söyleyeceğim nutka saklıyoruz. Alman yaya iltihakımızın en çabuk bir surette vukua gelmesi, bugün her zaman dan daha ziyade elzemdir.

İtalyan ordusunun Geçid resmi

Torino 10 (A.A.) — Dün sabah Kralın huzurunda yapılan askerî geçid resmine tam yedi fırka iştirak etmiştir. Bu 7 fırka, 50,000 kişiden ibaret olup 3,000 i zabittir.

Arjantin sefiri

Buenos-Aires, 10 (A.A.) — Arjantin'in Türkiye ve Yunanistan elçiliğine Pablo Santos Munoz tayin olunmuştur.

Manevra hazırlıkları ikmal edildi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

sene de manevra kumandanlığı ve harekât müdürlüğüne Orgeneral Fahreddin Altay seçilmiştir. Genel Kurmay ikinci başkanı Asım Gündüz de harekât müdür muavinliğini deruhte etmiştir.

Dün öğleden evvel, Harbiyedeki Orduevinde Fahreddin Altay, Asım Gündüz ve birinci ordu erkânharbiye reisi General Zeki Erokayın iştirakile bir toplantı yapılmış, bu toplantıda manevrada bulunacak kumandanlar, hakem heyeti azaları da bulunmuşlardır.

Fahreddin Altayın beyanâtı

Bu içtima müteakib Orgeneral Fahreddin Altay bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

«—Bu sene yapacağımız manevranın esas geçiş seneden hazırlanmıştır. Üç orduyan teşekkül eden büyük Türk ordusunun her sene bir ordu mntakasında manevra yapması mutadır.

Bu sene sıra birinci orduda olduğu için Trakya kıtasında manevra yapıyoruz. Gelecek sene ikinci ordu (İzmir - Konya - Adana), öbür sene üçüncü ordu (Erzincan - Erzurum - Diyarbakır) mntakalarında manevra yapacaklardır.

Manevranın siyasi vaziyetle alakası yoktur

Bu sebeble bu sene yapmakta olduğumuz manevraların umumi siyasi vaziyetle bir alakası yoktur. Bu manevra ile mutad işi yapıyoruz. Dünya harbe doğru gidiyor diye kuvvet toplamış değiliz. Bilirsiniz, birinci ordunun kuvvetleri daha çok Trakya mntakasında toplanmış olduğu için manevraları burada yapıyoruz.

Malumdur ki, Edirne yakın tarife kadar büyük bir askerî şehirdir. Sonra askerden tecrid edildi; nihayet komşularımızla iyi dostluk neticesi tekrar bu şehir orduya kavuşarak normal haline avdet etti.

Tertib olunan mesele

İşte bu tarihi şehre bir cemile olarak bu sene manevraları Edirneye yakın olarak yapıyoruz. Manevralarımızın esas ordunun talim ve terbiyesini tekemmül ettirmek, komutanlarımızı yetiştirmek. Tertib olunan mesele: Mefruz garb ve şimal müttefik ordularına karşı bir cenub ordusu harekâtıdır.

Trakya'ya taarruz eden şimal ve garb müttefik orduları bu suretle Kırklareli ve Edirne mntakalarında kırmızı ordu ile karşılaşacaklardır.

Resmigeçid

Manevralardan sonra usulden olduğu üzere bir resmigeçid yapılacaktır. Bu sene geçid resmi iki yerde olacaktır. 25 Ağustos öğleden evvel Edirne'de, akşam üzeri Kırklareli'de.

Kırklareli'deki resmigeçid

Kırklareli bir müstahkem mevki olmak itibarile oraya ecnebilere girmesi kanunen memnu olduğundan ecnebi ataşemiliterler yalnız Edirne'deki geçid resmine davet edilmişlerdir. Bunlar Edirne civarındaki manevranın son gününde bulunacaklardır.

Kumandanların terfileri

Bizim ordunun kumandan ve sübaylarının terfileri 30 Ağustos Zafer bayramında tebliğ edilir. Terfi ve tayinleri yüksek Askerî Şûra yapar. Bunun için Askerî Şûra azaları manevralarda bulunarak terfi namzed bulunan kumandanların harekâtını takip edeceklerdir. Manevralardan sonra Askerî Şûra toplanarak kararını verecektir.

Manevra programı

15 Ağustos: Manevranın birinci günü hazırlık yapılacağından muharebe olmayacaktır.

16 Ağustos: Manevra muharebesi başlayacak ve Kırklareli mntakasında bulunan kıt'aların karşılıklı muharebeleri görülecektir.

17 Ağustos: Edirne şimali şarkisinde bir kolordunun taarruzu.

(18.19) Ağustos: Edirne şarkındaki kıt'aların karşılıklı muharebesi.

(20.21) Ağustos: Edirne şimali şarkisile, Kırklareli mntakasında takviyeli iki kolordunun karşılıklı muharebe ve harekâtı

(22.23) Ağustos: İstirahat

24 Ağustos: Mareşal ve Birinci ordu Müfettişi Orgeneral Fahreddin Altay tarafından manevranın tenkidini.

25 Ağustos: Öğleden evvel Edirne'de, öğleden sonra Kırklareli'de resmigeçid.

Aynı gün Edirne Ziraat bahçesinde

Ne harb, ne de sulh!

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bu öyle bir gerginlik ve öyle bir kriz ki artık uzun müddet devam edemez ve şu veya bu tarzda mutlak bir hal isterdi. Teşebbüs Almanya'ya aittir. Fransa ve İngiltere bu hususta söyleyebileceklerini en vazih bir tarzda ifade ettikten sonra intizardan başka bir şey yapamazlar. Fakat Almanyanın teşebbüsü ne olabilir? Onun Danzigi, Pomeranya koridorunu ve hülâsa hemen hemen vaktile Almanya'dan Lehistan'a geçmiş olan bütün yerleri geri istediği malumdur. Polonya ise kendinin eski toprakları olan bu yerlerden bir karış bile vermeyeceğini ve bunlar için harbedeceğini söyledi.

İngiltere ve Fransa, Polonya kendini tecavüze uğramış adille muharebeye giriştiği takdirde ona yardım edeceklerini defaatla beyan ve ilân ettiler. Bu halde Almanya için Polonya isteklerinden vazgeçmek, yahud iki cephele büyük bir harbi göze alarak buralarını cehren almağa teşebbüs etmekten başka yapılacak bir şey kalmıyordu. Halbuki o, bugüne kadar bu tarzların hiç birini ihtiyar etmedi. Yani ne taleblerinden vazgeçti, ne de isteklerini zorla almağa kalkıştı.

Almanya, Danzig dahil, Polonya ile olan arazi vesair meselelerini umumiyetle barış yolile halledilebileceğini ümid etmektен fariğ olmamıştır. Eğer Hitler Danzigi de harbsiz kazanır ve bu meyanda Leh meselelerini mümkün mertebe Almanya lehine halle muvaffak olursa kendini Alman milletine daha çok beğendirmiş ve mevkiini de fevkalâde tahkim etmiş olacağı aşikârdır. Bu sebeble o, neticesi şüpheli bir harb yerine siyasi ve askerî manevralar çevirmek yolunu tercih etmiştir.

Şimdiye kadar Danzigde çevrilen türlü manevraları gazetelerde günü gününe okuduk. Bunların en yenisi şüphesiz Danzig Nazi şefi Försterin dün akşam Danzigde söylediği nutuktur. Bu nutka çok ehemmiyet verilmesinin sebebi Bay Försterin onu, birkaç gündür, Bay Hitlerin misafiri olarak bulunduğu Berhtesgadende hazırlanmış olmasıdır. Öyle zannediliyordu ki Försterin nutku münasebetile Danzigde yapılacak evvelce ilân olunan muazzam toplantıda bizzat Danzigliler kendilerini ve Danzigi Almanya'ya ilhak edeceklerdir. Eğer böyle yapılırsa idi işte o zaman dananın kuyruğu kopacak, yani harb olacaktı idi. Onun için Försterin nutku Versay muahedesinin haksız olarak Almanya'dan ayırdığı Danzigin Lehli'lere aid bulunduğuna dair Polonya, Fransa vesair demokratik matbuatında görülen yazılara ve nazariyelere cevap vermek ve Polonyanın son zamanda Danzige karşı takip ettiği hareket tarzını protesto etmekten ibaret kaldı. Danzigliler de bu nutku alkışlarla dinlemekten başka bir şey yapmadılar. Gerçi Förster nutkunun sonunda Danzigin Almanya'ya ilhakını ilân etmek için Danziglilerin aynı yerde toplanacakları günün uzak olmadığını ilân etmiştir. Fakat bu efkârı umumiye'yi hazırlamak için söylenmiş, ustalıklı ve parlak bir söz mahiyetini geçmez.

Görülüyor ki Försterin nutkundan ve Danziglilerin bu seferki protesto tezahürlerinden ne bir harb ve ne de sulh çıkmamıştır. Fakat Förster nutkunu söylemek için Almanya'dan ayrılan Alman hariciye nazırının İtalyan dış bakanı Kont Ciano'ya Salzburgda mülâki olmak için hareket etmesi pek mühimdir.

Nevyorktan gelen ve mevsuk addolunabilecek olan bir habere göre bu mülâkatta Kont Ciano Danzig ve belki de diğer meselelere aid bir tavassut teklifini Ribentrop'a görüşecektir. Bundan başka Londradan 9 Ağustos'ta gelen bir haber Almanyanın Londra sefirinin Halifax tarafından kabul edildiğini bildirdiyordu. Şubat'tanberi ilk defa vaki olan bu mü-

manevra kumandanı tarafından komutanlar, ecnebi ataşemiliterler ve matbuat müessesilerine bir öğle ziyafeti verilecektir.

Kumanda heyeti yarın gidiyor

Manevra kumandanı Orgeneral Fahreddin Altay, Genel Kurmay ikinci başkanı Orgeneral Asım Gündüz, General Zeki Erokay Cumartesi günü manevra sahasına hareket edeceklerdir.

Mareşal Fevzi Çakmak ağlebi ihtimal Pazartesi günü şehrimize gelecek, aynı günde manevra sahasına hareket edeceklerdir.

lâkat hayırlı bir hâdise olarak tesir olunabilir.

Hitlerin 20 Ağustos'ta bir nutuk söyleyeceğini Alman gazetelerinden öğreniyoruz. Eğer bu doğru ise hiç olmazsa o vakte kadar müthiş bir hâdise olmayacak ve umumiyetle zannolunduğuna göre yeni bir müzakere zemini hazırlanmış olacaktır. Çünkü harb ne Almanya ve ne de diğer hiçbir millet için bir kazanç yolu olarak görülmemektedir.

Zora müracaat olunmadan müzakere yolile halledilemeyecek hiçbir mesele olmadığını bizzat Çemberlayn birkaç defalar söylediği gibi Polonya dış bakanı miralay Bek te evvelce buna yakın beyanatta bulunmuştu.

Bugünkü vaziyete göre eğer Almanya iddia ettiği hakları harbsiz kazanmak isterse bunun yegâne çıkar yolu müzakere'dir ve Hitlerin işi nihayet bu yola dökeceği tahmin edilebilir.

Emekli General H. Emür Erkilet

Türkiyeyi birçok sarî hastalıklar kasıp kavuruyormuş!

(Baştarafı 1 inci sayfada)

ve birçok ticarî müesseselerle temastan sonra Bulgaristana da uğramıştır.

Bulgaristanda da aynı şekilde temaslar yapan mümessil İstanbul hareket edeceği sırada kendisine Türkiye ve İstanbul'da birçok sarî hastalıklar ve bilhassa dizanteri olduğu ve hattâ son zamanlarda Bulgaristanda fazla miktarda çocuk vefiyatını mucib olan hastalığın da Türkiye'den sirayet ettiği söylenmiştir.

Bu vaziyet karşısında bu mümessil İstanbul'daki ticaret firmalarımıza telgraf la müracaat ederek limandan transit olarak geçeceğini ve vapurda görüşmek arzusunda olduğunu bildirmiştir. Mümessil tüccarlarımızla vapurda konuşurken İstanbul'a çıkmaması sebebinde anlatmış ve bu beyanat hayretle karşılanarak kendisine memleketimizde suhhi vaziyetin tamamen normal olduğu söylenmiştir.

Bu vaziyet karşısında tüccarlarımızın sözünün doğruluğuna kanaat getiren Alman şehrimize çıkmağa karar vermiş ve bu fena propogandanın tamamen asılsız olduğunu görerek izhari hayret etmiştir.

Yugoslavyanın Vaziyeti

Belgrad, 10 (A.A.) — Samouprava gazetesi, dünkü başmakalesinde Yugoslavya devletinin nali hazırdaki Avrupadaki vaziyetin mümeyyiz vasfını teşkil eden beynelmilî ihtilâflara karışmamış olması itibarile çok müsaîd şerait içinde bulunmakta olduğunu yazmaktadır.

Aynı gazete, diyor ki:

Diğer taraftan mes'ul unsurlar, millî müdafaa vasıtalarını temin etmek yolunu bulmuşlardır. Bu sahada da mutmain olabiliriz. Bu gibi ahval ve şerait böyle bir siyaset sayesinde memleketimiz, bugün dahillî sulhten mütenaim olmakta ve ecnebi memleketlerin hürmetine mazhar bulunmaktadır.

Yeni İspanyol Kabinesi

Londra, 10 (Hususî) — Bu akşam İspanyada, general Frankonun riyasetinde yeni bir kabine kurulmuştur.

General Franko başvekalâti, Berhbedo hariciye, Serano Sunya dahiliye, general Marelli harbiye, amiral Moreno bahriye ve general Yague hava nazırlıkları deruhte etmişlerdir.

Yeni kabine, Falanj teşkilâtile ordunun müşterek muvafakatile kurulmuştur.

Vezüv yanardağından lâv selleri akıyor

Napoli, 10 (A.A.) — Dünderberi, Vezüv yanardağı, büyük bir faaliyet göstermektedir. Yeni bir yarık açılmış ve derinden gürültüler çıkarak lâv selleri akmağa başlamıştır.

Yakın bir tehlike yok gibi görünüyorsa da halk telaşdadır.

"Son Posta,"nın Hikâyesi

ÖLÜM HABERİ

Çeviren : Nimet Mustafa

«Nermin,

Sen beni en iyi anlıyan, benim en çok sevdiğim arkadaşım olduğun için bu mektubu yazıyorum. Derdime bir çare bulacak mısın, bunu ummuyorum. Fakat söylemek, içindeki derdi anlatmak istiyorum. Anlatırsam belki biraz ferahlayacağım..

Sen benim nasıl evlendiğimi bilirsin. Sacidi ne kadar çok sevmişim. O da beni, belki de benim onu sevdiğimden çok seviyordu. Evlendik.. Sen bizi evlendikten sonra gördük. Evimizde günlerce kaldığın için, hakkımızda bir fikir edinmişsinizdir. Biz ancak eşine milyonda bir tesadüf edilebilecek bir karı koca idik.. Aramızda en küçük bir münakaşa, her ailede gayet tabii görülebilecek, ufak meselelerdeki basit anlaşmazlıklar bile vâki olmazdı. Şimdi, bu vaziyetinde sana yalan söyleyecek değilim Nermin, sen bizi nasıl gördünse öyle idik. Bu hep devam etti. Yani sen de hatırlarsın ya.. Üç sene..

Evlendiğimiz üçüncü senesinde, kocamın bir ticaret işi için Çine gittiğini biliyorsun, ayrılmamız çok acıki olmuştu. O benden ayrılmıyor, ben onu bırakamıyordum. Kocam vapura binerken rıhtımda olsaydın, göreceğin manzara seni de ağlatırdı. Değil sen, bizi ilk defa orada gören yaşlı bir beğle, yaşlı bir hanım.. Bu halimize evvelâ hayret etmişlerdi. Yaşlı hanım kendini tutamamış, benimle birlikte ağlamıştı. Ve vapur hareket ettiği zaman iki elini havaya kaldırdı.

— İnşallah kavuşursunuz!

Diye dua etmişti.

Kocam gittikten az müddet sonra seninle görüşmüştük. Ben hep onu özleyor, onun bir an evvel gelmesini bekliyordum. Fakat o gelmiyordu. Gelmediği gibi bir haber de alamıyordum. Nihayet haber aldım. O gün sen de bizde idin. Ben kocamı beklerken kocamın ölüm haberi gelmişti. Fırtınada gemi batmıştı. Bunda bir yanlışlık olamazdı ki.. Bana kocamın ölüm haberini veren, gemiden kurtulan kazazedelerden biriydi. Kocamı seyahatte çok iyi arkadaş olmuşlardı. Kocamın dalgalar arasında çirpınarak nasıl

boğulduğunu gözlerle görmüştü. Ne hale geldiğimi sana yazmama lüzum yok. Yanbaşımdaydın, sen gördün.. Benden iyi sen hatırlarsın, çünkü ben kendimi kaybetmişim. Sanki dünya bir boşluktu. Ben bu boşlukta yapayalnız kalmışım, düşünüyordum, daima düşünüyordum. Ne bileyim. İşte kendime malik değildim. O an ağhyamıyordum bile.. Fakat zihnimi topladığım, bütün hakikati olanca açıklığıle kavradığım zaman göz yaşlarımı zaptedemez olmuşum. Ağlıyordum. Sacid için, Sacide geçen güzel günlerin bir daha geçmeyeceği için, kendim için ağlıyordum. Ben onsuz nasıl yaşayabilecektim. O olmadan benim için hayatın ne kıymeti olabirdi.

Günler geçti. Ben Sacidin yokluğuna alışamadım. Sacid, o aziz ölü benim varlığında yaşıyordu. Ben ondan başkasile evlenemezdim. Ondan başka bir erkek seveceğim. Onsuz hayat benim için bir boşluktu, bir hiçti. Bu hep böyle devam etti. Tam üç sene.. Üç sene beraber yaşamıştık, üç sene o öldükten sonra onun acısını çekerek yaşadım.

Bir akşamı. Bundan iki ay evvel, kapı çalındı. Kapının çalınışı beni birden heyecanlandırmıştı. Gözlerim yaşarmıştı. Kapıyı çalan, Sacidin kapıyı çaldığı tarzda çalıyordu. O olamazdı. Fakat ben hizmetçiden evvel kapıya koştum, açtım. Sacid karşımda idi. O Sacid, kocam, çok sevdiğim kocam.. Yalnız şakaklarında ak peyda olmuştu. Aynı tatlı gülümseme ile gülüyordu. Beni görünce, bir insanın duyabileceği sevinci en vazih şekilde ifade edebilecek bir sesle:

— Karım, karıcığım!

Diye bağırdı. O anda ne yapacaktım; boynuna atılacak, kollarımı boynuna saracak:

— Sacid geldin, sen geldin!

Diye onu, onun yokluğunda çektiğim acıyı, ızdırabı unutturacak bir hırsla öpecektim. Okşuyacaktım, değil mi?.. Hayır Nermin ben böyle yapamadım. Ben hattâ onun yüzüne bile bakmadan!

— Sacid sen mi geldin?

Dedim. Sesimin gayri tabii donukluğu beni bile şaşırtmıştı.

Sacid bana sarıldı, beni öptü. Hareketsiz duruyordum. Hattâ o kadar ki, Sacid yanağını uzatıp:

— Beni öpmedin!

Dediği zaman, kendi hareketimin garabetini kendim de anlamışım. Onun yanağına dudaklarımı dokundurdum. Dudaklarımı dokundurdum, diyorum. Çünkü bu sadece dudak dokundurmak. Yoksa ben kocamı böyle öpmezdim.

Kocam ölmemişti. Gerçi dalgalar arasında kaybolduğunu görmüşlerdi ama, bir mucize onu kurtarmış, karaya sağ olarak çıkabilmişti. Bana bir haber yollamayınsın sebebi senelerce medenî insanlardan uzak yerlerde yaşamış olmasıydı. Bu teferrüatı anlatmıyacağım. Sana bir fikir vermek için kısaca şunu söyleyeyim. Kocam uzun müddet az çok bir Robenson hayatı yaşamıştı. Ve bu hayatın kurtulur kurtulmaz bana koşmuştu.

Nermin, kocam, Sacid evimde şimdi. Onunla beraber yaşıyoruz. Fakat ben onun yokluğunda kendimi ne kadar zavallı hissettiysem, şimdi daha zavallı hissediyorum. Ona sokulmak istediğim zamanlarda gayri ihtiyarı içime bir ürkeklik geliyor. Ve ondan uzaklaşıyorum. O benimle konuşurken, sesini bir mezar dan geliyormuş gibi hissediyorum. Ve göz göze gelince yüreğim korkuyla titriyor. Bütün bunlar neye Nermin?.. Onu niçin böyle karşıladım. İki aydır niçin ona bu kadar soğuk duruyorum. Anlamıyorum, anlıyamıyorum. Ölümünün acısını duyduğum, yasını tuttuğum, onun öldüğüne inandığım için olacak. Onu artık fazla görüyorum. Ne bileyim, dirilmiş bir ölü sanki o.. Dirilmiş ölülerden korkulur değil mi Nermin. İşte ben de Sacidden korkuyorum.

Sevdim, evlendik, mes'ud bir hayat geçirdik. Öldüğünü söylediler.. inandım ve ızdırabını çektim. Bir insanın ölmüş olduğuna inanmak o insanın hakiki ölmüştü demek.

Daha başka bir şey yazmıyacağım Nermin, beynim o kadar karışık ki.. ben ne olacağım? Sacid ne olacak?. Bu hayat böyle ne kadar sürer?..

REKTA

İç ve dış BASUR MEMELERİNDE, Basur memelerinin her türlü iltihaplarında, cerahatlenmiş fistüllerde, kanayan basur memelerinin tedavisinde

REKTA PATI

Şifayı Temin Eder.

İstanbul Belediyesi

İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünden :

- 1 — Muhammen bedeli -1450- lira tutan muhtelif sigorta müzabaları açık ek siltme usulile satın alınacaktır.
- 2 — Muvakkat teminat «108,75» liradır.
- 3 — Eksiltme 24/8/939 Perşembe günü saat 15 de Metro han binasının beşinci katında toplanacak olan artırma ve eksiltme komisyonunda yapılacaktır.
- 4 — Bu işe aid şartnameler idarenin Levazım müdürlüğünden parasız tedarik edilebilir.
- 5 — İsteklilerin kanunî vesikaları ve muvakkat teminatları ile ilân edilen gün ve saatte komisyonunda hazır bulunmaları. «6036»

ASEPTA TABLETİ

Yemek salonlarına, yatak ve banyo odalarına, mutfaklara, aptesanelere, kahvelere, gazinolara, lokantalara, eşya depolarına asmakla SİNEK, SİVRİSİNEK, GÜVELER ve DİĞER HAŞERATI UZAKLAŞTIRMAK KABİL OLUR.

Temas suretile mücadele ve imhası lüzum gelen GÜVELERİN SÜRFELERİ, KARINCALARI ve HAMAM BÖCEKLERİNİN İMHASI İÇİN ve kürklere, elbiselere, çamaşırlara, halılara, dolab ve çekmelerine sandıklara:

KUTU içerisinde satılan KRİSTALİZE ASEPTAYI kullanınız

Evvelki günkü ve dünkü kısmın hülasası:

Romanın kahramanı olan genç kızın Tap isminde bir köpeği vardır. Bu köpek bir ayağını bir otomobil kazasında kaybetmiş, bu yüzden genç kızın alâkasını ve sevgisini celbetmiştir. Hayvan genç kıza çok düşkündür. Ekseriya yanbaşında gider, hiç ayrılmaz.

Romanın başlarken genç kız köpeğini aramaktadır. Çiftliğin bütün korularını, yollarını gezmiştir, fakat köpek ortada yok. Bir tepeli aşınca karşısına «Yeşilsu» çıkmıştır. Bu, taşlar arasından akan çok ince, minimini bir sudur ki, bu ismi ona genç kız vermiştir. Bazan buraya gelip otlar arasına uzanır, buradan Yeşilsuyu, karşı tepeleri ve dağları uzun uzun seyredir. Hele dağların öyle sessiz bir sırrı vardır ki, kız bunlara karşı büyük bir hayranlık duyar.

Meselâ şu karşıdaki ince ince akan suyun yaşadığı dağın da çok güzel bir masalı vardır.

Romanın kahramanı Semiha dirseklerini otlara, çenesini avuçlarına dayıyarak saatlerce Yeşilsuya bakarak bu masaldaki zavallı derebeyiyle sevgilisinin ruhlarını keşfetmeye çalışıyor ve dere önünden geçip meçhul diyarlara akıyor akıyor:

(Roman devam ediyor)

Ben içinde garib bir heyecan, isimsiz bir telâş duyduğum saatlerde buraya gelir, ruhumun sükûnetini bu esrarlı yerde ararım. Burası belki de dünyanın en tenha yeridir. Binde bir, küçük bir çoban, sırtında bir yığın otunla bir ihtiyar kadın veyahud keşane toplamak için gelen bir köylü buradan geçer... Bunların hepsi beni tanıır ve çiftliğin hanımını hürmetle selâmlarlar; fakat ben onları görmeyecek kadar hayalâtuma gömülmüşsem hiç birisi beni rahatsız etmeye cesaret edemez. Çiftliğin küçük hanımının kimseye benzemediği onlarca da malûmudur.

İşte bugün de otlar üzerinde bir ayak sesi duyduğum vakit aldırmadan kendî tahayyülâtında devam ettim; fakat birdenbire kulağıma gelen ağır ve tatlı bir erkek sesi duyunca bilâihtiyar bacağımı çevirdim. Bu ses soruyordu:

«Son Posta»nın tefrikası: 3

DAĞLARIN ESİRİ

NAKLEDEN : MUAZZEZ TAHSİN BERKAND

— Dörtler çiftliği buraya çok uzak mı kızm?

Kendi çiftliğimin zinin adını işitmek beni bir saniye için de yerimden fırlatmaya mecbur etmişti. Otların üzerine diz çökerek başımı kaldırdım ve gözlerimi hafifçe kırarak bana bu suali soran adama baktım.

Bu, yabancı birisiydi ve mutlaka bir şehirli idi hem öyle alelade bir şehirli değil. Şüphesiz Bursaya İstanbul'dan gelmişti.

Ne kadar tecrübesiz ve vahşi olsam gene karşıdaki adamın bizim köylülerden değil, hattâ Bursanın yerlisi olmadığını anlamışım. Uludağı ziyarete gelen seyyahlardan da olamazdı; çünkü arkasında kısa pantolon, boynunda fotoğraf makinesi yoktu. Hem öyle olsa dağın bu tarafında işi ne idi ve niçin bizim çiftliği soruyordu?

Karşımda duran yabancı genç, zayıf, uzun boylu, yakışıklı bir adamdı. İşte ilk dakikada ona bakarken yalnız bunları görebildim.

Kendisine cevap verecek yerde hayretle yüzüne baktığıma ve hiç sınılmadan onu tedkike koyduğumu gören yabancı, biraz sabırsızlaşan bir

sesle tekrar sordu:

— Dörtler çiftliğine giden en kısa yolu bana gösterir misin kızm?

Onun bana «kızm» demesine hiç gücenmedim; çünkü on altı yaşına basmış olduğuma kendim de ehemmiyet vermiyordum ve başkalarının beni hâlâ küçük bir kız addetmesini mühim bir şey telâkki etmiyordum. Esasen incecik vücudum, başımın iki tarafından sarkan kalın ögülerim, diz kapısından aşağı inen esvablarım ve bilhassa hiç terbiye görmemiş vahşi tavırlarım ve sözlerim benim on üç yaşından fazla olmadığıma şahadet edebilirlerdi.

Yabancımların sualinde nazarı dikkatimi celbeden biricik şey, onun, doğu-

ğum gündenberi ihtiyar (eyzemle beraber yaşadığım çiftliğin ismini söylemiş olmasındı. Bu sebepten o tekrar oranın yolunu sorunca merakım arttı ve cevab verecek yerde ben de ona birkaç sual sordum:

— Siz Dörtler çiftliğine mi gidiyorsunuz? Orada ne yapacaksınız? Kimi göreceksiniz? Yabancımların yüzünde hayret belirdi. Bu suallerimin onun hoşuna gitmediği apaşıkardı. Soğuk bir sesle mukabele etti:

— Orada ne yapacağım sana ne? Yalnız senden soruyorum: Bana yolu gösterir misin yoksa göstermez misin?

Tam o sırada onun gözlerine baktım ve bunların acip rengini gördüm. Yeşil, derin ve esrarlı bir yeşil... Aynı dakikada, garib bir benzetişle «Yeşilsu»yu ve onun derinliğindeki esrarı hatırladım.

Ancak, yabancı adamın birdenbire mütehakkim bir tavır takınması izzeti nefsimi dokunmuştu. Sert ve mağrur bir sesle cevap verdim:

— Hayır, size yol göstermeyeceğim; çünkü her şeyden evvel çiftliğimize niçin gittiğinizi ve orada ne yapacağı-

nızı öğrenmek istiyorum; bu benim hakkımdır.

— Çiftliğinize mi?

Genç adamın yüzünde sonsuz bir hayret vardı ve bu hayret beni eğlendirmeye kâfi geldi.

— Çiftliğinize mi? Siz yoksa Semiha hanım mı? Hayır, kabil değil; onun on altı yaşında bir genç kız olduğunu bana söylemişti.

O vakte kadar otların üzerinde diz çökmüş duruyorken bu sözlerle kamçılanarak derhal yerimden fırladım, karşısında ayakta durup meydan okuyan bir tavır aldım.

— Evet, ben Semiha Kâmil hanımım... Benden size kim bahsetti? Siz kimsiniz?

— Ben sizin babanızın uzak akrabasından fakat yakın dostlarından Cahid Oğuzum.

Biraz lâkayid bir tavırla fakat hayretimi büsbütün gizlemeye muvaffak olmadan ona baktım.

— Ya! Siz babamın akrabası mısınız?

Babamın yüzünü hiç görmemişim. Ömrümü yanında geçirdiğim ihtiyar Namiye teyze bana onun bir düzde seyahat ettiğini söylerdi. Yalnız senede bir defa teyze bir mektub gönderir, benim sıhhatim hakkında malûmat isterdi. Bu mektub geldikten sonra teyze bana bir elbise, bir kaç kat çamaşır, çorab ve ayakkabı alır ve bunların babamın gönderdiği para ile tedarik edildiğini söylerdi. İşte bu kadar.

Bana gelince, beni bir defa olsun görmek ihtiyacını hissetmiyen babama karşı hislerim gayet soğuktu. Bir saniye bile onu aklıma getirmez ve nerede olduğunu merak etmezdim. Hattâ zavallı anneciğimi bedbaht etmiş olduğumu teyzemden öğrendikten sonra ona karşı içimde bir kin ve husumet bile duymıya başlamıştım.

(Arkası var)

"Son Posta"nın tefriki: 56

HATİCE SULTAN

YAZAN: ZİYA ŞAKİR

Kabakçı âsiler reisi

Şeriatin ahkâmını tatbik et-tirmek için bizimle beraberdir. Hat-tâ icab ederse, sarığını çıkarıp bayrak yapacak, önümüze düşecektir.

— Ya, Köse baba? Daha evvelki gün Levent çiftliğine gitmiş.. nizamı cedidin mutfaklarını gezmiş. Yemeklere dikkat edilmesi için, aşçılara emirler vermiş.

— Sen ona bakma.. malûm ya Köse baba, kurnaz bir tilki gibidir. Maksadı, kaleyi içinden fethetmektir. Sureta, padişah ve nizamı cedid taraftarı görünü. Amma velâkin, o da tamamen bizimle beraberdir.

— Öyle ise, diyecek yok.. müzakereye devam edelim.

— Müzakere edilecek mesele şudur.. Bu işin başına, kimi geçireceğiz?

— Birkaç dakika sükût ile geçti. Herkes, birbirinin yüzüne göz gezdirdi. Bu mühim suale cevap vermek hususunda herkes mütereddid idi.

25 cemaatin mütevellisi Hacı Süleyman:

— Sen geç, ağa...

— Olmaz.. ben ihtiyarım.

Birkaç ses:

— Arnavud Ali ağa geçsin.

64 bölüğün ustası, Arnavud Ali:

— Bire babam.. vallahi, ben bu işi yapamam.

20 cemaatin ustası İbiş:

— Ali ağa iyidir, hoştur amma.. bu işi yapamaz. Başa geçecek olan tuttuğunu koparan bir adam olmalı.

100 cemaatin ustası Bayburtlu Süleyman:

— Ne yorulup duruyorsunuz, yahu? Mustafa çavuş ne güne duruyor.

Bütün gözler, birdenbire Kabakçı Mustafaya çevrildi.. Kabakçı, o zama kadar, yalnız konuşulanları dinledi.. tek bir söz bile söylememişti.

Şimdi, ismi geçip de, oradakilerin hepsi birden:

— Doğru..

— Münasib...

— Evet.. evet... Mustafa çavuş, bu hususta tam ehil ve erbabtır.

Deyince, Kabakçı Mustafa ilk defa olarak söze karıştı:

— Ama ağalar!.. Ocağımıza düşeyim.. beni, bu işin başına geçirmeyin... Kavlim, kavil.. karar... Öldüğümüz yerde ölürüm, kaldığınız yerde kahrım.. Fakat, bu işin başına geçmekten korkarım.

Şimdi, karma karışık suallerle bir münakaşa yükseldi.

— Niçin?

— Vâkıâ ben, cahil bir adamım ama, tevarih okuyanlardan çok dinledim. Çıban başı koparanların sonu iyi gelmiyor.

— Vay, Mustafa çavuş.. Ölümünden korkuyorsun?..

— Can kaygusu çekmediğimi herkes bilir.

— Öyle ise, bir çekindiğin yer var.

— Hâşâ.. o da değil...

Ahşahlı, Mütevellî Memiş öfke ile söylendi:

— Yoldaşlar!.. Mustafa çavuş, bu işten niçin kaçınıyor, bilir misiniz?.. Ben size, doğruca söyleyiveririm... Bugüne bugün, Hatice Sultanın Baltacıbaşı olan biraderi Turna Mehmed, beş on gün sonra, (Dâmadı hazreti şehriyârî) olacak da, onun için...

O anda, odada, korkunç bir sükût rüzgârı esti. Bütün gözler, Kabakçı Mustafaya çevrildi.

Mustafanın çehresi bembeyaz kesilmişti... Sağ eli, yavaş yavaş kayarak, belindeki palanın gümüş işlemeli kabzasına sürüklendi.

Ölüm, adeta Ahışahlı Memişin üzerine siyah kanatlarını germişti.

Kabakçının yanında oturan, 25 bölüğün ihtiyarı kazancı Hacı Mustafa, derhal onun bileğine yapışarak kulağına eğildi:

— Bırak şu, boşboğaz.. biz buraya, boğazlaşmak için toplanmadık. Ara-

ya kan düşürme.

— Dedi.

Kabakçı Mustafa, dişlerini gıcırdata gıcırdata, cevap verdi:

— Eğer şu anda, misafirim olmasaydı, Memiş ağanın, kellesini, bıyıklarından şu duvara asardım.. fakat ne yapayım ki, hem odama misafir gelmiş.. hem de ona hak verecek, sebepler var. Kabahat onda değil.. ona ve başkalarına bu sözleri söyletmiye sebep olan, kardeşim olacak, o alçakta...

Kabakçı Mustafanın gözleri parıl parıl parlıyor.. vücudü, oturduğu yerde, zangır zangır titriyordu.

Bütün gözler, ona çevrilmiş.. bütün kulaklar, onu dinliyordu.

Kabakçı Mustafa, birkaç saniye sükûtta sonra, hiç bir menfaat karşısında eğilmediğini.. hiç bir kuvvetten perva etmediğini gösteren açık bir tavırla, sözüne devam etti:

— Fakat bütün ocaklı şunu bilmelidir ki.. ben.. Kabakçı Mustafa.. kardeşim, damad değil.. vezir değil.. padişah bile olsa, ona (beli..) diyecek bir adam değilim... Bunu ispat etmek için, teklifinizi kabul ediyorum.. Pekâlâ.. de diğiniz gibi olsun. İşin başına ben geçeceğim.

te beylik gemileri kaptanlarının giydikleri elbiseyi tercih etti. Sırtına, kenarları ipek harç işlemeli yeşil çuhadan elbise, başına da içi küllâhlı bir Tunus fesi giydi. Fesin üstüne bir lâhûrî şal sardı. Beline büyük bir yatağan bıçağı ile bir tabanca taktı.

Silâhtar ve kurenalarından üç kişiye de kalyoncu elbisesi giydirecek bunları da yanına aldı. Sarayın Soğukçeşme kapısından çıkarak, Divanyolu tarafına Bayazıda doğru ilerlemeye başladı.

Padişah, kıyafetini o kadar maharetle tebdil etmişti ki, kendisini hiç kimse tanıyamıyordu. Herkes ona sürünüp geçiyor.. kalyoncu neferleri, bir kaç adım uzaktan takib ediyordu.

Üçüncü Selim, Beyazıd meydanında bir kahvede oturarak biraz dinlendi. Kahvede oturan diğer müşterilerin konuşmalarına kulak verdi.

Herkes; hükümetin gidişinden memleketin vaziyetinden, uzayıp giden muharebenin bezginliğinden, devlet memurlarının ve bilhassa kadıların irtikâp ve rüsvetlerinden, mahkemelerin adaletsizliğinden şikâyetçi idi.

Padişah, bunları dinledikten sonra, kalbinde bir acı hissederek kalktı. Sahaflar carsısını geçip Kapalıçarşıya girerek orada biraz dolaştı.

Sonra.. Mahmudnâsa yokusunu, yarısına kadar indi. Fakat tam, oradaki hamamın önüne gelince, birdenbire yolunu değiştirdi.

Sağdaki sokağa saptı. Ellerini arkasına bağlayarak dar sokaktaki yokuşu ağır ağır tırmandı.

(Arkası var)

(Arkası var)

(Arkası var)

(Arkası var)

(Arkası var)

(Arkası var)

(Arkası var)

(Arkası var)

(Arkası var)

(Arkası var)

(Arkası var)

(Arkası var)

(Arkası var)

(Arkası var)

(Arkası var)

(Arkası var)

(Arkası var)

KARA KULE

18 nci asırda İstanbul'a gelen Bohemyalı Baron Wratislaw'ın hatıraları: 35

Türkçeye çeviren: Süreyya Dümen

Ulah Voyvodasının idamı

Sana yalvarırım, büyük paşanın arzusunun yerine getir! Kendimize acı, analarımıza, babalarımıza, dostlarımıza acı! Sen şimdi bir sözünle her ikimizi tekrar hayata getirecek bir durumda-sın... Bu durumunu ihmal ederek o kadar hissiz, o derece katı yürekli ol-ma!.. Henüz genç iken güneşin ve ayın nurlu ışıkları altında yaşayalım...

Söyle! Sana (yalvarma) mefhumunun en büyük kelimesiyle yalvarırım ki «müslüman olmağı arzu ediyorum» de!

Delikanlı, sevgilisinin göz yaşları dö kerek yaptığı bu acı yalvarışlara karşı ters bir eda ile:

— Ruhunu allaha emanet et ve boşubosuna söyleme!

Diye cevap vermişti.

Bu cevabı işiten halk, delikanlıya dişlerini gıcırdatacak:

— Vay, gidinin gâvuru!.. Seni gidi köpek seni.. Bu güzel kıza acımazsın hal..

Diye bağırıyorlar ve büyük bir hiddet kaynaşmasıyla delikanlıyı ölüm meydanına sürükleyordular.

Kadın da, katır üzerinde olduğu halde, için için ağlayarak kendi ardınca yediliyor, bu aralık Türk kadınları ve erkekleri kendisini teselliye çalışıyor-lardı.

Ölüm alayı «Kumkapı»ya muvasalat edince iki cellâd, kollarını sıvayarak delikanlıyı, üzerinde altı büyük çengelin sallanmakta bulunduğu dar ağaca altına götürdüler ve ağacın makaralarını işletmiye, çengellere asmak için hazırlığa başladılar.

Bu esnada suçlunun bütün elbise-leri çıkarıldı, yalnız keten bir don bırakıldı, elleri ve ayakları sınımsız bağ-landı, cellâdlar kendisini, makaraları bir adam boyu yüksekte olan darağacının tam altına itip sürüklediler.

İşte tam bu anda, güzel kadının, bu (siyaset meydanı) na (1) uzak olma-yan kapıdan içeri girdiği görüldü.

Sevgilisini darağacı altında, çengele atılmak üzere olduğunu görünce, kendisiyle bir defa daha görüşüp öğüt vermesine müsaade edilmesini diledi. Zavalı kadının bu son dileği de is'af edildi, darağacı altına ve gencin yanına getirildi.

O vakit kadın kollarını göğsü üzerinde çaprazlayarak ve kâh yukarı kaldırıarak, göz yaşları içinde, uzunca bir nutuk söyledi, birbirlerine karşı gençliklerinin en erken günlerinden beri duydukları derin ve hakiki sevgiyi hatırlattıktan sonra bu sevginin bir (kelimecik) le saadet içinde devam etmesine yardım etmesini yalvardı, yakardı. Ve bütün bunlara ilâveten dedi ki:

— Sen ki gönlünde bana karşı derin bir sevgi besleyen bir adamdın.. şimdi nasıl oldu da yüreğin böyle taş gibi katılaşmış ve bu sevgi nasıl oluyor da aleyhime dönmüş bulunuyor? Ne yazık, ne yazık!

Ölümün ta eşğinde bulunduğumuzu gözleriniz görmüyor musun? Bunu gör dükten sonra ne düşünüyorsunuz?.. Yoksa suurunu tamamen kaybettin de mi bana lakırdı söylemiyorsunuz?.. Sana karşı şimdiye kadar beslediğim sevgiye lânet olsun!..

Genç kadının acı acı ve hıçkırık hıçkırık konuşmasına rağmen genç adamın tebdilî din teklifine yanaşmak değil ve fakat bütün bu feryadlara cevap bile vermeyişi kadını çileden çıkardı ve o vakte kadar beslediği sevgi-şüphesiz-bu defa ve bir anda nefrete inkılâb ederek bağırdı:

— Hain köpek!.. Bütün bir kalb ile sevgiymiye lâyık olmıyan alçak!.. Kâfir, yahudî!.. Mademki böylece ölmek istiyorsun geber!

(1) Kumkapı.

Yalnız.. ah.. neden ben senin için bu korkunç ölümlerle karşılaşmış olayım?.. Benim günahım ne?.. Ah.. yazık yazık!.. Aman.. aziz kardeşler beni tutun!..» ve bayıldı.

Halk; gözleri önünde cereyan eden bu hailenin bir sözle derhal iyiliğe in kılâb ediverceğini beklerken bunun aksine olarak din değiştirmekteki ısrarı ve sevgilisinin bütün mevcudiyetinden kopup gelen acı yalvarışlarına kulak bile kabartmadığını görünce bir hiddet fırtınası kopardı..

Şimdi herkes bu kalbsiz köpeğin hermen çengellerden biri üzerine atılarak cezalandırılmasını, haykırarak, istiyor du. Bunun üzerine darağacı üstünde dikilmekte olan iki cellâd, genci bir metre kadar kaldırdılar ve birdenbire çengel-lerden biri üstüne attılar!..

Bu iş böylece olup bittikten sonra orada bulunan kadınlar ve erkekler güzel ve fakat bedbaht kadının etrafını çevreleyip sardılar.

Eğer orada Yeniçerilerden mürekkebet kuvvetli bir muhafaza müfrezesi olmasaydı muhakkak ki kadının ölüm cezasıyla karşılaşmış bulunmasını önliyecek lerd.

(Arkası var)

(Arkası var)

(Arkası var)

(Arkası var)

(Arkası var)

(Arkası var)

(Arkası var)

(Arkası var)

(Arkası var)

(Arkası var)

(Arkası var)

(Arkası var)

(Arkası var)

(Arkası var)

(Arkası var)

(Arkası var)

(Arkası var)

(Arkası var)

(Arkası var)

İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezi Satınalma komisyonundan:

A — Merkezimizle mülhakat için 25 ton çubuk kükürt alınacaktır. Kükürtün beher kilosunun tahmin bedeli (15,5 kuruştan) ummunun tutarı (3875) liradır.

B — Şartnameler merkezimiz levazımından parasız aittir.

C — Eksiltme 15/Ağustos/939 Sah günü saat 14 de Galatada Karamustafapaşa sokağında mezkûr merkez satınalma komisyonunda yapılacaktır.

D — Eksiltme açık olacaktır.

E — Muvakkat teminat parası 280 lira 63 kuruştan.

F — Eksiltmeye gireceklerin 1939 senesi Ticaret Odası vesikalarını göstermeleri şarttır. (5735)

KANZUK

MEYVA TUZU

Mide, barsak, karaciğer ve safra yollarını temizler, muannid inkıbazları giderir. Hazmi teshil eder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ — Beyoğlu, İstanbul

Türkiye demir ve çelik fabrikaları müessesesinden:

Türkiye demir ve çelik fabrikaları müessesesine boru fabrikası için lüzumu olan aşağıda miktarları yazılı mevad Karabükte 31/8/1939 tarihinde teslim edilmek şartıyla satın alınacaktır. Şartnameler Sümerbank İstanbul şubesinden Ankara Sümerbank umumî müdürlüğü Ticaret şubesinden ve Karabükte müessese müdürlüğünden bedelsiz olarak alınabilir. Satmağa talib olanların en geç 15/8/939 tarihinde saat 12 ye kadar fabrika müdürlüğüne teklifte bulunmaları ilân olunur. Aşağıda yazılı malzemelerin hepsine veya her hangi birisine fiat teklif edilebilir.

- 1 — Pot çamuru (bir nevi killi kum) miktarı 200 ton.
- 2 — Madeni kara boya (döküm kalıbı için) miktarı 24 tön.
- 3 — Maça zamkı (Core gums) miktarı 4 ton.
- 4 — Hayvan kılı, miktarı 15 ton.
- 5 — Beygir gübresi 200 ton
- 6 — Kuru ot 15 ton.
- 7 — Keten yağı (Ham bezir yağı) miktarı 50 varil.

(6043)

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Şehzadebaşı: (Asaf), Eminönünde: (Necati Ahmed), Aksarayda: (Ziya Nuri), Alemdarda: (Esad), Beyazıdda: (Asad), Fatih: (Emilyad), Bakırköyün de: (İstanbul), Eyübd: (Eyübsultan).

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde: (Galatasaray, Garih), Cümhuriyet caddesinde: (Kürkçüyan), Fıruzağada: (Ertuğrul), Şişli: (Asım), Taksim: (Kemal), Beşiktaşa: (Süleyman Receb).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardekiler:
Kadıköyünde: (Sihhat, Rifat), Üsküdar: (Ahmediyet), Sarıyerde: (Asaf), Adalarda: (Halk).

«Son Posta»nın tefriki: 14

Bursayı iki gün idare eden eşkiya

Püskülsüz İsmailin maceraları

Yazan: Ziya Şakir

Püskülsüz eşkiyalığa başlıyor

O geceyi, bir köyde geçirdik. Ertesi gün de, Bursaya müteveccihen hareket ettik.

Nesne Mehmed, bizi Bursada da bir hafta uğraştırdı. Nihayet, artık canına (tak) dediği için de, sakladığı paraları meydana çıkardı. Aşırığı sandığın muhteviyatından, - Aklımda kaldığına göre - (yalnız, yirmi üç lira kadar bir para noksandı. Bunu da, firar ettiği gündün, yakalandığı güne kadar harcamıştı.

Geniş bir nefes aldık. Tahkikat evrakı ile fezlekesini hazırladık. Ertesi gün, Nesne Mehmed, kuvvetli bir muhafaza altında Bandırmaya yollaya - caktık.

O geceyi, derin ve müsterih bir uyku ile geçirdim. Bize bir hayli yorgunluğa mal olmasına rağmen, vazifemizi tamamilen ifa etmiş olduğumuz için, bü yük bir memnuniyet içinde idim.

Fakat bu memnuniyet, kısa bir rüya kadar devam etti: Sabaha karşı, sokak kapısının şiddetle çalınması üzerine yataktan fırladım. Ve şu kötü haberle karşılaştım:

— Mehmed, kaçmış...

İSMAİL NASIL YAKALANDI, NASIL KAÇTI?..

Mükemmel bir muhafaza altında bulunan Nesne Mehmed, nasıl kaçmış? Onun kaçmasında genç ve dilber bir (paşa) kızı, ne mühim rol oynamış.. tam on beş gün, on beş gece, onu nasıl takip ettik?..

Nihayet, (Kazık) köyünde (Çivi Yusuf) isminde bir Dağistanlının evinde saklanan bu zeki, çevik ve kurnaz şeriri, bataklıklar içinde nasıl ele geçirebildik?..

Meraklı ve heyecanlı bir zabita romanı mevzuu teşkil edecek kadar ente resan olduğu halde, esas mevzuumuzdan hariç olduğu için, bunlardan bahsettiğim lüzum görmüyorum. Tekrar, Püskülsüz İsmail'e geçiyorum.

İşin ehemmiyetini göstermek için, pek hulâsa olarak arzettiğim (Nesne Mehmed meselesi), aşağı yukarı bizi bir aydan fazla işgal etmişti. Ve bu müddet zarfında da Püskülsüz İsmaili takip hususundaki faaliyetimize hâle gelmişti.

Yalnız, polis kuvvetinin de bu meselede bizim kadar hassas ve alâkadar olduğunu biliyorduk. Ve İsmailin peşinde, daima bir takip kuvveti olduğuna emin bulunuyorduk.

Nesne Mehmed vakasının hitamından sonra, henüz on beş gün kadar geçmişti. Bir gün, Menzil Müfettişi Ziya bey beni çağırarak, Mudanyada yapılacak mühim bir iş hakkında mahrem bir emir verdi:

— Tren beklemeye vakit yok. Derhal benim arabama atla. Azamî süratle Mudanyaya git.

Sözlerini de, bu emre ilâve etti. Araba, Ulucami yokuşunu süratle inerken, tam Çınar ağacının önünde virajda devrildi. Ben, arabanın altında kaldım. Sol bacağım kırıldı.

Oradaki eczaneye naklettiler. İz - tiraba tahammül edemedim, bayıldım. Tesadüfen orada bulunan bir doktor, beni ayılttı. İlk tedaviyi yaptı. Nokta dairesine haber gönderildi. Arkadaşlar geldiler. Hastaneye nakletmek istedik.

Ne hastaneye ve ne de evime gitmeye razı olmadım. Arkadaşlarım getirtilen arabayı doğruca inzibat karargahına çekirtirdim. Oradaki menzil hastanesinden karyola getirttim. Yazı ma serim başına, upuzun yerleştim.

Osırada, hastane sertabibi olan doktor İsmail bey ile ismini hatırlıyamadığı doktor arkadaşlar, büyük bir dikkatle tedaviye başladılar.

Aradan, üç ve yahud dört gün geçti. Bir gece, polis dairesinden bir haber geldi. Püskülsüz İsmailin, Namazgâhin, üst tarafında - galiba, Babada-

ğı mahallesinde - süt hemşiresinin evinde saklı olduğundan bahsediliyor.. Yapılacak araştırma için, kuvvet isteniliyordu.

Arkadaşlara, icab eden talimatı verdim. Ve bütün inzibat efradını da refakatlerine verdik, polislerle kararlaştırılan içtima mahalline gönderdim.

Bu müşterek zabita kuvvetine, o gece ihbar edilen evlerin etrafında kuvvetli bir zincir hattı çevrilmiş.. sabaha karşı taharriyata girilmiş.. artık orada barınmayacağına anlayan Püskülsüz İsmail, belinde uzun namlulu bir Amerikan tabancasıyla sıvışıp giderken, polis memurlarından (Haftız Hasan efendi) (1) tarafından yakalanarak, bir hâdiseye meydan verilmeden, ele geçirilmiş.. ve oradan da, Setbaşı polis karakoluna getirilmiş..

Arkadaşlar bu haberi getirdikleri zaman, tabiidir ki pek çok memnun ol-

(1) Şimdi, Eskişehirde polis komiseri.

dum. Yalnız, bu ele avuca sığmaz adamın, Setbaşı karakolu gibi, küçük ve muhafazasız yerden kolayca kaçabileceğini düşünerek üzüliyordum.

Aradan bir kaç saat geçmedi. Zannederseniz Halim bey, şu fena haberi getirdi:

— İsmail, kaçmış.

— Nasıl kaçmış?..

Bunu, şöyle hikâye ettiler:

Güya İsmail, karakoldaki Komiser muavinine yalvarmış, yakarmış:

— Şubeye gider gitmez, nefes alırdım ben sevkediler. Yanıma, bir memur verin. Evime gideyim, aileme helâlaşayım. Bir kat çamaşır alayım.

Diye, merhameti celbedecek ricalarından sonra, izin almış..

İsmailin yanına, polis Ahmed Fevzi efendiyi katmışlar. Evine yollamışlar.

(Arkası var)

Günün Bulmacası

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	■	■	■	■	■	■	■	■	■
2	■	■	■	■	■	■	■	■	■
3	■	■	■	■	■	■	■	■	■
4	■	■	■	■	■	■	■	■	■
5	■	■	■	■	■	■	■	■	■
6	■	■	■	■	■	■	■	■	■
7	■	■	■	■	■	■	■	■	■
8	■	■	■	■	■	■	■	■	■
9	■	■	■	■	■	■	■	■	■
10	■	■	■	■	■	■	■	■	■

Soldan sağa:

- 1 - Vilâyet
- 2 - Vapur odası
- 3 - Şart lâhikası - İşaret - Beygü
- 4 - Lâhza - Bir nota - Bir nota
- 5 - Mobilyalarda kullanılan beyaz tah - ta - Emeller
- 6 - Acz içinde olan - Gerek
- 7 - Uzağı işaret için kullanılan nida - Kamer - Baba
- 8 - Beyaz - Bir nota - «teke» nin yarısı.
- 9 - Arzum.
- 10 - Birbirini takip etmek

Yukarıdan aşağı:

- 1 - Yemek arasında yenilen
- 2 - Hatırlıyacak
- 3 - Beyaz - Rabit edati - Kasabın sat - tiği
- 4 - Hayret nidası - Ezmek masdarından emrihazır - Nehi lâhikası
- 5 - Emreden - O olmanın yerden dü - man çıkamaz
- 6 - Yıldız gibi kurtmaz - Yalamak mas - darından emrihazır.
- 7 - Nefer - İskambüle birli - Vilâyet
- 8 - Uzağı işaret için kullanılan nida - nehi lâhikası - İstifham lâhikası
- 9 - İşaret
- 10 - Mektebil

Geçen bulmacanın halledilmiş şekli

Soldan sağa:

- 1 - Kefalet - K
- 2 - Eşef - Lâkin
- 3 - Fedal - Mara
- 4 - Âfak - Davar
- 5 - L-İ-Mal
- 6 - El-D-Bekâr
- 7 - Tamamen-Ma
- 8 - Kavak-Mah
- 9 - Kiralamak
- 10 - Nar-Rah

Bir doktorun günlük notlarından

Kan İşemek : 2

İdrardan gelen kan meselesini dün mevzuu bahsederken başlıca sebepler - den birisinin böbrek veyahud mesane kanserinden ileri geldiğini söylemiştim. İkinci mühim sebep de böbrek veremi - dir. Hemen ekseriyetle böbrek veremi de kan işemekle başlar. Adeta böbrek kan tükürür derler. Yani nasıl ki akciğer veremine kan tükürme arzusu görülürse aynıle böbrek de kan tükürme, yani idrar kan çıkma halli görülür. Şüphesiz ki böbrek veremi yalnız bu âraz ile başlamaz. Diğer âraz da vardır. Hastanın ahvali umumiye ve sabıkası, umumi zâf vesair alâmetler de kan işemeğe refakat eder. Böyle vak'alarda kan tahlil, id - rar tahlil ve böyle idrarı hind domuzuna zerk etmek suretiyle hayvanın bir bu - çuk, iki ay zarfında müteverrim olup ödöğü tesbit edilir. Bundan başka id - rarın hulâsasının mikroskopla muaye - nesil yapılır. Verem basill mevcut olup olmadığı da tetkik edilir. Böbrek vere - minin tedavisi de hasta böbreğin çıka - rılması temin edilir. Ve böylece mik - rob mihrakı ortadan kalktıktan sonra hastanın ahvali umumiyesinin salâhına çalışılır. Ve böylece hastanın hattâ şif - fası da pekâlâ temin edilebilir. Her ne şekilde olursa olsun idrardan kan gel - diği zaman buna ehemmiyet vermek lâ - zımdır. Çünkü kan nereden gelirse gel - sin mutlak ehemmiyetli ve ciddi bir sebebe istinad eder. Bunu asla ihmal et - memelidir. Birçok defa ihmalin cezası görülür. Çabuk hareket etmenin fay - daları da çok görüldüğü gibi...

Cevap isteyen okuyucularının posta - pulu yollamalarını rica ederim. Akıl tak - dirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

EGE TİYATROSU
Nurettin Gençdur
ve arkadaşları
Bu akşam
Şehromini İnşirah bahçesinde
Şekspirin Ölmez Şahsere
OTELLO
Miço Pengoç varyetesi

Son Posta

S P O R

G. Saray - Demirspor maçının tahkikatı bir türlü bitmiyor

Bu işin bu kadar uzamasından da anlaşılıyor ki verilecek kararın mes'uliyeti maçın hakemine yükletilmek isteniyor. Eğer iş böyle ise federasyonların, teknik heyetlerinin, hakem komitelerinin ve nihayet jüri heyetlerinin hikmeti vücudü nedir, anlıyamıyoruz

Galatasaray - Demirspor maçında Demirspor kalecisi tarafından hakemin yaralanması neticelenen müessif hâdisenin tahkikatı ikmal edilmiştir. Müsabakadan sonra doktorlar tarafından muayene edilen hakem Tarika on günlük muvakkat bir rapor verilmişti. On gün sonra mütehassıslar tarafından muayene edilen hakem Tarığın, yüzünde ve ağzındaki yaraların gene iyileşmediği görülmüş ve kendisine bir haftalık muvakkat bir rapor daha verilmiştir. Bu ikinci muvakkat raporun müddeti dün hitam bulduğundan hakem Tarık mütehassıslar tarafından tekrar muayene edilmiş ve bu sefer yaraların iyi olduğu görüldüğünden kat'i raporu tanzim olunmuştur. Tabii adli tarafından da tasdik olunan kat'i rapor Üsküdar Cumhuriyet Müddeiumumiliğine tevdi edilmiştir. Bu suretle tahkikatı ikmal edilmiş bulunan vak'anın muhakemesine pek yakında Üsküdar adliyesinde başlanacaktır.

Galatasaray - Demirspor arasında yapılan ve hakemin taarruza uğramasıyla yarıda kalan hâdiseli maçın neticesi hâlâ belli değildir. Dünyanın hiçbir yerinde görülmemiş tarzda garib şerait içinde oynanan bu maçın neticesini halletmek için toplanan teknik heyetler, yüksek hakem komiteleri işi hiçbir karara bağlayamamışlardır. Futbol Federasyonu reisinin de dahil bulunduğu maçları takip heyeti (!) nin verdiği rapor da bu işi aydınlatamamıştır. Son defa hakemin raporu da uzun boyu tetkik edilmiş, gene bir şey elde edilemiyerek maç neticesi-

nin ne olması lâzım geldiğinin hakemden sorulmasına karar verilmiştir. Bu hususta kendisine tebligat yapan hakem Tarık Özerengin Federasyona cevabını göndermiştir. Tarık hâdiseyi müteakib raporunda her şeyi mufassal olarak izah ettiğini ve raporuna yeniden ilâve edecek hiç bir fikri bulunmadığını bildirmiştir.

Sporumuzda son zamanlarda baş gösteren karışıklığın, birbirini tutmayan kararların bir örneğini daha görmüş oluyoruz. Dünyanın hiçbir yerinde görülmemiş şekilde maçları bir jüri heyetine takib ettiren federasyon aynı maçın neticesini tayinden âciz kalmaktadır. Federasyon reisinin gözleri önünde cereyan eden bir hâdiseyi halledemedikten ve kendi üzerlerinden mes'uliyeti atarak bunu hakeme yüklemeye çalıştıktan sonra kurulan federasyonların, teknik heyetlerin, yüksek hakem komitelerinin ve nihayet jüri heyetlerinin hikmeti vücudü nedir, anlıyamıyoruz?

Dört meşhur serbest güreşçi geliyor

Serbest güreş müsabakalarını organize eden heyet Polonya, Romanya, Fransa ve Korsikadan dört maruf pehlivan getirmeye teşebbüs etmiştir. Pehlivanlar bu hafta içinde şehrimize gelecektlerdir. Korsikalı Marijona 110, Polonyalı Petranovski 116, Romanyalı Diragiano 112, Fransız Piyer de 104 kilodur.

Tanınmış pehlivanlarımızla yapılacak bu müsabakalar 20 Ağustos başlıyacaktır.

Sinema: Senede 200,000 lira kazanan fakat hayatı bir faci olan meşhur komik

(Bastarakı 9 uncu sayfada)

İkinci izdivacı kısa geçmiştir. Karı koca birbirleri ile ancak geçinmişlerdir denilebilir. İkinci karısı ile bulunduğu sıralarda birinci karısı ile mektublaşır.

Nihayet 2 numaralı karısını boşadı. Fakat boşanmadan evvel bir hayli maceralar geçti. Bir gece 2 numaralı zevce kocasının bir kabare dansözünü olan bir Rus kızı ile Yumaya gittiğini öğrendi.

Yumay Meksikada bulunan bir şehirdir. Boşanma işlerinin yıldırım süratü ile yapılması ile şöhrat bulmuştur. 2 numaralı zevce yeni çift ile aynı zamanda evlenme dairesine ayak bastı. Bağırdu, çağırdu, boşanmalarının henüz resmen tahakkuk etmemiş olduğunu söyledi, itiraz eyledi, boş yere çarpırdı. Laurel Rus kızı ile evlendi. Kadın onları takip etti. Nihayet Laurel mahkemeye müracaat eyledi, 2 numaralı zevce onları rahat bırakmağa mecbur tutuldu.

Rus dansözünün ismi İleana idi. Bu gürlütlü ile karı koca hayatının devamını uğursuz addeyledi, binaenaleyh kendisini boşanmış saydı.

Laurel teddi nikâh mecburiyetinde kaldı ve ikinci defa olarak Yumaya gitti ve nikâhı tazeledi. Bu defa balayını bir vapurda geçirmeğe karar verdiler. Maksudları rahata kavuşmak idi. Bir yat kiradılar. Laurel, bir numaralı karısından olan ve on yanında bulunan kızını beraber almağı teklif eyledi. İleana kabul etti, fakat denize açıldıkları vakit karşılımları 1 numaralı kadın dikildi.

1 ve 3 numaralı zevceler bir güzel kavgaya tutuştular. Yat alelacele Los Angelese avdet etti. Bu seyahatin neticesi şu oldu. Bir numaralı zevce daha fazla para almak için kocası aleyhine dava açtı. Üç numaralı kadın tekrar nikâhın tazelenmesini talep etti.

Bu sefer üçüncü evlenen Rus usulü ile icra edildi.

Bu suretle üç ay içinde Laurel üç defa evlenmiş oldu.

Zifaf gecesi hâdiselerle dolu olaral geçti.

1 - Evvelâ itfaiye geldi. Laurel'in evinde yangın var zannettiler.

2 - İmdadı sıhhi otomobili geldi. Ağrı yaralı olan karı kocayı hastaneye götürmek için.

3 - Cenaze otomobili geldi. Laurel ve karısının cesedlerini almak için!

Bu şakalar arkadaşları tarafından yapılmış idi.

Ertesi sabah genç kadının nekahathaneye götürülmesi icab eyledi. Sinirleri fevkalâde bozulmuş idi. Hergün birbirini takip eden tatsız şakalar onun hem kuvveyi manevesini, hem sıhhatini bozmuştu. İşte meşhur bir komik hayati...

Bu arada birinci karısının ikame eylemiş olduğu davanın rüyetine bağlandı. Laurel'in her senede almakta olduğu 160,000 dolar ücretten kendisine pek az bir şey kaldığını hâkim taaccüb ile müşahade eyledi.

İkinci karısı dahi nafaka davası açmıştı. O da görülmeğe başlandı. Üçüncü karısı hâlâ nekahathane idi. O da dava ikame eylemişti. Bu, hem boşanma, hem de tazminat davası idi.

İşte meşhur komik Stan Laurel'in hiç te gıpta edilmeyecek hayatı.

Bu san'atkar halkı güldürmek için senede tam 160,000 dolar almaktadır. Yani takriben 200,000 Türk lirası!

Halbuki hem bu paradan kendisine hiçbir şey kalmamaktadır. Hem de üstelik pek çetin bir hayat sürmektedir.

Bu parayı hiç de çok görmemlidir. Çünkü biçare adama bu yüzden adeta bile bile hayatı ile oynamaktadır.

Akba kitabevi

Her dilden kitap, gazete, mecmua satar. SON POSTA'nın Ankara büyüdüdür. En iyi kırtasiye malzemesi mevcuttur.

Kadınlar diyorlar ki

(Başararı 8 inci sayfada)

Zannedildiği gibi yüksek tahsil, genç kızın ukalâlaşmaz, hoppalaştırmaz. Esasen kendileri böyle yaratılmış olanlar müstesna; şimdi talebeyim, evimde hizmetçi vardır. Böyle olduğu halde, her işi seve seve yaparım. Yemek pişirdiğim çok kere vâkı olur. Ben kendimi misal olarak aldım ve bu hususta benim gibi olan daha ne kadar çok genç kız var.

Fakat iş erkeklerin gözlerini alle muhâterine çevirebilmektedir. Karı-koca arasında giyinmek, moda, boya gibi şeyler etrafında kavga çıkabileceğine benim aklıma ermez. Her alle bir bütçe tanımı edip ona göre hareket etmelidir. Karı-koca birbirlerine hükim değil, arkadaş olmalıdır. Modayı derd etmediği anlamam. Moda nedir ki... Hiç bir zaman Çingene pembeleri giymem. Alelaceyib şapkalarla maskara olmak istemem. Geçen seneki şapka, bu sene formünü değiştirip giydim. Herkes de beğeniyor. Fakat bu şapka ne pembe, ne çiçekli, ne de tülüdür... Sonra da ta kösenin öteki başından seçilecek kadar boyanmasını da mânâsız ve çirkin bulurum.

İşte ben burada kendi fikirlerimi söylemiş oldum. Ve benim fikrimde olan kızlar da pek çok. Şunu demek isterim ki böyle kız yok diye kesip atmamak doğru değildir. Onu bulmaya çalışmalıdır. İyi bir ailenin istikbalini iyi ve yüzüne bakılabilir gibi bir erkek bulmuş, böyle kızlarla tanışıp evlendiği zaman dünyanın en mesud erkeği olabilir. Ben böyle birisiyle tanışabilsem ondan -ekseri erkeklerin şikâyet ettikleri şeylerden birini istemiyecğim.

ani balayı seyahati, düşün, binlerce lira, ve onun sportmen olmasını ondan istemiyecğim. Ondan istiyecğim şey temiz bir kalb, samimi bir arkadaşlıktır. Bir de: Benim de ona aynı şeyleri karşılıklı verdiğim vakit, yaptığım hareketlerin ve duyduğum duyguların takdirini ondan istiyecğim. En küçük bir ihanet, en ehemmiyetsiz bir yalan dahi yuvayı yıkar. Bu istediğim şeyler hem az, hem çoktur. Bunları büyük bir fedakârlık telâkki eden erkekler sorabilirler. Peki bu kalb ve bu arkadaşlık mukabilinde sen ona ne vereceksin? Ben de o zaman

onlara şu cevabı veririm: «Ne milyon, ne cihaz, ne apartman!» sade ondan istediğim şeyleri, onu mesud görmekte mesud olacağım.

Halbuki saadeti bu kadar tabii, basit ve kolay yerlerde arıyan erkekler bugün neredeler?

● **Diyarbakırdaki yüksek tahsil görmüş 28 yaşında 35 lira aslı maaşlı ve bekâr yaşamağa karar vermiş bir «memur» okuyucuma:**
Otuz beş lira maaşlı asliniz olduğuna göre memleketin en az kazanan bir vatandaşı değilsiniz. Şüphesiz alle kurmak fedakârlık ve ferâğati dışarı istiyen müşkül bir iştir. Fakat allenin hakiki mâna ve mefhumunu anlayan insanlar, alle hayatı dışındaki, paraya ve masrafa muhtaç bütün meşguliyetlerine bir eşi bir iki evlâdı tercih ettikleri vakit, tercih edebilecek vaziyete geldikleri zaman, alle kurmaya teşebbüs etmemelidirler. Mektubunuzu bekârlar sütünuna veriyorum. Ve sizin evlenmemenizi müsaadenizle bir egoistlik telâkki ediyorum.

Suad Derviş

Erkekler diyorlar ki

(Başararı 8 inci sayfada)

tekalib haysiyet meselesi var. Bu şerait dairisinde nasıl evlenilir? Afleler kızlarını evlerinden dışarı çıkarmıyorlar, genç erkekler kahvehanelerden başka yere gidemiyorlar. Halbuki hayat durmuyor. İctimal münasebetler tesisi için tağrada, içtimal hayatın tezahürüne vesile verecek parklar, gezinti yerleri, müsamereler, yapmalı. Halkvevleri sosyal münasebetlerin inkişafında âmil olabilir.

Cevaplar:

● **M. E. (Samsun):**

— Ankete cevap vermediğiniz için cevabımızı maalesef neşredemiyoruz.

● **Cemalettin Öktem (Eskişehir):**

— Siz de öyle.. anketten ziyade, bayanları muhabat tutmuşsunuz.

Nu - Sa - Co.

Hergün: Danzig yüzünden harb çıkar mı?

(Başararı 2 nci sayfada)

siyasi rejimi yalnız bir kelime farkından ibaret olduğu halde, iktisadi hududu, yani gümrük hududu halen mevcuttur. Bu hudud bu şehrin iktisadi varlığına da zarar veriyor. Günün birinde Almanya ile Danzig senatosu söz birliği edip gümrük işlerini ortadan kaldırırseler bundan dolayı büyük kıyametler kopmaz. Gene protestolar olur, konuşmalar olur, nutuklar söylenir, fakat, böyle bir hâdiseden dolayı harb çıkmaz. Şu şartla ki iki büyük dünya cephesinden biri mutlaka harbe karar vermiş bulunmasın. Esasen böyle bir karar verildiği gün, harbin çıkması için her hangi bir vesile kâfidir. Gümrük ittihadı yapmak bir harb

vesilesi olacaksa ve Almanya bu harbi istemiyorsa onu yapmaz, meseleyi başka yollardan halleder. Hulâsa, Danzig meselesi, kendi kendisine, zamanla ve tedricen halledilip giden ve tamam hâli için artık pek az bir şey kalmış olan davalardan biridir. Sırf bu meseleden dolayı bir harbin çıkıp çıkmayacağını düşünmeğe dahi mahal yoktur. Harb, iki büyük dünya cephesi arasında mevcut mahallî ve münferid davalardan dolayı değil, umumî hakimiyet mücadelelerinden dolayı çıkacaktır. Onun çıkma zamanı geldi mi, o vakit her şey bir harb sebebi olmağa kâfidir!

Muhittin Biçgen

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi İhaleleri

Muhammen bedeli 675 lira olan 50 aded hasta sedyesi (torbasile birlikte) 17.8.1939 Perşembe günü saat (10,30) on buçukta Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulüne satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 50 lira 63 kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesailerle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyon müraaataları lazımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (5795)

Muhammen bedeli 17030 lira olan 41600 Kg. muhtelif cins motör yağı 25/9/1939 Pazartesi günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 1277,25 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dai-resinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtacaktır. (6066)

İstanbul Orman Müdürlüğünden

1 — Orman umum müdürlüğü için şartname ve nümunesi veçhile 1000 aded devlet ormanı çekici ile 1500 aded orman çekici kapalı zarf usulüne münakasaya vaziedilmiştir.

2 — Mezkûr çekicilerin muhammen fiatı ceman 24,000 liradır.

3 — Eksiltme 939 Ağustos 23 üncü Çarşamba günü saat 15 de İstanbul orman çevirge müdürlüğü odasında yapılacaktır.

4 — Muvakkat teminat 1800 lira orman mes'ul muhasibliğinden alınacak makbuzla Ziraat Bankasına teslim edilecektir.

5 — Şartname ve nümunesi İstanbul orman çevirge müdürlüğünde görülebilir.

6 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin arttırma, eksiltme kanununa tevfiğin ihtisas vesikası ve bu gibi işleri tamam yapmış olduğuna ve bu işe girebileceklerine dair vesika ve Ticaret Odası vesikasının ibrazı.

7 — Teklif mektupları yukarıda üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar İstanbul Orman müdüriyetinde müteşekkil ihale komisyonuna getirilmelidir. (6109)

BU GÜN
KUMBARASINA
PARA ATAN
KÜÇÜK EL

YARIN
CEK DEFTERİNE
İMZA ATAN
BÜYÜK EL
OLACAKTIR

TÜRKİYE
İŞ
BANKASI

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi.

Yerebatan, Çatalceşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FIATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lazımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

Zayı — Silivri Ortaköy İlk okulundan aldığım şahadetnameyi zayı ettim. Yenisini alacağımın eskisinin hükmü yoktur.

Silivri-Ortaköy No. 198 : Hüseyin Tarhan

Ertuğrul Sadi Tek
Beşiktaş - Yeibahçe
Bugra
Halide Pişkinin iştirakile
FATOŞ
vodvil 8 perde

Zayı — Silivri Ortaköy İlk okulundan aldığım şahadetnameyi kaybettim. Yenisini alacağımın eskisinin hükmü yoktur.

Silivri Ortaköy No. 199 : İbrahim Güner

İstanbul Belediyesi İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünden

- 1 — Muhammen bedeli (2433,85) lira tutan Amyant ipi, amyant levha, zım - para bezi ve kâğıdı gibi 31 kalem muhtelif malzeme açık eksiltmeye konmuştur.
- 2 — Muvakkat teminat (182,92) liradır.
- 3 — Eksiltmeye 21/8/939 Pazartesi günü saat 15 de Metro han binasının beşinci katında toplanacak olan arttırma ve eksiltme komisyonunda yapılacaktır.
- 4 — Bu işe aid şartnameler idarenin levazım müdürlüğünden parasız tedarik edilebilir.
- 5 — İsteklilerin kanuni vesikalari ve muvakkat teminatları ile ilân edilen gün ve saatte komisyonun hazır bulunmaları. (5913)

Deniz Levazım Satılma Komisyonu İlanları

- 1 — Tahmin edilen bedeli «43.200» lira olan «36.000» metre erat yazlık beyaz elbiselik kumaş, 17/Ağustos/939 tarihine rastlayan Perşembe günü saat 14 de kapalı zarfla alınmak üzere eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — İlk teminatı «3240» lira olup şartnamesi hergün komisyonun «216» kuruşluk mukabilinde alınabilir.
- 3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifati dahilinde tanzim edecekleri kapalı teklif mektuplarını en geç belli gün ve saatten bir saat evveline kadar Kasımpaşada bulunan komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri. «5570»

Sultanahmed 3 üncü Sulh Hukuk Mahkemesinden:

Hayriye ve Düriye ve Şamil ve Şalim ve Yasef ve Sultana ve maliye hazinesinin sayılan ve müştereken mutasarrıf oldukları İstanbul Eminönü mntakası dahilinde Çelebioğlu Alâettin mahallesinin Marpuççular sokağında eski 46,67 ve yeni 10 kapı ve 393 ada 10 parsel numaralı 119 metre miktarında çift potrellerden yapılmış kolonlar üzerinde Volta kemerli tavanlı cephesi astor kepenkli ve camkânlı tavanı Volta kemer ve arka kısmında ahşap korkuluklu bir asma taraçayı havi dükkânın izalei şuyunu zımında fûruhtu takarrür ederek müzayedeye vazolunmuştur. Kıymeti muhammenesi 5200 beş bin iki yüz liradır. Birinci açık arttırması 13-9-939 tarihine müvafık Çarşamba günü saat 14 ten 16 ya kadar icra olunacaktır. Kıymeti muhammenesi yüzde 75 ini bulduğu takdirde o gün ihalekat'iyesi yapılacaktır. Bulmadığı takdirde en son arttırmanın taahhüdü bâkî kalmak üzere 15 gün müddetle temdid edilerek ikinci açık arttırması 28-9-939 tarihine müvafık Perşembe günü saat 14 ten 16 ya kadar icra kılınacak ve o gün en çok arttırana ihale edilecektir.

İpotek sahibi alacaklılarla diğer alacaklıların işbu gayrimenkul üzerindeki haklarını, hususile faiz ve masrafa dahil olan iddialarını evrakı müşbitlerle 20 gün için bildirmeleri lazımdır. Aksi halde hakları Tapu sicillerle sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından harîf kalacaklardır.

Müterakim bütümüm vergiler borçları nisbetinde hissedarlar ve tellâliye ve Vakıf kanunu mucibince verilmesi lâzım gelen 20 senelik taviz bedeli ve ihale pulu Tapu masrafları müşteriye aiddir.

Arttırma şartnamesi işbu ilân tarihinden itibaren mahkeme divanhanesine talkkılmıştır. Teklif olanların kıymeti muhammenesini yüzde yedi buçuk nisbetinde arttırma akçesini hâmlen o gün ve saatte İstanbul Divanyolunda dairi mahsusada Sultanahmed 3 üncü sulh hukuk mahkemesi başkîtabetine 939-24 numara ile müracaat etmeleri ve hissedarlardan ikametgâhları meçhul ve Yasef ve Sultana o gün ve saatte bildirilmedikleri veya taraflarından musaddak bir vekil göndermedikleri takdirde gayablarında muamele ifa kılınacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

RADYOLIN

ile Sabah - öğle - akşam her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız

KANZUK

URİNAL

Karaciger, böbrek, taş ve kumlarından mütevellid sancılarınız, damar sertlikleri ve şişmanlık şikâyetlerinizi URİNAL ile geciriniz.

URİNAL

Vücutte toplanan asid ürik ve oksalat gibi maddeleri eritir. Lezzeti hoş, alınması kolaydır. Yemeklerden sonra yarım bardak su içerisinde alınır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ — Beyoğlu, İstanbul

EKZAMİN

Ekzemanın ifâcidir.

Yara ve çibanlarda kullanılır. Her Eczanede kutusu 50 kuruştur.

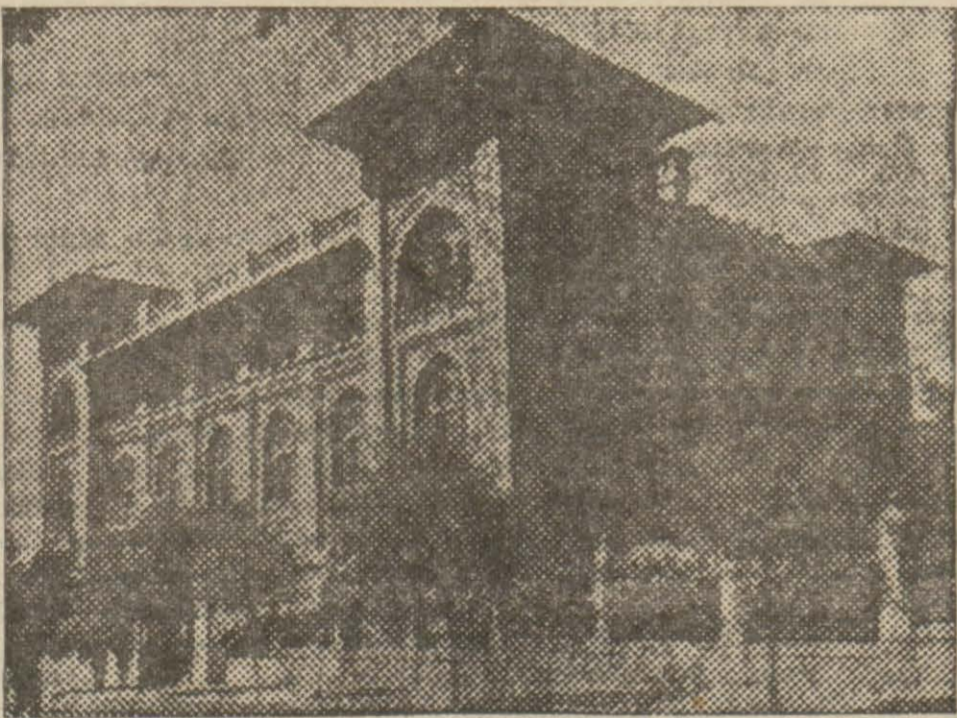
T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1883

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Ziraat ve ticaret her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Aded 1,000 Liralık 4,000 Lira	
4 "	500 " 2,000 "
4 "	250 " 1,000 "
40 "	100 " 4,000 "
100 "	50 " 5,000 "
120 "	40 " 4,800 "
160 "	20 " 3,200 "

DIKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası ile verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Kaput Bezi ve iplik

Malatya Bez ve iplik Fabrikaları T. A. Şirketinden:

Yeni tesisatla faaliyete geçen Adana fabrikamızın Silindiri 75 ve 90 santim B. (Tip 2 çifçi) kaput bezi, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18 numara vater iplikleri imalatı piyasaya arz edilmiştir.

Sipariş için Adana fabrikamıza veya Ankara Atatürk bulvarı And apartman No. 4 daireye müracaat edilmesi.

Telgraf adresi: Çeşit Ankara Çeşit Adana

Adalar Çocuk Esirgeme Kurumu menfaatine

MÜNİR NURETTİN

Konseri

12/Ağustos/1939 Cumartesi günü saat 22 de Plaj Oteli salonunda. 6037

SELANİK BANKASI

Tesis tarihi: 1888

İdare Merkezi: İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri:

İSTANBUL (Galata ve Yenikapı)
MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri:

SELANİK - ATINA

Her nevi banka muameleleri
Kiralık kasalar servisi

Dr. A. KUTİEL

Galata Topçular Cad. No. 43

İlan Tarifemiz

	Tek sütun santim
Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 "
Üçüncü sahife	200 "
Dördüncü sahife	100 "
1ç sahifeler	60 "
Son sahife	40 "

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilan yaptıracaklar ayrıca tenzihli tarifemizde istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilanlar için ayrı bir tarife deriş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilanlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Negriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç
SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

KIZILAY

HASTABAKICI HEMŞİRELER

OKULU DİREKTÖRLÜĞÜNDEN:

Yeni ders yılına hazırlanmaktadır. Okul geceli ve parasızdır. Okul genç Bayanların hastabakıcı ve ziyaretçi hemşire yetiştirerek, hastanelerde ve umumî sıhhatle alakadar olan müesseselerde çalışmalarına mahsusur.

Tahsil müddeti üç aydır. Teorik ve Pratik. Dersler hususî doktor profesörler ve muallimler tarafından verilir. İsteklilerin iyi ahlaklı ve sıhhatli ve en az orta tahsilî bitirmiş olmaları şarttır. Diğer şartlarımızla daha fazla izahat için yazı ile veya bizzat İstanbulda Aksarayda Haseki caddesinde okul direktörlüğüne müracaat edilmesi. 15 Eylül 1939 dan sonra müracaatlar kabul edilmeyecektir.

Satılık Çam Tomruğu

Dursunbey Alaçam Devlet Orman İşletmesi Revir Âmirliğinden

1 — Dursunbey devlet orman işletmesi istasyon deposunda istifde mevcut (605) aded muadili (401) metre nükâb (800) desimetre mikâb çam tomruğu açık arttırma ile satılığa çıkarılmıştır.

2 — Tomrukların ayrıca baş kesme payları mevcut ve kabukları soyulmuş olup hacim kabuksuz orta kutur üzerinden hesaplanmıştır.

3 — Tomruklara aid satış şartnamesi İstanbul, Ankara, Balıkesir orman çevirge müdürlüklerinde ve Dursunbey revir âmirliğinde görülebilir. Tomrukların beher metre mikâbının muhammen bedeli (13) lira (10) kuruştur.

4 — İsteklilerin % 7,5 muvakkat pey akçesile 21/8/939 Pazartesi günü saat 15 de Dursunbey revir âmirliğine müracaatları ilân olunur. (6095)

Şirketi Hayriyeden:

SAZLI TENEZZÜH SEFERİ

Bay ve Bayanlardan mürekkep 8 kişilik en güzide bir saz heyetini Lokantacılığa yüksek san'atkarlığı memleketimizde maruf olan Pandeli tarafından ihzar edilen nefis büfeyi hâmil 74 numaralı vapurumuz yarınki Cumartesi günü Köprüden saat 14,30 da kalkarak muayyen iskelelerimizde uğradıktan sonra Boğaz çİ ve açığında cevelân yapacak, 20,45 de Köprüye gelecektir.

İSTANBUL TELEFON MÜDÜRLÜĞÜNDEN-

Müşabaka ile memur alınacaktır.

Müdürlüğümüzde münhal bulunan memuriyetlere müşabaka ile memur alınacaktır. İmtihan 18/8/939 tarihinde saat 14 de yapılacaktır. Kazananlar aldıkları derece sırasile tayin ve Lise mezunlarile lisan bilenler tercih edilecektir. İsteklilerin aşağıda yazılı şartları hazırlanmaları lâzımdır:

1 — Türk olmak, 18 yaşını bitirmiş veya 30 yaşını geçmemiş ve ecnebi ile evli veya yaşar olmamak.

2 — Askerliğini ikmal etmiş veya tamamile alâkası kesilmiş bulunmak

3 — Halen hiç bir mektebe müdâvim ve mukayyed olmamak.

4 — Daire doktorluğunca yapılacak sıhhi muayenesinde (738) sayılı memurin kanununun (4) üncü maddesinin (V) fıkrası mucibince hizmete elverişli oldukları anlaşılmalıdır.

İsteklilerin nüfus hüviyet cüzdanı ve mekteb şehadetnamesi, askerlik, iyi hal ve adliye vesikaları ve aşî kâğıdı ve altı kıt'a vesikalık fotoğrafını bir dilekçeye bağliyerek 16/8/939 tarihine kadar İstanbul Telefon Müdürlüğüne müracaatları. (5689)

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Kıymeti	Pey parası
Lira Kr.	Lira Kr.
155 70	11 68

Cerrahpaşa Hobyar mahallesi Haseki camii sokağında eski 4 -mükerrer No. 10 66 - metre murabbaındaki arsann tamamı satılmak üzere 15 gün müddetle açık arttırmaya çıkarılmıştır.

İhalesi 14/8/939 Pazartesi günü saat 15 de icra edileceğinden taliblerin Cem - berlitaşa Vakıflar Başmüdürlüğü Mahlûlât kalemine müracaatları. (5731)

İstanbul Mıntıka Liman Riyasetinden

Muhammen bedeli 499 lira olan Kumkapı mendireği ağızındaki geçitte sıhlik taşların kaldırılarak 3 metre derinlik temin edilmesi ve çıkan taşların mendireğin kenarında gösterilen mahalle bırakılması işi pazarlıkla yaptırılacaktır.

Pazarlık 16 Ağustos Çarşamba günü saat 14 de riyaset binasında müteşekkil komisyonda yapılacaktır. Pazarlığa iştirak edeceklerin yevm ve saati mezkûrda müracaatları ve şartname ve keşifnameyi görmek isteyenlerin idare şubesine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur. (6141)